

දෛසනිය

පුවත් සඟරාව
2017 අප්‍රේල්

ඉඩ දෙන්න මට
හුස්ම තොදක් ගන්න

මෙත්‍රී - ජුවින්

පැය දෙකහමාරක සාකච්ඡාවක්

ශ්‍රී ලංකාව හා රුසියාව අතර ද්විපාර්ශ්වික සබඳතා කවදුරටත් කහවුරු කරමින් ජනාධිපති මෙමත්‍රීපාල සිරිසේන මහතා නොබෝදා රුසියාවේ සංචාරයක නිරත වුණා. රුසියානු ජනාධිපති විලැඩිමීර් ජුවින් රුසියාවට පැමිණෙන මෙන් ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිතුමාට කළ ආරාධනයකට අනුව යි එය සිදු වුණේ. වසර හතළිස් තුනකට පසු ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය නායකයකු මොස්කව් නගරයේ සිදු කළ පළමු නිල සංචාරය මෙය වීම විශේෂත්වයක්.

30 කවරයේ කතාව

ඉඩ දෙන්න මට හුස්ම හොඳක් ගන්න

ලෝකයෙන් තුරන් කළ නොහැකි තරමේ බිහිසුණු මාරාන්තික උපද්‍රව ගෙන දෙන වායු දූෂණය පිළිබඳ දැඩි කතාබහක් වර්තමානයේ ඇති වෙමින් තිබෙනවා. එහෙත් ඒ පසුපස සැඟ වී ඇති 'හිඟඬ මාරයා' හඳුනා ගැනීමට අපහසු නිසා ම බොහෝ දෙනෙක් පත් වන්නේ එහි ගොදුරු බවට.

05
දේශ විත්ති
සිරගත නොවුණු
නිදහස්
අධ්‍යාපනයක්

08
අකුරට යන
පාර කියාපන්නේ

10
ආර්ථික
රුපියල
පාවෙන්නේ ඇයි?

26
විදේශ විත්ති
ලෝකයේ ප්‍රතිමත්ම
රට

දේශ විත්ති

14 ආසියාවේ අලුත් අවුරුද්ද

සෞඛ්‍ය

16 ආබාධයක් හැරී දරු උපතක්

මාධ්‍ය

18 ජනමාධ්‍ය වගකීම හා ප්‍රමිතිය ඉහළ නැංවීම

විදේශ විත්ති

22 මෝදුට ජය

කලා

16 කපුටන් දෙසිය විසිපහක්

සිහමා

53 ඔස්කාර් සම්මාන උළෙල

රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව,
163, කිරුළපහ ඇවහිවි,
පොල්හේන්ගොඩ, කොළඹ 05
සංස්කාරක මණ්ඩලය
දු. අ. 011 - 2513757
බෙදාහැරීමේ අංශය
දු. අ.011 - 2515759/ දිගුව - 232

වෙළුම 40, කථාපය 04
2017 අප්‍රේල්

උපදේශක සංස්කාරක
ආචාර්ය රංග කලංසුරිය

සංස්කාරක
සුමන් මායාදන්නන්

නියෝජ්‍ය සංස්කාරක
ආනන්ද ජයසිංහ

සහකාර සංස්කාරකවරුන්
ඩොනල්ඩ් සේනාධර
නිලුපුල් ප්‍රියංකර පෙරේරා

සංස්කරණ සහාය
ධර්මදාස ගමගේ

රූ රටා හා ඡායාරූප සංස්කාරක
කවර නිර්මාණය හා සංකල්පය
සංජීව පෙන්නාඩඩු

විශේෂාංග ලේඛකයෝ
වමිමි ජයනෙන්නි
ගෞමා සන්ධ්‍යානායකගේ
පී. ජී. මාලා මල්කාන්ති
සංජීව පෙන්නාඩඩු

ප්‍රවෘත්ති නිලධාරී
නිල්මිණි ප්‍රනාන්දු

සෝදුපත් නිරවද්‍යතා විමසුම්
ඩොනල්ඩ් සේනාධර
පී. ජී. මාලා මල්කාන්ති

කළමනාකරණ සහාය
වන්දිකා ගුණසේකර

ඡායාරූප උපදේශක
සුදන් සිල්වා

ඡායාරූප ශිල්පීන්
සරත් ධර්මසිරි
පී. ඩී. රංජන්
එල්. රෝහණ
යමුනි රශ්මිකා
ලක්සිරි සුභාෂණ අල්විස්

බෙදාහැරීමේ කළමනාකරු
ලාල් සූරියආරච්චි

මුද්‍රණය
රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව

බෙදාහැරීම
සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම

පරිසර හිතී දූෂණය නොකරමු

නොබෝදා ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ දෙනාගේ කතාබහට ලක් වූ මහාකාවක් වූයේ කොළඹ නගරයට සාපේක්ෂ ව මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය හතරපස් ගුණයකින් ඉහළ යමින් තිබෙන බව. මේ නිසා ම මහනුවර නගරයට පිවිසෙන විට මුඛවාහිමී පැලෑඳ සිටීම සෞඛ්‍යමය වශයෙන් වැදගත් වන බවට යි ජනතාවට විද්වතුන්ගෙන් අවවාදමය උපදෙස් ලැබුණේ.

කෙසේ වෙතත් මේ කාරණය සුළුකොට තැකිය නොහැක්කේ දිනෙන් දින වැඩි වන වායු දූෂණ තත්ත්වය හේතුවෙන් සෞඛ්‍යමය මෙන් ම පාරිසරික අභියෝග රැසකට ද මුහුණදීමට ගෝලීය වශයෙන් සිදු වීම නොවැළැක්විය හැකි කරුණක් බවට පත් ව ඇති නිසා. විශේෂයෙන් නාගරික ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ව වාහන මගින් නිකුත් වන විෂ වායු සහ කර්මාන්තශාලාවලින් පිටවන සෞඛ්‍යයට අහිතකර වායු නිසා මේ වන විට දිගුකාලීන රෝග වැළැදීමේ අවදානම ඉහළ ගොස් තිබෙනවා. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් වැඩි වශයෙන් ගෘහස්ථ පරිසරයේ එනම්, අභ්‍යන්තර ව සිදු වන වායු දූෂණය හෘදයාබාධ, ආසාදනය, පෙනහළු පිළිකා වැනි දරුණු ආබාධවලට හේතු වන බව පෙන්වා දී තිබීම දැඩි ලෙස අවධානයට යොමු විය යුතු තත්ත්වයක්.

මෙවැනි පසුබිම්ක ඕනෑම රටක රජයක් විසින් ඒ සඳහා විසැඳුම් සෙවීමේ ක්‍රමවේද සැකසීම, ප්‍රතිපත්ති සැකසීම මෙන් ම ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට නීති, රීති හා රෙගුලාසි පැනවීම සුලබ ව දැකිය හැකි යි. ඒ ඔස්සේ රටේ ජනතාව දැනුවත් කරමින් රට කුළ හිතකර වාතාවරණයක් ගොඩනැගීම යි ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාව වන්නේ. එහෙත් කතශාටුවට කරුණ වන්නේ තම තමන්ගේ වගකීම හඳුනා ගැනීමට බහුතරයක් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් ද අපොහොසත් වීම. ඒ, නීති, රීති වුව ද ලේඛනවලට පමණක් සීමා වෙමින් විධිමත් ලෙස එය ක්‍රියාවට නැංවීමේ අවශ්‍යතාව ඔවුන් කුළ නොවීම. එසේ ම ජනතාව කුළ වුව ද පරිසරය රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාව තදින් පැළපදියම් නොවීමත් බේදනීය කරුණක්.

එසේ නම් නිදහසේ හුස්ම ගැනීමට හැකි වටපිටාවක් අනාගත පරපුරට උරුම කරදීමේ අභියෝගය අභියස අප තවදුරටත් නිහඬ ව බලා සිටිය යුතු ද? නැතිනම් එකාචන් ව පෙළගැසී එම අභියෝගය ජය ගැනීමට ගත යුතු මඟ යා යුතු වෙමු ද? තීරණය ඇත්තේ අප අතේ ම යි.

සංස්කාරක

දෛසනිය

රචනා තරඟය

දෛසනිය සඟරාව අනුග්‍රහයෙන් පාසල් රචනා තරඟයක්

දෛසනිය සඟරාව හතළිස් වැනි වසරට පා තැබීම නිමිතිකරගෙන පාසල් සිසු සිසුවියන් වෙනුවෙන් දීප ව්‍යාප්ත රචනා තරඟයක් පැවැත්වීමට රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව තීරණය කර ඇත.

තරඟ කොන්දේසි

01. කණිෂ්ඨ අංශය : අ.පො.ස. (සා. පෙළ) දක්වා (වයස අවු. 14 සිට 16) දක්වා
 මාතෘකාව : "1818 නිදහස් අරගලයට උරුමක් විරූවත් සමරමු"
 වචන සීමාව : වචන 1000 යි

ජ්‍යෙෂ්ඨ අංශය : අ.පො.ස. (උ. පෙළ) දක්වා (වයස අවු. 17 සිට 19) දක්වා
 මාතෘකාව : "තොරතුරු තැනැත්තෙකු අධිනිය නිදහස අර්ථවත් කරයි"
 වචන සීමාව : වචන 1500 යි

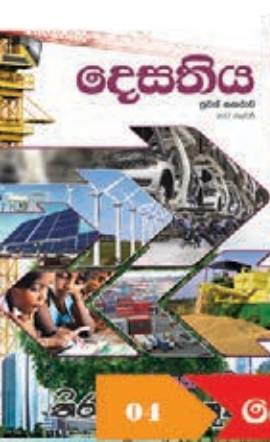
02. විදුහල්පතිවරයාගේ සහතිකය සමඟ රචනා ඉදිරිපත් කළ යුතුයි

03. තරඟයේ අවසාන තීරණය විනිශ්චය මණ්ඩලය සතුයි.

04. ජයග්‍රාහී රචනා දෛසනිය සඟරාවේ පළ කිරීමට කෙරේ.

සියලුම රචනා 2017 ජූලි මස 31 වැනි දිනට පෙර එවිය යුතු වේ.

රචනා එවිය යුතු ලිපිනය : සංස්කාරක,
 දෛසනිය, රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, නො. 163, කිරුළපහ ඇවිනිවි,
 පොල්හේන්ගොඩ, කොළඹ 05.
 දුරකතන අංකය : 0112513757

සිරගත නොවුණු නිදහස් අධ්‍යාපනයක්

අතිශය තරගකාරී වූ වර්තමාන ලෝකයේ උදා වි තිබෙන නව අවස්ථා උපරිම ලෙසින් යොදා ගැනීමටත්, ජීවන මට්ටම ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහාත්, දැනුම - නව අදහස් වාගේ ම නව හිපුණතා ද අත්‍යවශ්‍ය වූ කාරණා වෙහවා. ඒ සඳහා උසස් අධ්‍යාපනයේ අවස්ථා පුළුල් විය යුතු බවට කිසිදු තර්කයක් නැත. එහෙත් ඒ සඳහා ප්‍රවේශ විමේදී රජය සතු මූල්‍යමය හැකියාව සීමා සහිත වීම ගැටලුවක්.

ශ්‍රී ලංකාව පළමු වසරේ සිට විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය දක්වා ම නවමින් මෙරට දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබා දෙන්නේ මුදල් අයකිරීමෙන් පසුව නොවේ. එක්සත් ජාතීන්ගේ නිර්ණායකවලට අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 6%ක් අධ්‍යාපනය සඳහා වැයකළ යුතු වුවත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ඒ සඳහා 2.9%ක් වැයකරනවා. එසේ ම පළමු වසරේ සිට දහතුන වසර සඳහා අධ්‍යාපනය අනිවාර්ය කර තිබෙනවා. එසේ සිදු කරන්නේ අධ්‍යාපනයේ සමාන අවස්ථා හා සමාන පහසුකම් ලබා ගැනීමට දරුවන්ට ඇති අයිතිය පුරුදු රජයේ වගකීමක් ලෙස කල්පනා කරන නිසා විය හැකියි.

එසේ වුවත් ශ්‍රී ලංකාවේ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා සුදුසුකම් ලබන සිසුන්ගෙන් බහුතරයකට, රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියට ඇතුළත් වීමේ අවස්ථාව හිමිවෙන්නේ නැහැ. ඒ එය ප්‍රමාණයෙන් 15ක් තරම් වන බැවින්. මහ බැංකු වාර්තාවලට අනුව 2012/13 අධ්‍යයන වර්ෂයේ සිසුන් 144816ක් සරසවි සුදුසුකම් ලැබුවද විශ්වවිද්‍යාලයට බඳවා ගෙන තිබෙන්නේ ඉන් 24198ක් පමණයි. ඒ ආකාරයට 2013/14 වසරේ 143740න් 25200ක් ද, 2014/15 වසරේ 149572න් 25643ක් ද, 2015 / 16 අධ්‍යයන වසරේ 27603ක් ද විශ්වවිද්‍යාලවලට බඳවාගෙන තිබෙනවා. ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එය සමත්වන සිසුන්ගෙන් 17%ක් පමණයි. කෙසේ වෙතත් රජයේ සුදානම් මේ ප්‍රමාණය 2020 දී 50000 දක්වා ඉහළ නැංවීම යි.

අතිශය තරගකාරී වූ වර්තමාන ලෝකයේ උදා වි තිබෙන නව අවස්ථා උපරිම ලෙසින් යොදා ගැනීමටත්, ජීවන මට්ටම ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහාත්, දැනුම - නව අදහස් වාගේ ම නව හිපුණතා ද අත්‍යවශ්‍ය වූ කාරණා වෙහවා. ඒ සඳහා උසස් අධ්‍යාපනයේ අවස්ථා පුළුල් විය යුතු බවට කිසිදු තර්කයක් නැහැ. එහෙත් ඒ සඳහා ප්‍රවේශ විමේදී රජය සතු මූල්‍යමය හැකියාව සීමා සහිත වීම ගැටලුවක්. එසේ වුවත් විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයට සුදුසුකම් ලැබුවත් රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළත් වීමට නොහැකි වන 83%ක් තරම් වූ පිරිසකට උපාධියක් ලබාගැනීමට ඇති අයිතියට විසඳුමක් සාම්ප්‍රදායික විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියෙන් බැහැරව හෝ සෙවිය යුතු වෙනවා. එය වගකිවයුතු රජයක යුතුකමක් වාගේ ම වගකීමක්. අනෙක් අතට නිදහස් අධ්‍යාපනය

ද අධ්‍යාපනයේ නිදහස ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටක මූලික අවශ්‍යතාවක් බව අප අමතක නොකළ යුතු කාරණයක්.

එසේ වුවත් මේ සිසුන්ගෙන් ඇතිහැකි දෙමාපියන්ගේ දරුවන් දියුණු රටවල මෙන් ම ඉන්දියාව, නේපාලය, බංග්ලාදේශය වැනි දියුණු වෙමින් පවතින රටවල විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළත් වීමේ ප්‍රවණතාව සිසුයෙන් ඉහළ යමින් පවතිනවා. මහාචාර්ය ගාමිණී සමරනායකට අනුව වාර්ෂික ව උසස් පෙළින් පසු විදේශගත වන ප්‍රමාණය 20000ක් පමණි. දත්ත ලබා ගැනීමේ මූලාශ්‍රය පිළිබඳ ව පැහැදිලි නැතත් උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වන සිසුන් නිසා වාර්ෂිකව රටට අහිමිවන විදේශ විනිමය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 15000ක් වන බව යි වාර්තා වෙන්නේ. විදේශ විනිමය නිශයකින් පීඩා විඳින ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට මෙය සුදුසු තත්ත්වයක් නොවෙයි.

මේ නිසා “රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවල ධාරිතා සීමාවන් පැවතීම හා රජයේ මූල්‍යමය සංරෝධක පැවතීමත් හේතුවෙන් රටේ උසස් අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයට ක්‍රියාකාරී වූ ආයතනවලට සැපයීම සඳහා විදේශ විශ්වවිද්‍යාලවල හා වෘත්තීය ආයතන ඇතුළු රාජ්‍ය නොවන උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවලට පහසුකම් සලසාදීම හා ඒවා දිරිමත් කිරීම වැදගත්” වන බව යි 2015 මහ බැංකු වාර්තාව මගින් ද අවධාරණය කරන්නේ.

එසේ වුවත් ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය අනුරුද්ධ ප්‍රදීප් පෙන්නවා දෙන්නේ මේ සඳහා විසඳුම ධනාත්මක මුදලාලීලාව පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල ආරම්භ කිරීමට ඉඩදීම නොවෙයි. ඒ මහතා: “මේ වන විට සිසුන්ට අසාධාරණයක් සිදු වී තිබෙන්නේ දිස්ත්‍රික් කෝට්ටේ නිසා යි. මේ නිසා එම සිසුන්ට හැකියාවක් තිබෙනම් පාඨමාලාවේ පිරිවැය පමණක් ඔවුන්ගෙන් අයකරගෙන රජයේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළම අවස්ථාව ලබා දීමට පුළුවන්. අවශ්‍ය නම් ජාත්‍යන්තර පාසල්වල සිසුන්ටත් එම අවස්ථාව ලබා දිය හැකියි. එසේ නැතිව ව්‍යාපාරිකයන්ට උසස් අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයේ ආයෝජනය කිරීමේ අවස්ථාව පුළුල් කිරීම මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුම නොවෙයි. එසේම උසස් පෙළ විභාගයෙන් S සාමාර්ථ 3ක් ලබා

වාර්ෂික ව උසස් පෙළින් පසු විදේශගත වන ප්‍රමාණය 20000ක් පමණ. දත්ත ලබා ගැනීමේ මූලාශ්‍රය පිළිබඳ ව පැහැදිලි නැතත් උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වන සිසුන් නිසා වාර්ෂිකව රටට අහිමිවන විදේශ විනිමය ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 15000ක් වන බව යි වාර්තා වෙන්නේ.

- මහාචාර්ය ගාමිණී සමරනායක

ගැනීමෙන් පසුව විශ්වවිද්‍යාලයට සුදුසුකම් ලැබුණා යැයි සැලකීම වර්තමානයේදී ප්‍රායෝගික නිර්ණායකයක් වෙන්නේ නැහැ. S සාමාර්ථයක් ලබන ශිෂ්‍යයෙක් විෂය දැනුමෙන් 65%ක් අසමත්. එවැනි සිසුන් විශ්වවිද්‍යාලයට බඳවා ගැනීම සාධාරණ දැයි තව වරක් විමසා බැලිය යුතු යි.’

ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්සට අනුව දියුණු රටවල් බහුතරයක පවතින්නේ රාජ්‍ය නොවන විශ්වවිද්‍යාල මිස ලාභ උපයන පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල නොවෙයි. ඕස්ට්‍රේලියාව, මැලේසියාව වැනි දියුණු රටවල මෙන්ම ඉන්දියාව, බංග්ලාදේශය (විභාගෝ) වැනි නොදියුණු රටවල පවා පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල සංකල්පය අසාර්ථ වී ඇති බව යි ඔහු පවසන්නේ. විදේශ විනිමය පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන තර්ක නිවැරදි නොවන බවට එවකට (2014) උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ම පාර්ලිමේන්තුවේදී පිළිගත් බව යි මන්ත්‍රීවරයා පවසන්නේ. එසේම 2016 වසරේ කිරිපිටි ආනයනයට රුපියල් මිලියන 32000ක් පමණ ද, රටවටා ම මුහුදක් තිබියදී ටින් මාදු ආනයනයට රුපියල් මිලියන 30000ක් පමණ ද වැයකරන රටක උසස් අධ්‍යාපනයට වැයකරන මුදල් පිළිබඳව පැවසීම හාසයට කරුණක් බව යි ඔහුගේ අදහස. ලංකාව තුළ පුද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල පිහිටවූ පමණින් සිසුන් විදේශගත වීම නතර වන්නේ නැහැ. එය මානසික හා සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳ කාරණයක්. එසේ නම් පවතින පෞද්ගලික වෛද්‍ය විද්‍යාලයෙන් පසුව වෛද්‍ය උපාධිය සඳහා විදේශගත ප්‍රමාණය නතර විය යුතු යි නේද ? යනුවෙන්

ඔහු ම නාභන්නේ ප්‍රශ්නාර්ථයක්.

මුදල් ගෙවා උසස් අධ්‍යාපනය ලැබිය හැකි පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල මෙරට තුළ ආරම්භ කිරීම ප්‍රශ්නයට විසඳුම දැයි සිතා බැලීම ද වැදගත්. අමුණාහරවරයා නොබෝදා පාර්ලිමේන්තුවේ පෙන්නවා දුන් ආකාරයට රටේ ජනගහනයෙන් 43%ක දිනක ආදායම ගෙවීමට වඩා අඩුයි. ඔවුන්ට පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාලයකින් ලක් 120ක උපාධි අවස්ථාවක් කිසිදා ලබා ගත නොහැකි යි. එසේ ම විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ අංක 2016/13 දරන වකුලේඛයට අනුව ඉදිරියේදී බාහිර උපාධි පාඨමාලාව සඳහා බඳවා ගත හැකි වෙන්නේ එක් අධ්‍යයන වසරකදී අභ්‍යන්තර පාඨමාලාවකට බඳවා ගන්නා සිසුන් පිරිසකට සමාන පිරිසක් පමණයි. බාහිර උපාධිය සඳහා

ලියාපදිංචි ගාස්තු ද සැලකිය යුතු මට්ටමින් ඉහළ නංවා තිබෙනවා. එසේ ම කාර්මික විද්‍යාලවල සහ කෘෂි විද්‍යාලවල අවස්ථා හා පහසුකම් සීමා කරමින් පවතිනවා. එසේ වන විට සාමාන්‍ය පන්තියේ දරුවන්ගේ උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා පැහැදිලිව ම සීමා වෙනවා. එය එසේ වුවත් ධනෝක්චර ක්‍රමය තුළ අධ්‍යාපනයේ නිදහස සැමට සමාන ව තිබිය යුතු යි.

1943 දී රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව සම්මත කළ “කන්නන්තර අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ” වලට අනුව දරුවන්ගේ පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා මුදල් වැය කළ නොහැකි දෙමාපියන් එම වගකීමෙන් නිදහස් කර එය රජය විසින්

බාර ගැනීම නිදහස් අධ්‍යාපනය ලෙස හඳුන්වනවා. එවකට එම අධ්‍යාපන අයිතිය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම සඳහා රජය විසින් බොහෝ පෞද්ගලික පාසල්වලට ආධාර කරනු ලැබූ බව යි කන්නන්ගර ශෝචනාවල සඳහන් වෙන්නේ.

නොමිලේ ලබාදෙන අධ්‍යාපනය, නිදහස් අධ්‍යාපනය ලෙස වරදවා වචනා ගැනීම යි මේ ගැටලුවට බලපා තිබෙන ප්‍රධානම කාරණය බව ගාමිණී වියන්ගොඩ පවසන්නේ. නොමිලේ ලබාදෙන අධ්‍යාපනය නිසා විශාල පිරිසකට අවස්ථාව අහිමි කිරීම සාධාරණ නැහැ. ධනපති ක්‍රමය තුළ රජයට සියලු දේ කළ නොහැකි යි. පෞද්ගලික අංශයේ භූමිකාවක් පවතින්නේ ඒ සඳහා යි. ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටකට පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල

කළ යුත්තේ එයට ප්‍රමිතියක් හා ගුණාත්මක බවක් ඇතිකර ගැනීම බවයි ඔහු අවධාරණය කරන්නේ.

එම අදහස 2015 මහ බැංකු වාර්තාව මගින් ද අවධාරණය කරනවා. “ශ්‍රී ලංකාව තුළ රාජ්‍ය නොවන අංශයේ විශ්වවිද්‍යාල පිහිටුවීම මගින් නරඹකාරිත්වය මෙන් ම අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය දියුණු වේ. එමගින් විදේශ ආයෝජන මෙන් ම ආසියානු කලාපයේ විදේශීය සිසුන් ආකර්ෂණය කරගත හැකි වනු ඇත. එසේ ම අධ්‍යයන හා අනාධ්‍යයන අංශයේ රැකියා අවස්ථා හා වක්‍ර රැකියා අවස්ථා රට තුළ නිර්මාණය වේ. ලෝකයේ ඉහළ පිළිගැනීමක් ඇති රාජ්‍ය නොවන අංශයේ විශ්වවිද්‍යාල, විශ්වවිද්‍යාල නගර රට තුළ පිහිටුවීමට අවස්ථාව සලසා දීමෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නරඹකාරී පුහුණු ශ්‍රම

අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනත හා 2013 අංක 01 දරන විශේෂ අධිකාරී විනිශ්චය අනුව 2015 වසර වන විට රාජ්‍ය නොවන අංශයේ උසස් අධ්‍යාපන ආයතන 16ක් පිළිගෙන ඇති අතර ඒවා මගින් විවිධ අධ්‍යයන විෂයන්ගෙන් සමන්විත උපාධි පාඨමාලා 64ක් යටතේ උපාධි ලබාදී තිබෙනවා. 2014 වසර අවසානය වන විට සිසුන් 8892ක් බඳවාගෙන ඇති අතර තවත් 3074ක් 2015 වසර සඳහා බඳවාගෙන තිබෙනවා. 2014 දී උපාධිධාරීන් 2035ක් ද 2015 දී 2712ක් ද උපාධිය සම්පූර්ණ කර තිබෙන බව යි 2015 මහ බැංකු වාර්තාවේ සඳහන් වෙන්නේ.

රජයේ සෘජු මැදිහත්වීමකින් තොරව ම ඉල්ලුම මත පදනම් වූ වෙළෙඳපොළ බලවේග හරහා උසස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාලවල සහභාගිත්වය ඉහළයමින් පවතිනවා. මේ නිසා කළ යුතු වෙන්නේ උසස් අධ්‍යාපනයේ ප්‍රමිතිය හා ගුණාත්මකභාවය මෙන් ම වගකීම් දරන්නා වූ ස්වාධීන ආයතනයක් ස්ථාපනය කිරීම යි. එයට රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන (පෞද්ගලික) දෙඅංශය ම යටත් කළ හැකි යි. මන්ද ඇතට ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල 15ත් එකක් හෝ ලෝකයේ පළමු විශ්වවිද්‍යාල 2000ට අයත් නොවන නිසා යි. ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලය පවා පවතින්නේ 2135 වැනි ස්ථානයේ යි. මේ නිසා පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාලවල පමණක් නොව රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලවල ද ප්‍රමිතිය හා ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීමයි වඩා වැදගත්. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයේ පවතින ප්‍රධාන ම ගැටලුව සැපයුම් හා ඉල්ලුම් අතර පවතින නොගැලපීම යි. එනම්, ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ හා ආර්ථික අවශ්‍යතාව අතර පවතින දුර්වල සබඳතාව යි. ඒ පිළිබඳ ව රජයේ අවධානය යොමු වීමත් වැදගත් වෙනවා. කෙසේ වෙතත් අඩු ආදායම් ලබන දැක් සිසුන් සඳහා ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය, ගාස්තු අයකිරීම සඳහා එලදායී වියදම් මූල්‍යයන යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීම මගින් අඩු ආදායම්ලාභී සිසුන්ට රාජ්‍ය නොවන විශ්වවිද්‍යාලවලට අවස්ථා ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසා දීම වේදනාවලට සාර්ථක පිළිතුරක් වනු ඇති. ඒ මගින් හෝලිවුඩ් දැනුම් ආර්ථිකයේ ප්‍රතිලාභ අත්කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂා කරන, රටට අවශ්‍ය වන මානව ප්‍රාග්ධනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා උසස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ රාජ්‍ය නොවන (පෞද්ගලික) විශ්වවිද්‍යාලවලට පුළුල් වූ කාර්යභාරයක් ඉටුකළ හැකි යි.

අධ්‍යාපනයක් අවශ්‍යයි යැයි අප පවසන්නේත් ඒ වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නේත් මේ නිසා යි. විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයට සුදුසුකම් ලැබූ එහෙත් අවස්ථාව අහිමි කිසියම් වූ ප්‍රමාණයකට මුදල් ගෙවා එම අධ්‍යාපනය ඉදිරියට කරගෙන යාමට හැකියාව තිබේ නම් එයට ඉඩදීම වරදක් නොවෙයි. අනෙක් අතට වසර 30කට වැඩි කාලයක පටන් පෞද්ගලික සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි ජාත්‍යන්තර පාසල් 120ක් හා පෞද්ගලික පාසල් 44ක් ද ඇතුළුව ටියුෂන් පන්ති රාශියක් ඇතටමත් මෙරට අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතිනවා. මේ නිසා අධ්‍යාපනය පෞද්ගලික අංශයට විවෘත වීම අලුත් අත්දැකීමක් නොවෙයි.

බලකායක් තිහිකිරීමට ද දායක වේ. එමගින් ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සලසා ගත හැකි යි.”

කෙසේ වෙතත් 1943 කන්නන්ගර අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දෙන විට මෙරට මුදල් අයකර අධ්‍යාපනය ලබාදෙන පෞද්ගලික පාසල් 1100ක් පමණ ක්‍රියාත්මක වී තිබෙනවා. 1961 පැවැති රජය එම පාසල් බොහොමයක් රජයට පවරා ගත්තද තවමත් රජයේ ආධාර නොලබන එවැනි පෞද්ගලික පාසල් 44ක් පමණ මෙරට පාසල් අධ්‍යාපනයේ ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මේ නිසා පෞද්ගලික අධ්‍යාපනය මේ රටට නූතන සංකල්පයක් නොවෙයි. එසේ ම 1978

■ ගනුම් සහතිකයකගේ

රටක අනාගතය තීරණය වෙන්නේ එරට දරු පරපුර මත. මේ නිසා රජය අධ්‍යාපනය සඳහා අතිවිශාල වූ මුදලක් වැය කර (2015 වසරේ අධ්‍යාපනය සඳහා වියදම් රුපි. 44.08ක් පමණ) පළමු වසරේ සිට දහතුන වසර දක්වා පාසල් අධ්‍යාපනය අනිවාර්ය කර නොමිලේ අධ්‍යාපනය ලබා දීමට කටයුතු කර තිබෙනවා. එසේ වුවත් කම්කරු හා වෘත්තීය සමිති සබඳතා අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීමකට අනුව ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශය නිකුත් කළ “ලබා ක්‍රියාකාරකම් සමීක්ෂණ 2016” වාර්තාවෙන් අනාවරණය වී තිබෙන්නේ අවුරුදු 5ත් - 17ත් අතර වයස් සීමාවේ ළමයින්ගෙන් 452661ක් විවිධ හේතු නිසා පාසල් නොයන බව යි. ඉන් 51249ක් කිසිදු දිනෙක පාසල් නොගියවුන්.

2016 වසරේ සමස්ත දිවයින ම ආවරණය වන පරිදි ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ ආයතනවලින් සිදු කළ මේ සමීක්ෂණය සඳහා අවු. 5ත් - 17ත් අතර වයස් සීමාවේ දරුවන්ගේ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක තොරතුරු, පාසල් අධ්‍යාපනය, ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්, සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතාව, වැඩකරන ළමයින් පිළිබඳ ව, දෙමව්පියන්ගේ අදහස්, ජීවත් වන නිවාස පිළිබඳ ව තොරතුරු එක් රැස් කර තිබෙනවා.

අකුරට යන පාර කියාපන්නේ

දරුවන් 51,249ක් කවදාවත් පාසල් ගොස් නැහැ ළමා ක්‍රියාකාරකම් සමීක්ෂණය - 2016

එම සමීක්ෂණයට අනුව 5ත් - 17ත් අතර මුළු ජනගහනය 4571442ක් එනම්, ඇස්තමේන්තුගත ජනගහනය මිලි. 4.6ක් පමණ. ඉන් 4118741ක් පාසල් යන අතර එය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 90.1%ක්. ඉන් 452661ක් විවිධ හේතු නිසා පාසල් නොයන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 9.9%ක්. ඉන් ළමයින් 51249ක් කිසිදු දිනක හෝ පාසල් ගිහින් නැහැ. මේ ළමයින්ගේ 10885ක් නාගරික ව ද 38065ක් ග්‍රාමීය ව ද, 2329ක් වතු ආශ්‍රිත ව ද ජීවත් වෙතවා. ඔවුන් වයස් කාණ්ඩය අනුව වෙන් කළ විට 44619ක් පසු වෙන්වන අවු. 5ත් - 11ත් අතර වයස් සීමාවේ. 3395ක් 12ත් - 14ත් වයස සීමාවේ ද 3235ක් අවු. 15ත් - 17ත් අතර වයස් සීමාවේ ද පසුවෙතවා.

කිසිදු හේතුවකින් තොරව සියලු දරුවන්ට පෙළපොත්, නිල ඇඳුම්, සමහර පාසල් සඳහා දිවා ආහාරය පවා ලබාදෙමින් නොමිලේ අධ්‍යාපන පහසුකම් සලසා දී තිබියදීත් මේ ආකාරයට දරුවන් 50000කට වැඩි ප්‍රමාණයක් කිසිදු දිනක පාසල් නොයා තිබීම අවධානයට යොමු විය යුතු කාරණාවක්. ඉන් ඔහුන්ගෙන් 5ත් - 11ත් අතර වයස් සීමාවේ වීම ද විශේෂත්වයක්.

පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන පීඨයේ අංශ ප්‍රධානී ආචාර්ය සුසිලා කුමාරී ඇමරිකන්කට අනුව දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන අවශ්‍යතාව පිළිබඳ ආකල්ප, පුරුදු වර්ධනය කරන්නේ දේශපාලන විසින්. මේ නිසා පවුලේ පරිසරය, ආර්ථික ප්‍රශ්න, නුගත්කම, දුප්පත්කම ආදිය එනම්, පවුලේ විස්තීර්ණභාවය සෘජු ව ම ළමයාගේ පාසල් යාම කෙරෙහි බලපානවා. පියා අහිමි වී යාමෙන් හෝ මව් විදේශගත වීම නිසා හෝ බිඳුණු අස්ථාවර පවුල්වල පිරිමි දරුවාට පවුලේ වගකීම භාරගැනීමට සිදුවීම නිසා එම දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති අයිතිය අහිමිවීම ඔබ්බාවකක. එය සමාජීය ගැටලුවක් තරමට වර්ධනය වී තිබෙන බව යි ආචාර්ය ඇමරිකන්ක පෙන්වා දෙන්නේ. ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සමාජවිද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය මධුර සමරකෝන් පවසන්නේ මේ තත්ත්වය සමස්ත අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ තිබෙන බරපතල බිඳවැටීමක් හෝ ගැටලුවක් හෝ ලෙස වචනා නොගත යුතු

කිසිදු හේතුවකින් තොරව සියලු දරුවන්ට පෙළපොත්, නිල ඇඳුම්, සමහර පාසල් සඳහා දිවා ආහාරය පවා ලබාදෙමින් නොමිලේ අධ්‍යාපන පහසුකම් සලසා දී තිබියදීත් මේ ආකාරයට දරුවන් 50000කට වැඩි ප්‍රමාණයක් කිසිදු දිනක පාසල් නොයා තිබීම අවධානයට යොමු විය යුතු කාරණාවක්.

බව යි. "ගැටලුව මතු වන්නේ අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ඇති අවශ්‍යතාව හා පෙලඹවීම මත යි. නාගරික මුද්‍රික ආශ්‍රිත ව, වතු ලයින් කාමරවල ජීවත් වන ජනතාව මෙන් ම දීර්ඝ කාලීන යුද්ධයකට මුහුණදුන් උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල අවතැන් මෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ජනතාව අතරින් සිය දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ උනන්දුව සාපේක්ෂ ව අඩු වී තිබෙනවා. දීර්ඝකාලීන ව අසාධාරණයට යටත් ව පීඩාවට පත් ව මහා සමාජයෙන් කොන් වී වෙනම සංස්කෘතියක ජීවත් වූ ජනතාව තුළ අධ්‍යාපනයට තිබෙන පෙලඹවීම ඉතා ම අඩු යි. එය අප වටහා ගත යුතු යි." මහාචාර්ය සමරකෝන් අවධාරණය කරනවා.

අධ්‍යාපනය ලැබීමට දරුවකුට ඇති අයිතිය ව්‍යවස්ථාව මගින් ද (27(2) (උ) ව්‍යවස්ථාව) තහවුරු කළ මූලික අයිතිවාසිකමක්. මේ නිසා දරුවන්ගේ අයිතීන් තහවුරු වූ මවුන්ට සංවේදී පරිසරයක් ගොඩනැගීම රජයට, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයට පමණක් කළ හැකි කාරණාවක් නොවෙයි. ඒ සඳහා ග්‍රාම නිලධාරීවරයාගේ සිට ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා දක්වා අවධානය යොමු කළ යුතු බව යි මහාචාර්ය සමරකෝන් පවසන්නේ. රජය කළ යුත්තේ දරුවන්ට "වැඩි" පරිගණකයක් ලබාදීම නොව ළමයින්ට ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් රැකවරණය සලසන ස්ථානයක්

ලෙස පාසල් පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම බව යි ආචාර්ය ඇමරිකන්ක පවසන්නේ. එසේ ම අධ්‍යාපනයේ අවශ්‍යතාව හා වැදගත්කම පිළිබඳ ව දේශපාලන මෙන් ම දරුවන් ද දැනුවත් කළ යුතු යි. විශේෂයෙන් ම පිරිමි දරුවන්ට යහපත් අධ්‍යාපන අභිලාෂ ඇති කිරීම සඳහා විධිමත් සමාජීය කතිකාවක් ගොඩනැගිය යුතු බවට යි ඇය අවධාරණය කරන්නේ.

කෙසේ වෙතත් පරිවාස හා ළමාරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් දැනටමත් අධ්‍යාපනය සඳහා දරුවන් දීර් ගැන්වීමට, ආර්ථික අපහසුතා සහිත දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන අයිතිය සුරක්ෂිත කිරීමට, දරුවන් සඳහා අත්වැලක් වීමට, ළමා ශ්‍රමයෙන් දරුවන් මුදවා ගැනීමට පියවර රැසක් අරන්. නැණ දීර්ග ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන, (මසකට රුපි. 500 - 2000 දක්වා) කැපකරු දේශගුරු ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන, (රුපි. 500 බැගින්) සෙවණ සරණ කැපකරු මාසික ක්‍රමය, පාසල් නොයන ළමුන් පාසල්ගත කිරීමට අවශ්‍ය පාසල් උපකරණ ලබාදීම ඉන් කිහිපයක්. 2016 වසරේ කැපකරු දේශගුරු වැඩසටහන යටතේ දරුවන් 1837ක් ද දරුවන් 1029 කට නැණ දීර්ග අධ්‍යාපන ආධාර ද ලබා දී තිබෙනවා. මීට අමතර ව විදී දරුවන් 45 දෙනකු සමාජගත කිරීමට කටයුතු කර තිබෙනවා. එසේ ම පවුල ගන්නිමත් කිරීමෙන් දරුවන් පවුල තුළ රඳවා ගෙන නොකඩවා අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ වැදගත්කම (දැනුවත් කිරීමේ හා උපදේශන සේවාවන් ද) දෙපාර්තමේන්තුව මිවීමින් ක්‍රියාත්මක කර තිබෙනවා. ඒ සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවට සහාය වන්නේ දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය ළමා හිමිකම් ප්‍රවර්ධන නිලධාරීන්. වසර 1991 දී එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියට අත්සන් තැබූ රටක් වශයෙන් දරුවන්ගේ රැකවරණය සඳහා වූ අයිතිය, පැවැත්ම සඳහා වූ අයිතිය, සංවර්ධනය වීමට ඇති අයිතිය, සහභාගීත්ව අයිතිය සුරක්ෂිත කිරීම රජයේ වගකීමක්. ඒ වගේ ම රජයෙන් නොමිලේ ලබා දෙන පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා සියලු දරුවන් යොමු කිරීම දේශපාලනිකයන්ගේ ද වගකීමක් මෙන් ම යුතුකමක් ද වෙනවා.

ආචාර්ය අමිත් ද මෙන්සිල පෙරේරා වාණිජ හා මූල්‍ය කළමනාකරණ පීඨය වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය

රුපියල පාවෙනේ ඇයි?

වමිම් ජයගෙන්නි

රටක විනිමය අනුපාතය තීරණය කිරීමේ එක ක්‍රමයක් වන්නේ විනිමය ක්‍රමවේදය ව පාලනය කිරීම. එමඟින් රුපියලේ වටිනාකම තීරණය කිරීමට රජයට හැකි යි. එහි සරල ම කේරුම වෙබලයකට රුපියල කියක් ගෙවනවාද යන්න යි. දෙවැනි ක්‍රමය වන්නේ වෙළෙඳපොළ ඉල්ලුම් සැපයුම් බලවේග අනුව රුපියලේ වටිනාකම තීරණය වීමට ඉඩ හැරීම යි. 1980 දශකයේදී මෙරට ක්‍රියාත්මක වූයේ ඉන් පළමු ක්‍රමය යි. එනම්, යම් නිශ්චිත කාලයක් සඳහා අප වෙබලයකට හෝ යෙන් එකකට හෝ කියක් ගෙවනවාද යන්න රජය විසින් තීරණය කිරීම යි. එහි වාසිය වන්නේ වෙබලයේ වටිනාකම කොපමණ ද යන්න කාලයක් පුරා ම නිවැරදි ව දැක ගත හැකි වීම යි. එය විදේශ වෙළෙඳාම් කටයුතුවලට ඉතා පහසුවක්. එහෙත් එහි හොඳ වගේ ම අයහපත් පැත්තක් ද තිබෙනවා.

මුදලට නිසි වටිනාකමක් ලබා දීමය රටක පාලකයන්ගේ මූලික වගකීමක්. හේතුව ඔවුන්ට මහජනතාව බලය ලබා දෙන්නේ රට සංවර්ධනය කිරීම සඳහා. ඒ අනුව මුදලේ වටිනාකම ඉහළ නැංවිය යුතු යි. එහෙත් එවැනි පාලන මිල ක්‍රමයක් නිවුණහොත් මුදලේ වටිනාකම සැබෑවට ම ඉහළ ගියා ද යන්න සොයා ගැනීම අසීරු කාරණාවක්. විවෘත වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාත්මක වන අපේ ආර්ථිකයේ ඉහත දෙවැනි ක්‍රමය මඟින් ඉදිරිපත් වන්නේ රුපියලට නිවෙන ඉල්ලුම පිළිබඳව යි. අනෙක් අතට එය වෙබලයට නිවෙන ඉල්ලුම් හා සැපයුම් මත එහි වටිනාකම තීරණය වීමට ඉඩ හැරීමක්. ඒ අනුව මේ දෙවැනි ක්‍රමය තුළදී අපේ රුපියල පාලනයෙන් නිදහස් කෙරෙනවා. එය ඇතැම් අවස්ථාවලදී සම්පූර්ණයෙන් ම

සහ ඇතැම් විට යම් කිසි පාලනයක් සහිත ව නිදහස් කර තිබෙන බව දක්නට පුළුවන්. එලෙස රුපියල නිදහස් කළ විට රටේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සමඟ විදේශ විනිමය අනුපාත විශාල වශයෙන් වෙනස් විය හැකි යි. එය රටට ප්‍රධාන අභියෝගයක්. එහිදී රටේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් වන විට රුපියල ශක්තිමත් වී වෙබලයේ වටිනාකම අඩු වෙනවා. යම් ආකාරයකට රටේ ආර්ථික ප්‍රස්තයක් තිබේ නම් එවැනි අවස්ථාවලදී වෙබලයේ වටිනාකම වැඩි වී ඊට සාපේක්ෂ ව රුපියලේ වටිනාකම අඩු වෙනවා. ඒ අනුව මේ දිනවල රුපියල නිදහසේ පාවීමට ඉඩ හැරීමක් අපට දැකිය හැකි යි. ලෝක ආර්ථික කළමනාකරණවේදීන් මෙන් ම මා විසින් ද පිළිගන්නා වඩාත් සුදුසු ක්‍රමය එය යි. ඒ අනුව වෙබලයේ විශාල ඉහළ යෑමක් ද දක්නට පුළුවන්. එය සමස්ත ආර්ථිකයට බලපාන කාරණාවක්. හේතුව අප හාණිව ආනයනය කරන විට එය වෙබලවලින් ගෙවිය යුතු නිසා ඒ සඳහා විශාල වියදමක් දැරීමට සිදු වෙනවා.

මෙරට ආනයන සංයුතියට පාරිභෝජන, කාර්මික සහ නිෂ්පාදන හාණිව රැසක් ඇතුළත්. ඒ නිසා අපේ ආනයන වියදම්වල විශාල මිල වර්ධනයක් සිදු වීමට පුළුවන්. අනෙක් අතට වෙබලයේ අගය ඉහළ යෑමෙන් අපේ අපනයන කෙණ්ඩුට සිදු වන්නේ ඉතා ම යහපත් බලපෑමක්. එය අපනයන ආදායම් වර්ධනය කර ගැනීමට ඉවහල් වන්නක්. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ මෙන් ම අපනයන නිෂ්පාදනවල ආදායම් වැඩි වීමට එය හේතුවක්. ඒ අනුව විදේශිකයන්ට ලංකාවේ හාණිව මිලදී ගැනීමත් මෙරට සංචාරය කිරීමත් සාපේක්ෂ ව වාසි සහගත විය හැකි යි. එහෙත් එහි ඉදිම වාසිය හෝ අවාසිය තීරණය වන්නේ අපේ අපනයනයට

පාලනය කළ හැකි ඇතැම් සාධක පාලනය කිරීමට රජය කටයුතු කර නැහැ. මෙරට වියදම් ව්‍යුහය ඊට හොඳ ම හිඳුනක්. ඒ පිළිබඳ ව රජය හැවත වරක් සිතා බැලිය යුතු යි. එහි මූල්‍ය විනයක් ඇති කර ගත යුතු යි.

සාපේක්ෂ ව කොතරම් ආනයනය කරනවාද යන්න මත යි. අපේ විදේශ වෙළෙඳාම් තුළ අපනයනයට වඩා ආනයන වැඩි නිසා වෙබලයේ ඉහළ යෑම අපේ ආර්ථිකයට සිදු කරන්නේ අයහපත් බලපෑමක්.

ඊට අමතරව මුදලක අගය පහළ යන විට එහි බලපෑම් ගණනාවක් සිදු විය හැකි යි. කෙටි කාලීන ව රටේ ආනයන වියදම් වැඩි වීමත් ණය බර වැඩි වීමත් ඊට නිදසුන් කිහිපයක්. මේ වන විට ලංකා ආර්ථිකය අති විශාල ණය ප්‍රමාණයක සිර වී තිබෙනවා. එය ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් 75%ක් පමණ වෙනවා. ඒ ණය ගෙවිය යුත්තේ නැත්නම් ණය සේවාකරණය කළ යුතු වන්නේ වෙබලවලින්. මේ නිසා සිදු වන්නේ ණය බර තවදුරටත් ඉහළ යාමක්. වෙබලය 10%කින් ඉහළ යන විට රටේ සමස්ත ණය ප්‍රමාණය ද 10%කින් ඉහළ යනවා. මෙය ලංකාව පැත්තෙන් කොහෙත්ම හිතකර කරුණක් නොවෙයි.

මෙලෙස එකවර වෙබලයේ වැඩිවීම මෙරටට පමණක් නොව අනෙක් ආසියානු රටවලට ද බලපා තිබෙනවා. අමෙරිකානු දේශපාලන පරිවර්තනයක් සමඟ එම ආර්ථිකයේ ද සැලකිය යුතු වෙනස්කම්

ගණනාවක් සිදු වෙනවා. ඊට අමතරව ඡන්ද ව්‍යාපාරය ආසන්නයේදී අමෙරිකාව ඔවුන්ගේ පොලී අනුපාත වැඩි කර ගැනීමත් සමඟ මෙරට තිබුණු ඩොලර් ආයෝජන කොටස් වෙළෙඳපොළ මුදල් ඇතුළු අනෙකුත් ආයෝජන නැවත වරක් අමෙරිකාවට ගලා ගෙන යාමක් සිදු වුණා. අපේක්ෂා කළ තරම් සෘජු විදේශ ආයෝජන නොලැබීමත් අපේ ආර්ථිකයට බලපෑ තවත් කාරණාවක්. ඊට ප්‍රධාන හේතුවක් ලංකාවේ කෘත්‍රීමව නිර්මාණය කළ දේශපාලන අස්ථාවරභාවය. පසුගිය කාලයේදී සිදු වූ අතිවිශාල කාලගුණික දේශගුණික විපර්යාස නිසා අපනයන ක්ෂේත්‍රයට එල්ල වූයේ සැලකිය යුතු බලපෑමක්. විශාල ආදායමක් ලැබූ හේ කර්මාන්තයේ කඩා වැටීම ඊට එක් නිදසුනක්. මෙලෙස එක් පැත්තකින් අපේ අපනයන කඩා වැටීමත් අනෙක් පැත්තෙන් අමෙරිකාවේ නින්දු තීරණ නිසා අපේ ආයෝජකයන් අමෙරිකාව දෙසට හැරීමත් හා ආයෝජක පැමිණීමේ මන්දගාමීත්වයක් නිසා ඩොලර් සැපයුමේ විශාල පහළ යෑමක් සිදු වුණා. ඊට සාපේක්ෂ ව ඩොලර් ඉල්ලුම වැඩි වී තිබෙනවා. ඉන් අදහස් වන්නේ අපේ පාරිභෝජන රටාව අති විශාල වශයෙන් වෙනස් වී තිබෙන බවක්. ඇතැම් අවස්ථාවල බදු පනවමින් ඒවා අසෙධරයමක් කිරීමට උත්සාහ කළ ද එය සාර්ථක වූයේ නැහැ.

කෙසේ වෙතත් දිගු කාලීන ව රුපියල පාවෙන්වන ඉඩ හැරීම ද ඉඩ අහිතකර තත්ත්වයක්. මීට පෙර අපේ රටේ එවැනි අවස්ථාවලදී රුපියල් ශක්තිමත් කර ගැනීමට

නිකුත් කිරීම පිළිබඳ වත්මන් ආණ්ඩුවට ද යම් යම් වෝදනා තිබෙනවා. කෙසේ වෙතත් දැනට පවතින වාතාවරණය අනුව රුපියල නිදහසේ පාවෙන්වන ඉඩ හැරීම නිවැරදි තීරණයක් බව යි මගේ විශ්වාසය. එපමණක් නොව නැවත වරක් රුපියල ශක්තිමත් කිරීමේ විශාල වගකීමක් ද රජයට පැවරෙනවා. ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය නින්දු තීරණ ගැනීම රජයේ වගකීමක්.

අද වන විට අප මුහුණ දී සිටින ණය බරෙන් යම්තාක් දුරකට හෝ නිදහස් වීමට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් සහ ලෝක බැංකුවෙන් මුදල් ලබා ගැනීමට රජය උත්සාහ දරනවා. එහෙත් ඒ මුදල් ආධාර ඔස්සේ ඇතැම් ආර්ථික කොන්දේසි එන බවත් ඒ අනුව රජයට ක්‍රියා කිරීමට සිදු වන බවත් අප යථාර්ථවාදී ව පිළිගත යුතු වෙනවා. එහිදී ලෝක බැංකුවත් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලත් පිළිගන්නේ රුපියල නිදහසේ පාවීමට ඉඩ හැරිය යුතු යි යන්න යි. ඒ නිසා ඇතැම් විට රජයට අකැමැත්තෙන් හෝ ඒ තීරණය ගැනීමට ද සිදු වෙන්නට ඇති.

කෙසේ වෙතත් මේ වන විට අපේ රට විශාල මූල්‍ය අරමුදලකට මුහුණ පා සිටින බව අප පිළිගත යුතු කාරණාවක්. මහ බැංකු අධිපතිවරයා ද ඒ පිළිබඳ පැහැදිලි කර තිබෙනවා. මේ නිසා රජයක් ලෙස අපට පාලනය කළ හැකි සහ නොහැකි සාධක කෙරෙහි පළමුව අප අවධානය යොමු කළ යුතු වෙනවා. කාලගුණ සහ දේශගුණික

සාධකයක් උද්දෝෂණ. පසුගිය දින 59 තුළ එනම්, මාස දෙකක් ඇතුළත උද්දෝෂණ 49ක් සිදු ව තිබෙනවා. මෙවැනි පසුබිමක් පාලනය කිරීමට රජයට හැකි විය යුතු යි. යහපාලනය කියන්නේ වල්බුරු නිදහස ලබා දීම නොවෙයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් වන්නේ බහුතරයකගේ අයිතීන්. ඒ නිසා රජය මෙවැනි සාධක පාලනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතු යි.

අපේ අපනයන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ව විධිමත් කතිකාවක් ගොඩනැගිය යුතු යි. තවමත් අප කතා කරන්නේ හේ, පොල්, රබර් අපනයන ආර්ථිකයක් පිළිබඳව යි. අපනයනය වෙළෙඳපොළ විවිධාංගීකරණයකට ලක් කළ යුතු යි. වටිනාකම් එකතු කළ අපනයනය නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළක් සකසමින් අපනයන ආදායම් වැඩි කර ගැනීමේ විශාල පරිවර්තනයක් රජයට සිදු කළ හැකි යි.

එහිදී සංචාරක ආකර්ෂණය කෙරෙහි මීට වඩා අවධානය යොමු කරමින් ඔවුන්ට තිබෙන ඇතැම් නීති රීති සීමා ලිහිල් කළ යුතු යි. ඊට අමතරව විදේශ ශ්‍රමිකයන්ගේ ආදායම ලංකාවට ගෙන්වා ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙළක් සැකසිය යුතු යි. ඒ සඳහා ඔවුන්ට අවශ්‍ය ප්‍රදාන ලබා දීමට රජයේ අවධානය යොමු විය යුතු යි. දරා ගත නොහැකි ලෙස අලාභ ලබන රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රතිව්‍යුහගත කළ යුතු යි. උදාහරණයක් ලෙස, මේ දිනවල වැඩි වශයෙන් කතා බහට ලක්වන 'එයාර් ලංකා ආයතනය 2014 දී ලැබූ අලාභය රුපියල් බිලියන 32ක්. එහෙත් එය 'එම්පීඑස්' ආයතනයේ පාලනය යටතේ ලැබූ ලාභය රුපියල් බිලියන 4.3ක්. එය රජයට පවරා ගෙන වසර කිහිපයක් ගත වන විට විශාල පාඩුවක් ලැබූ අතර එය නැවත පියවිය යුත්තේ ද රජයේ අරමුදල්වලින් නිසා එවැනි ආයතන ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යි. වඩාත් වැදගත් වන්නේ, එමගින් සිදුවන පාඩුව අවම කිරීමට රජයේ අවධානය යොමු විය යුතු යි.

පසුගිය දින 59 තුළ එනම්, මාස දෙකක් ඇතුළත උද්දෝෂණ 49ක් සිදු ව තිබෙනවා. මෙවැනි පසුබිමක් පාලනය කිරීමට රජයට හැකි විය යුතු යි. යහපාලනය කියන්නේ වල්බුරු නිදහස ලබා දීම නොවෙයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් වන්නේ බහුතරයකගේ අයිතීන්.

විදේශ රටවලින් ඩොලර් ණයට ගෙන වෙළෙඳපොළට මුදා හැරීමත් රටේ තිබෙන විදේශ සංචිත ලිහිල් කර ඒවා වෙළෙඳපොළට නිදහස් කිරීමත් සිදු කෙරුණා. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ කිසිදු එල්ලාගැනීමක් නොව අපේ විදේශ සංචිතය විශාල වශයෙන් අඩු වීම යි. එහෙත් කෙටිකාලීන ව හෝ අර්බුදකාරී තත්ත්වයක් ඇති වුවහොත් ඕනෑම රජයක් ඒ සඳහා නිවැරදි තීරණවලට එළඹිය යුතු යි. විදේශ සංචිත වෙළෙඳපොළට

විපර්යාස වැනි සාධක පාලනය කරගත නොහැකි වුවත් ඉන් සිදු වන බලපෑම අවම කිරීමට අපට කටයුතු කළ හැකි යි. එහෙත් පාලනය කළ හැකි ඇතැම් සාධක පාලනය කිරීමට රජය කටයුතු කර නැහැ. මෙරට පියදම් ව්‍යුහය ඊට හොඳ ම නිදසුනක්. ඒ පිළිබඳ ව රජය නැවත වරක් සිතා බැලිය යුතු යි. එහි මූල්‍ය විනයක් ඇති කර ගත යුතුයි. ලංකාවට සෘජු විදේශීය ආයෝජන ගෙන්වා ගැනීමට විශාල බලපෑමක් එල්ල කරන

මේ ලිපිය සැකසීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අදාළ වගකීම් යුතු නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙකුගෙන් ම අදහස් ලබා ගැනීමට නීතිසචාරීන් උත්සාහ කළ ද විවිධ හේතු කාරණා ඉදිරිපත් කිරීම නිසා අදාළ කාල සීමාව තුළ නොමැතුරු ලබා ගැනීමට නොහැකි විය.

බිමට නොවැටුණු ආර්ථිකයක්

සුභා රත්නායක

සියයට 4.4ක ආර්ථික හැමීමක්

දෙදහස් දහසය වසරේ මෙරට ආර්ථිකය 4.4%ක වර්ධන වේගයක් හිමි කර ගෙන තිබෙනවා. එම වසර සඳහා ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය රුපියල් මිලියන 9,012, 026ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබෙනවා. 2015 වසරේ එම අගය රුපියල් මිලියන 8,633,890ක්. එම වසරේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට කෘෂිකාර්මික අංශය සැපයූ දායකත්වය 7.5%ක්, කර්මාන්ත අංශය 27.1%ක් හා සේවා අංශ දායකත්වය 57%ක් බව ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2016 වර්ෂය සඳහා නොබැර කිතුන් කළ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ අනෙක් සාර්ව ආර්ථික දර්ශක ඇස්තමේන්තුවේ සඳහන් වෙනවා.

ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන සංරචක වන කෘෂිකර්මය, කර්මාන්ත, සේවා හා භාණ්ඩ සැලකිල්ලට ගත් විට 2016 වසරේදී කෘෂිකාර්මික අංශය පසුබෑමට ලක්ව තිබෙනවා. ඊට ප්‍රධාන හේතු ව එම වසර පුරා පැවැති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වය යි. දෙවැනි කාර්තුව වන විට පැවැති ගංවතුර තත්ත්වයත් අනෙකුත් කාර්තුවල පැවැති විශුද්ධ කාලගුණික තත්ත්වයත් හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික අංශයට එල්ල වූයේ සෘජු බලපෑමක්.

වි වගාව, හේ, පොල්, රබර්, ධාන්‍ය, පලතුරු හා එළවළු ආදී වශයෙන් සියලු වගාවලට මේ අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වය

2016 සමස්ත වර්ෂය තුළ කෘෂි වර්ධනය සියයට සෘණ 4.2ක් බවට පත් වුණා. වි වගාවේ පසුබෑම සියයට සෘණ 31ක්. හේ වගාව සෘණ 11.2%ක් ද රබර් සෘණ 10.7%ක් ද වි හැර අනෙකුත් ධාන්‍ය වගාව සෘණ 10.5%ක් වශයෙන් ද මේ පසුබෑම වාර්තා වුණා. මේ සමඟ ම පලතුරු වගාව සෘණ 3.7%ක් හා එළවළු වගාව සෘණ 2.1%කින් පහත වැටුණා. මේ කෘෂි හෝග පහත වැටේදී කුළු බඩු වගා කිරීම 6.4%කින් ඉහළ වර්ධනයක් පෙන්නුම්

බලපෑමේ ඉහත වගා අංශවල වර්ධනය සෘණ අගයක් වෙමින්.

2016 සමස්ත වර්ෂය තුළ කෘෂි වර්ධනය සියයට සෘණ 4.2ක් බවට පත් වුණා. වි වගාවේ පසුබෑම සියයට සෘණ 31ක්. හේ වගාව සෘණ 11.2%ක් ද රබර් සෘණ 10.7%ක් ද වි හැර අනෙකුත් ධාන්‍ය වගාව සෘණ 10.5%ක් වශයෙන් ද මේ පසුබෑම වාර්තා වුණා. මේ සමඟ ම පලතුරු වගාව සෘණ 3.7%ක් හා එළවළු වගාව සෘණ 2.1%කින් පහත වැටුණා. මේ කෘෂි හෝග පහත වැටේදී කුළු බඩු වගා කිරීම 6.4%කින් ඉහළ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළා.

බෝග වගාවේ කෘෂිකාර්මික තත්ත්වය එසේ වුව ද අගයට ම අයත්වන මිලදිය ධීවර කටයුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළා. එසේ ම සත්ත්ව නිෂ්පාදන අංශයෙන් ද 6.3%ක වර්ධනයක් ද පෙන්නුම් කළා.

2016 වසර පුරා කර්මාන්ත අංශයේ ආර්ථික කටයුතු සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන අතර එහි වර්ධන වේගය 6.7%ක්. එහිදී 14.9%කින් කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වී ඇත්තේ ආර්ථිකය තුළ ඉහළ වැදගත්කමක් දක්වන "ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයයි". පහල් හා කැනීමේ කර්මාන්තය 14.4%ක ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා කිරීම ද විශේෂත්වයක්. නිමැවුම් කර්මාන්තය 2016 වසරේදී වාර්තා කර ඇති වර්ධනය 1.7%ක්. මූලික ලෝහ සහ ව්‍යුහාත්මක ලෝහ නිෂ්පාදනය, රබර් හා ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය, යන්ත්‍ර සුලු හා උපකරණ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් 28.7%ක්, 17.9%ක් සහ 14.1%ක් ලෙස ආකර්ෂණීය වර්ධනයක් වාර්තාකර තිබෙනවා. නිමැවුම් කර්මාන්ත අතරින් දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට වැඩිම දායකත්වයක් ලබාදෙන ආහාර, ඩීම් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය සහ රෙදිපිළි, නිම් ඇඳුම්, සම් භාණ්ඩ සහ ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන යන කර්මාන්ත වාර්තා කර ඇත්තේ පසුබෑමක්. ඒ, පිළිවෙලින් සෘණ 2.5%ක් සහ සෘණ 0.2%ක්. ඊට අමතර ව විදුලිය, ගැස්, වාෂ්ප සහ වායු සැකසුම් සැපයුම 8.4%ක සතුටුදායක වර්ධන වේගයක් වාර්තා කර තිබෙනවා.

මේ සමඟම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට 57.0%ක

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ඇස්තමේන්තුගත)	
වර්ෂය	රුපියල් මිලියන
2015	8, 633,890
2016	9,012,026

වැඩිම දායකත්වය සපයන සේවා අංශයේ ආර්ථික කටයුතුවල වර්ධන වේගය 4.2% ක්. මේ සමස්ත වර්ධනය සඳහා අංශ කිහිපයකින් ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දී තිබෙනවා. මූල්‍ය හා මූල්‍ය අතරමැදි සේවා කටයුතු, රක්ෂණ කටයුතු 8.5% ක්, විදුලි සංදේශ 8.3% ක්, ගුවන් විදුලි, රූපවාහිනී විකාශන හා එම නිෂ්පාදන කටයුතු 8.3% ක්, අධ්‍යාපන සේවා 7.7% ක්, පරිභෝජන වැඩසටහන් හා මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය 7.5% ක් හා තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් 7.1% ක් වශයෙන් වර්ධන වේගයක් වාර්තා කර තිබෙනවා.

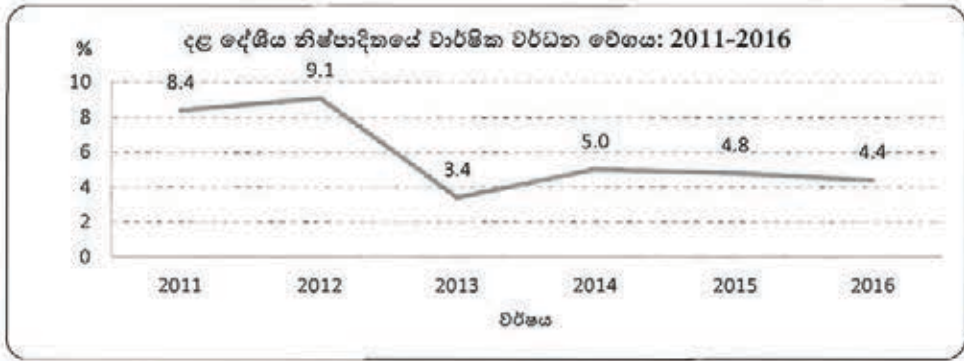
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සැපයූ දායකත්වය - 2016

අංශය	දායකත්වය (ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	වර්ධන වේගය
තෘෂිකාර්මික	7.5%	- 4.2%
කාර්මාන්ත	27.1%	6.7%
සේවා අංශය	57.0%	4.2
භාණ්ඩ මත අය කෙරෙන ඉද්ධ බදු	8.4%	-

2016 අවසන් කාර්තුව

දෙදහස් දහසය වසරේ සිව්වැනි කාර්තුව සඳහා (ඔක්තෝබර්, නොවැම්බර්, දෙසැම්බර්) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ රුපියල් මිලියන 2,526, 792 ක්. එය 2015 වර්ෂයේ අවසාන කාර්තුවට සාපේක්ෂව 5.3% ක වර්ධනයක්. 2016 තුන්වැනි කාර්තුවේ (ජූලි, අගෝස්තු සැප්තැම්බර්) වාර්තා වූ ආර්ථික වර්ධනය පෙර වසරේ එම කාර්තුවට සාපේක්ෂව 4.1% ක්.

මූලාශ්‍රය :- ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ආසියාවේ අලුත් අවුරුද්ද

සාමාන්‍යයෙන් ලෝකය පුරා 'නව වසර' සමරන්නේ ජනවාරි මස පළමු වැනි දින. එහෙත් හෙළ සිරිතට අනුව අපට නව අවුරුද්ද උදාවන්නේ අප්‍රේල් මාසයේදී. විරාජ කාලයක් සිට ම සිංහල භික්ෂු අලුත් අවුරුද්ද ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ජාතික උත්සවය ලෙස ද සමරනවා.

ශ්‍රී ලංකාව හැරුණු කොට දකුණු සහ නැගෙනහිර ආසියාවේ බොහෝ රටවලත් නව අවුරුදු උදාව අප්‍රේල් මාසයේ මැද සැමරීම අතිශය විශේෂ යි. එයට දේශගුණික, සාමාජික ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික කාරණා රාශියක් ද බලපා ඇති බව හඳුනාගැනීමට පුළුවන්.

දකුණු ආසියාවේ විශාල ම රට වූ ඉන්දියාව උත්සව දේශයක්. විවිධ ජනවර්ග, භාෂා සහ සංස්කෘතික විවිධත්වයෙන් යුතු ඉන්දියාව ද නම් පාරම්පරික වාරිත්‍රයට අනුව නව වසර සමරන්නේ අප්‍රේල් මාසයේ විම විශේෂත්වයක්. ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයක් වන ඉන්දියාවේ විවිධ ප්‍රාන්තවල විවිධ නම්වලින්, විවිධ වූ ආගමික සහ සංස්කෘතික වාරිත්‍ර සහිත ව නව වසර උදාවීම සැමරෙනවා ඒ සෑම ප්‍රාන්තයක ම නව වසර උදාවන දිනය එක ම දිනයක් විම ද විශේෂත්වයක්. ඒ අනුව ඉන්දියාව පුරා නව වසර උදාව ලෙස සැලකෙන්නේ අප්‍රේල් මස 13, 14, 15 යන දින විම සිංහල - භික්ෂු අලුත් අවුරුද්ද සමරන අප ශ්‍රී ලාංකිකයන්ව, සතුව මුසු මවිතයකට පත් කරවන්නක්.

'උගඩ්' උත්සවය නව වසර ලෙස සමරන්නේ ඉන්දියාවේ අන්ද්‍රා, කර්ණාටක, මහාරාෂ්ට්‍ර හා මහලංගනා යන ප්‍රාන්ත යි. එය යෙදී ඇත්තේ

අප්‍රේල් 14 සහ 15 යන දෙදින තුළ යි. උගස් යන්තෙහි තේරුම් නව යුගයක ආරම්භය යන්න යි. අප්‍රේල් මැද හින්දු දින දර්ශනයට අනුව වැනු (බස් මාසය) මාසයේ ආරම්භය යි. එනම්, වසන්තයේ උදාව යි. හින්දු ධර්මයට අනුව ලොව මැවුම්කරු වන මහා බ්‍රහ්මයා ලොව මැවීම ආරම්භ කළ දිනය අවුරුද්දේ උදාව බව උගස් සමරන ඉන්දියානුවන්ගේ විශ්වාසය යි.

'රංගෝලී බිඹු' යන උත්සවය නව වසරේ උදාව ලෙස සමරන්නේ ඊසාන දිග ඉන්දියාවේ ඇසෑම් ප්‍රාන්තයේ වැසියන්. එය යෙදී තිබෙන්නේ අප්‍රේල් 14, 15 දෙදින තුළ යි. පරණ අවුරුද්දේ අවසාන දිනය ලෙස සලකන අප්‍රේල් 14 'ගෝරු බිඹු' ලෙස නම් කරනවා. එදින ගවයන් නහවා සරසවා ඔවුන්ට පුද පූජා පවත්වනවා. 'බිඹු' අයුත් අවුරුදු උදාව ලෙස සලකන අතර එය සමරන්නේ අප්‍රේල් 15 වැනි දින.

'විශු' උත්සවය නව වසර උදාව ලෙස සමරන්නේ ඉන්දියාවේ කේරල ප්‍රාන්තයේ වැසියන්. මලයාලම් කැලන්ඩරයට අනුව මීධම් මාසයේ (එනම්, අප්‍රේල්) මැද දිනයේ දී කේරල වැසියන්ට නව අවුරුද්ද උදා වෙනවා. කාශ්මීර ප්‍රාන්තයේ 'නවරේන්' ලෙසත් මනිපූර් ප්‍රාන්තයේ 'සක්‍රිඩු නොරාන්ගමා නොරාන්ගමා පන්බා' ලෙසත් අප්‍රේල් 14 වැනිදා නව අවුරුදු උදාව සමරනවා.

දේශපාලනික, සංස්කෘතික හා පාරිසරික

දකුණු ආසියාවේ විශාල ම රට වූ ඉන්දියාව උත්සව දේශයක්. විවිධ ජනවර්ග, භාෂා සහ සංස්කෘතික විවිධත්වයෙන් යුතු ඉන්දියාව ද නම් පාරම්පරික වාර්තයට අනුව නව වසර සමරන්නේ අප්‍රේල් මාසයේ විම විශේෂත්වයක්.

සාධක අතින් ශ්‍රී ලංකාවට වඩාත් ම සමීපකමක් දක්වන කමිල්නාඩු ප්‍රාන්තයේ 'පුනන්ඩු' ලෙසින් සමරන්නේ නව වසර උදාව යි. දෙමළ විකීරයි මාසයේ පළමු වැනි දිනය ලෙස සලකන අප්‍රේල් 14 වැනිදාට කමිල්නාඩු වැසියන් නම අයුත් අවුරුද්ද සමරනවා.

බිම අදින ලද 'කෝලම්' මැද කුට්ටිවල තුනම පහන දැල්වීම ඔවුන්ගේ විශේෂිත අවුරුදු වාර්තයක්. එහි තේරුම සනාථර ගුරුවීම යි. 'කන්නි' ස්ථානය නම් වූ විශේෂ ස්ථානයක ආහරණ, පලතුරු, වියළි පලතුරු, මල්, එළවළු පුරවා කැබිම එහිදී කරන විශේෂ වාර්තයක්. එය සමෘද්ධිමත් බවේ සංකේතයක් බව යි කමිල්නාඩු වැසියන්ගේ විශ්වාසය.

මරස්සා ප්‍රාන්තයේ නව වසර සමරන්නේ ද අප්‍රේල් 13, 14 දිනවල යි. එම උත්සවය 'මහා විශ්ව සංක්‍රාන්ති' ලෙස යි ප්‍රචලිත. වතුර, කිරි, මී කිරි, පලතුරු, හකුරු හෝ සීනි එකට දමා හදන විවිධ පාන වර්ගවලින් තම ඉෂ්ට දේවතාවන්ගේ පිලිරු නැහැවීම සහ තුල්සි පැළයට එය වත් කිරීම එදින සිදුවන විශේෂිත වාර්තයක්. ඉන්පසු එය බිමට ගත්තවා. මෙදින පාරවල් දෙපස කැනිත් නැන පිරිසිදු වතුර පිරවූ කල තබා තිබීම විශේෂත්වයක්. සතුන්ට පානය කිරීම සඳහා ජලය වෙන්කිරීම ද අවුරුදු වාර්තයේ ම කොටසක්. මෙය 'ජල සංක්‍රාන්තිය' ලෙසත් සලකනවා.

'ඉවෙශාබ්' උත්සවය නව අවුරුද්ද ලෙස අප්‍රේල් 14 වැනිදා සමරන්නේ ජංජාබයේ යි. අතියය දියුණු කෘෂිකර්මයකට උරුමකම් කියන ජංජාබයේ අස්වනු නෙළීම මුල් කරගෙන මේ උත්සවය සමරනවා.

බෙංගාලි වැසියන්ගේ අයුත් අවුරුදු උත්සවය වන 'පොයිලා බොයිශාබ්' අප්‍රේල් 14 වැනිදා බංගලාදේශයෙහිදීත් අප්‍රේල් 15 වැනිදා ඉන්දියාවේ බටහිර බෙංගාලයෙහිදීත් සමරනවා.

'ජුඩි ගීතල්' මැනිලි නව වසර යි. එනම්, බිහාර් ප්‍රාන්තයේ නාරායන්, මේශ් (මේෂ)

සංක්‍රාන්තිය ලෙස සලකන මේ උත්සවය යෙදී ඇත්තේ අප්‍රේල් 13 - 14 හෝ 14 - 15 යන දිනවල. මධ්‍ය ප්‍රදේශ, රාජස්ථාන්, උත්තර් ප්‍රදේශ, දිල්ලි, හර්‍යානා, හිමාචල් ප්‍රදේශ, උත්තරා ඛන්ඩි, ජන්කීස්ගඩි සහ ජහාර්ඛන්ඩි යන ප්‍රාන්තවල නව අවුරුදු උත්සවය ලෙස සලකන්නේ හෝලී උත්සවය යි. හින්දු දින දර්ශනයට අනුව 'එල්ලන්' මාසයේ (මාර්තු) අවසාන දිනයේදී හෝලී සමරනවා. කුභන ඉපදියාව පුරා වාණිජ සහ ජනප්‍රිය සංස්කෘතියට අනුව හෝලී වර්ෂාවල උත්සවයක් ලෙස වැඩි අවධානයට ලක්වුවත් එහි පාරම්පරික අර්ථය නව අවුරුදු උදාව යි.

ඉන්දියාව පුරා සමරන මෙකී සෑම උත්සවයක් ම විවිධ වාර්තූ සහ වත්පිළිවෙත් සමග සිදු කළ ද එහි සාමාජික ස්වරූපය බොහෝ දුරට එකිනෙකට සමාන යි. අස්වනු නෙළීම, ගෙවල් පවිත්‍ර කිරීම, සැරසවීම, නව වස්ත්‍ර හැඳ පැලදීම, විවිධ විශේෂිත වූ රස කැවිලි හා ආහාර පිසීම, කැගි හෝඟ හුවමාරු සහ විවිධ විනෝදාත්මක වැඩසටහන් සිදු කිරීම මේ සෑම ප්‍රාන්තයක ම සිදු කරනවා.

ඉන්දියාවට අමතරව ආසියාවේ නවත් රටවල් අප්‍රේල් 12, 13, 14, 15 යන දිනවලදී නව අවුරුදු උදාව සැමරීම ආකර්ෂණීය පුවතක්. කාම්බෝජය, ලාඕසය, තායිලන්තය යන රටවල් මේ දිනවල අවුරුද්ද සමරන්නේ 'ජල උත්සවය ලෙසට යි.' නව වසරේ සුභ උදාව වෙනුවෙන් එකිනෙකාට ජලය ඉස ගැනීමත් ඒ සමග ම එකිනෙකාට සුභ පතා ගැනීමත් මෙහිදී සිදු කරන වාර්තූයක්. මැලේසියාව, සිංගප්පූරුව, මොරියෝ යන රටවල අප්‍රේල් 14 'පුනන්ඩු' යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ නව අවුරුදු උදාව යි.

හෝලීයකරණ වූ ලෝකයේ සංස්කෘතිය ද වාණිජකරණයේ ගොදුරක් වෙලා. 'උත්සවවලටත් ඉන් මිදියාමට හැකියාවක් නැහැ. දිනෙන් දින පාරම්පරික ලක්ෂණ සහ ඓතිහාසික වටිනාකම් ක්ෂයවීගෙන යන 'සිංහල අයුත් අවුරුද්ද' වඩාත් අර්ථවත් ව, වාර්තූනුකූල ව සැමරීමට ආසියාවේ අනෙක් රටවල නව අවුරුදු සැමරීම අප ශක්තියක් කරගත යුතු යි. මන්ද ඇත අතීතයේ සිට ම අප මුතුන්මිත්තන් එවැනි වාර්තූ පවත්වාගෙන ඇත්තේ සුදු සැමරීමක් වෙනුවෙන් නොවේ. ඒ හා බැඳුණු ආධ්‍යාත්මික සහ ජීවනබද්ධ බැඳීමක් ද ඊට හේතු වූ බවට මුළු දකුණු සහ නැගෙනහිර ආසියාව ම සාක්ෂි දරනවා.

ආබාධයක් නැති දරු උපතක්

සංජානනීය ආබාධ වළක්වා ගන්නේ කෙසේ ද?

■ මානසි ඉක්මනි කුමාරසිරි

මෙලොව එළිය දකින දරුවා පිරිපුන්, නිරෝගි දරු පැටවකු ලෙස කම දෝනට ගැනීම සෑම මවකගේ ම පියකුගේ ම සෙනෙහස පිරි පුර්වනාවක්. ඒ අපේක්ෂාව මුදුන්පත් කරවාලීම සඳහා මෙරට ගර්භණී මවකට හිමිවන්නේ දකුණු ආසියාවේ වෙනත් රටවල නොමැති තරම් ඉහළ මට්ටමේ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මූලික පහසුකම්. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙසයි දකුණු ආසියාතික කලාපයෙන් මාතෘ මරණ මෙන් ම ළදරු මරණ අනුපාතිකය අප රටේ පහළ මට්ටමක පවතින්නේ. මෙය සජීවී දරු උපත් දහසකට ළදරු මරණ 5ක් වන බව පවසන්නේ පරාජන්ම විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්ගේ සංගමයේ සභාපති විශේෂඥ වෛද්‍ය කපිල ජයරත්න.

වර්තමානයේ සෑම දරු උපතක් ම පාහේ සිදුවන්නේ රෝහලක. වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුවත් සමඟ ස්කෑන් මගින් දරුවා ඉපදීමට පෙර ආබාධ හඳුනාගැනීමේ හැකියාව පවතිනවා. එබැවින් දරුවකු බිහිවීමට පෙර ආබාධ හඳුනා ගනිමින් ඒ සඳහා ප්‍රතිකාර කර නැවත යථාතත්වයට පත් කිරීමේ හැකියාව ද තිබෙනවා. ඒ අයුරින් වර්තමානයේ මෙරට 100% කට ආසන්න ප්‍රසව සංරක්ෂණයක් ද හිමි වී තිබෙනවා. එහෙත් තවමත් දරු උපත් දහසකින් පස්දෙනකුට මෙලොව එළිය දකින්නට නොලැබෙන බව යි වෛද්‍යවරුන් පවසන්නේ.

සංජානනීය ආබාධ (උපත් ආබාධ) යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ගර්භයේ ඉන්ද්‍රියක, පද්ධතියක හෝ කොටසක හෝ කළල අවස්ථාවේදී ම සිදුවන ආබාධිත තත්වයක්.

දරුවකු බිහි විය යුත්තේ සති 40ක් පමණ සම්පූර්ණ වූ පසු. එහෙත් සති 37 ට අඩුවෙන් හොමේරු දරු උපත් ද සිදු වෙනවා. මවගේත් පියාගේත් ජානවලින් කළලය වැඩෙන අවස්ථාවේ සෛල බෙදෙන විට වෙනස්කම් ඇති වී විකෘතිතා හට ගැනීමෙනු යි ආබාධ සහිත දරු උපත් සිදු වෙන්නේ. ඒ සඳහා වර්ණ දේහ සහ ඩී.එන්.ඒ මට්ටමේ ගැටලු බලපාන බව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව ප්‍රවේණි අංශයේ වෛද්‍ය වජිර දිසානායක පෙන්වා දෙනවා. මේ හේතු නිසා උපත ලබන්නේ ජාන විකෘතිතා ඇති වීමෙන් උපත් ආබාධ සහිත දරුවන්.

උපත් ආබාධ විවිධ යි. ඕනෑම ඉන්ද්‍රියක ඇති විය හැකි යි. මේ සඳහා හේතු කාරක ද විවිධ යි. පාරිසරික හෝ ජානමය හෝ සාධක නිසා උපත් ආබාධ ඇති වෙනවා. මේ නිසා දරුවා ව්‍යුහාත්මක ව හෝ ක්‍රියාකාරීත්වමය හෝ වශයෙන් ආබාධයට ලක් වීමට පුළුවන්. මේ ආබාධ ගර්භණී සමයේදී හෝ උපතේදී හෝ දරු උපතත් පසු හෝ අවස්ථාවක හඳුනා ගැනීම සිදු විය හැකි යි.

උපත් ආබාධ ව්‍යුහාත්මක හා ක්‍රියාකාරීත්වමය ලෙස කොටස් දෙකකින් යුක්ත යි. ව්‍යුහාත්මක ආබාධ යනුවෙන් අදහස් වන්නේ සිරුරේ ඉන්ද්‍රියක හෝ පද්ධතියක හෝ ඇති වන ආබාධ යි. හදවතේ සිදුරක් ඇති වීම ඊට එක් උදාහරණයක්. ක්‍රියාකාරීත්වයේ ආබාධ සඳහා තෙයිලොයිඩ් ග්‍රන්ථිය නිවැරදිව ක්‍රියාත්මක නොවීම උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකි යි. පරාජන්ම විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්ගේ

සංගමයේ සභාපති විශේෂඥ වෛද්‍ය කපිල ජයරත්න සඳහන් කළේ උපත් ආබාධ වර්ග 300ක් - 400 ක් අතර ප්‍රමාණයක් තිබෙන බව.

දරුවකු බිහි විය යුත්තේ සති 40ක් පමණ සම්පූර්ණ වූ පසු. එහෙත් සති 37 ට අඩුවෙන් නොමේරු දරු උපත් ද සිදු වෙනවා. මවගේත් පියාගේත් ජානවලින් කළලය වැඩෙන අවස්ථාවේ සෛල බෙදෙන විට වෙනස්කම් ඇති වී විකෘතිතා හට ගැනීමෙනු යි ආබාධ සහිත දරු උපත් සිදු වෙන්නේ. ඒ සඳහා වර්ණ දේහ සහ ඩී.එන්.ඒ මට්ටමේ ගැටලු බලපාන බව කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව ප්‍රවේණි අංශයේ වෛද්‍ය වජිර දිසානායක පෙන්වා දෙනවා. මේ හේතු නිසා උපත ලබන්නේ ජාන විකෘතිතා ඇති වීමෙන් උපත් ආබාධ සහිත දරුවන්.

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ජාන විකෘතිතා සහිත ගැටලු සඳහා විසඳුම් වශයෙන් වර්ණදේහ පරීක්ෂණයක් කර ගැනීමේ හැකියාව තිබීම විශේෂ කරුණක්. කළලයක් සෑදුණු නමුත් ගැබ් නොගැනීම, කළල මට්ටමට වර්ධනය වී එය මැරී යාම, කළලය විකෘතයකදී මැරී යාම, දරුවා ඉපදුණු අවස්ථාවේ හුස්ම හිරවීම වැනි ලක්ෂණ ජානමය ප්‍රශ්න හේතුවෙන් දක්නට ලැබෙනවා. ඒ සඳහා විසඳුම් ලෙස කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ

මානව ප්‍රවේණි අංශය මගින් වර්ණභේදන පරීක්ෂණයක් කර ඒ සඳහා විසඳුම් ලබා ගත හැකි යි.

මවට වයස අවුරුදු 35 පසු වී දරුවන් බිහි කිරීම ද ආබාධ සහිත දරු උපන් සිදු වීමට බලපාන ප්‍රබල සාධකයක්. එබැවින් සැලසුම් සහගත ව දරු පිළිසිඳ ගැනීමක් සිදු කිරීම මගින් නිරෝගී දරු උපතක් ලබා ගැනීමට හැකියාව තිබෙනවා. සෑම විට ම උසට සර්ලන බර, ස්ථුලතාව ද දරු උපන්වලදී බලපාන සාධක යි. දියවැඩියාව සහ තෙතපිරිසිරි ආබාධවලින් පෙළෙන කාන්තාවන් එම රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර කර ගතපත් තත්ත්වයකට පත් වූ පසු ගර්භණී තත්ත්වයට පත් විය යුතු බව යි කොළඹ කාසල් විදිගේ කාන්තා රෝහලේ ප්‍රසව හා භාර්වේද විශේෂඥ ජෛද්‍ය යූ. ඩී. පී. රත්නසිරි පෙන්වා දෙන්නේ.

ගැබිණි සමයේ වෙනත් රෝග සඳහා භාවිත කරන සමහර ඖෂධ වර්ග පාලනය කිරීම ද වැදගත් කාරණයක්. ගර්භණී සමයේ භාවිත කරන ආහාර, බීම වර්ග, ආලේපන, ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස වාතය ද දරුවාට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකි බව පෙන්වා දෙන ප්‍රසව හා භාර්වේද විශේෂඥ ජෛද්‍ය යූ.ඩී.පී.රත්නසිරි: "නිය ආලේපන වර්ග ද නොල් ආලේපන

වර්ග ද ප්‍රමිතියෙන් තොරව භාවිත කිරීමෙන් ආබාධ සහිත දරු උපන් සිදු විය හැකි බව පෙන්වා දිය යුතු වැදගත් කරුණක්. රුබෙල්ලා එන්නත ලබා ගැනීම මගින් හෘද රෝගවලින් වැළකිය හැකි අතර දරුවාගේ සුමුඛතාව සහ මොළය ආබාධිතවීමේ අවදානම වළක්වාලීමට උපකාරීවන විටමින් ඩී 9 ප්‍රභේදයක් වන ෆෝලික් අම්ලය ලබා ගැනීම ද අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක්. එයින් දරුවාගේ හිස්කබල හා කොඳු නාරටිය විකෘතිතා නවගැනීම සිදු වන්නේ නැහැ. ඒ අනුව ගර්භණී මවක් ලෙස ෆෝලික් අම්ලය ලබා ගැනීම නිරෝගී දරුවකු බිහි කර ගැනීම සඳහා බලපාන විශේෂ සාධකයක් ලෙස හඳුන්වන්නා පුළුවන්." ගර්භණී සමයේ ජෛද්‍ය නිර්දේශ මත ලබා දෙන ඖෂධ වර්ග නිසි පරිදි ලබා ගැනීම මෙහිලා කොතරම් වැදගත් ද යන්න පැහැදිලි වෙනවා.

ආබාධිත දරුවන් බිහි වීම රටේත් පවුලේත් ආර්ථිකයට ද හදිස් බලපානවා. ඒ නිසා ඉදිරි වසර 05 තුළ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මැදිහත් වී ආබාධ සහිත නාම ලේඛනයක් පවත්වා ගෙන යන අතර එසේ වූයේ කෙසේ ද යන්න එමගින් විමර්ශනය කොට එවැනි උපත් යළි නොවන්නට කටයුතු කිරීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ගෙන ආවී වැදගත් පියවරක්. රජය විසින් පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාලයේ

වෙනම අංශයක් මේ සඳහා පිහිටුවා තිබෙන අතර එයින් පූර්ණ අනුග්‍රහය සැපයීම සිදු වෙනවා. රජය විසින් ශල්‍යධාර පහසුකම්, ශල්‍යකර්ම සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් තාක්ෂණික පහසුකම් ඉදිරි වසර 5 තුළ ලබා දී ක්‍රමානුකූල ව එය සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු සලසා තිබීමත් වැදගත්. ඊට අමතර ව නොමේරු දරුවන්ට සේවා ලබා දීම, ඉපදෙන විට ම සිදුවිය හැකි හුස්ම හිරවීම වැළැක්වීම වැනි නව ජන්ම සත්කාරක සේවා ලබා දීම ද තවත් පියවරක්. ඒ සමඟ ම පාසල් දරුවන්, දේමවිපියන්, සෞඛ්‍ය සේවකයන්, මව්වරුන් දැනුවත් කර එහි අවදානම් තත්ත්වය පැහැදිලි කර එසේ අවාසනාවන්ත ලෙස සිදුවන මරණ හා ව්‍යාධි වළක්වා ගැනීමට කටයුතු සිදු කිරීමත් විශේෂ කාරණයක්.

සෑම වසරක ම මාර්තු මස 03 වැනි දින ලෝක සංජානනීය ආබාධ දිනය ලෙස ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් නම් කර ඇත්තේ මේ පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් ලබා දීමට යි.

(සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාලයේ පැවැති මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් ඇසුරින්)

ජනමාධ්‍ය වගකීම හා ප්‍රමිතිය ඉහළ නැංවීම

ශාස්ත්‍රපති දයා ශ්‍රී හරේන්ද්‍ර රාජපක්ෂ

ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ වගකීම හා ප්‍රමිතීන් ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය වන ක්‍රියාදාමය සකස් කළ යුත්තේ, මාධ්‍යවේදීන්ගෙන් සමන්විත මාධ්‍ය සංවිධාන ඔස්සේ බව අවධාරණය කළ යුතු යි.

ඒ සඳහා වන ප්‍රවේශයක් ලෙස ජනමාධ්‍ය අයිතීන් හා නිදහස සුරක්ෂිත කිරීමට අවශ්‍ය නීතිය රැකවරණය සැලසීමටත්, ජනමාධ්‍ය ස්වයං නිගමනයට පත් කළ හැකි ස්වාධීන අධිකරණ යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම අරමුණ කරගෙන නොබේර්දා ජනමාධ්‍ය සංවිධාන සම්භ ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය ගයන්ත

කරුණාචලක මහතාත්, නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය කරු පරණවිතාන මහතාත් සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම ශ්‍රී නිමිත්තක් ලෙස සටහන් කිරීමට පුළුවන්. එහෙත් එය වඩන, ලිපි ලේඛන, සාකච්ඡා සංවාදවලට පමණක් යටත්කොට හුදු ප්‍රචාරය තුළ අතරමං කර, යටපත් නොවිය යුතු බව ද අවධාරණයෙන් සඳහන් කළ යුතු යි.

මම එසේ පවසන්නේ මීට දශක ගණනක සිට ම මාධ්‍යවේදීන්ගේ යහපාලනය සඳහාත්, යහපත්, සදාචාර සම්පන්න මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් අප රට තුළ ස්ථාපිත කිරීම සඳහාත්, නොයෙකුත් කතිකා, සම්මන්ත්‍රණ,

සංවාද, ලිපි ලේඛන වැඩිමුළු කොතෙකුත් පැවැත්වූව ද ඒවා ඒදහට පමණක් සීමා වූ බව අපට අත්දැකීම් තිබෙන නිසා යි.

නමුත් මෙහිදී ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය ගයන්ත කරුණාචලක මහතා අදහස් දක්වමින් කළ ප්‍රකාශය අගය කළ යුතු ය. එනම්, මාධ්‍ය භාවිතය සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් රජයේ පහසුකම් සැලසීම යටතේ මාධ්‍ය කේන්ද්‍රය තුළින් ම ඇතිවිය යුතු යි.

අමාත්‍යවරයා සඳහන් කරන පරිදි ජනමාධ්‍යයට හා ජනමාධ්‍යවේදීන්ට අවශ්‍ය වන ආචාරධර්මීය ක්‍රමවේදයක් හා මාධ්‍ය

ප්‍රමිතිය ඉහළ නැංවීම මඟින් මාධ්‍යවේදියා වගකීමකට යටත් කිරීමේ සාරධර්මීය පදනම සකස් කර ගත යුත්තේ මාධ්‍යවේදීන් විසින් ම බවත්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සියල්ල රජය මඟින් ලබාදෙන බවත් ය. එය යහපත් සංකල්පයක්. එය වචනයකට, සාකච්ඡාවකට පමණක් සීමා නොකර යථාර්ථයක් කිරීමේ ප්‍රායෝගික අභියෝගය අමාත්‍යවරයා සතුවන බව ද සඳහන් කළ යුතු යි.

ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය කරුණාරත්න පරණවිතාන මහතා පවසන්නේ මාධ්‍ය තුළ පවතින ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා සැලසුම්කර අවශ්‍ය වන බව. ඒ සඳහා මාධ්‍යවේදීන් මාධ්‍ය ආයතන හා මාධ්‍ය

මාධ්‍ය පරිසරය නිදහස් වුව ද, අපේ ජනමාධ්‍යවේදීන්ට නම් නිදහස නොමැති බව කිව යුතුම යි. එනම්, රජය, රට තුළ මාධ්‍ය නිදහස ස්ථාපිත කර තිබුණ ද, අපේ සමහර මාධ්‍යවේදීන්, මාධ්‍ය, මාධ්‍ය ආයතන හිමිකරුවන් නම් තොරතුරු වර්තාකරණයේදී එකී නිදහස භුක්ති විඳීමේ ම ග්‍රාහක ජනතාවට සහය, සම්බර හා පැහැදිලි පුවත් වාර්තාකරණයක් ලබා දෙන්නේ නැහැ. එනම්, ඔවුන් සිදු වීමක සහය තත්ත්වය, නිවැරදි ව, සම්බර ව, පැහැදිලි ව ග්‍රාහක ජනතාවගේ යහපත හා හිතසුව පිණිස ඉදිරිපත් කිරීම පසෙක තබා, තමන් කැමති තොරතුරු පමණක් ස්වයං වාරණයකින් යුතුව ඉදිරිපත් කර තිබෙන ආකාරය අප රටේ පුවත්පත් - ශ්‍රවණ විදුලි - රූපවාහිනී හා වෙබ්

සිද්ධිය තම න්‍යාය පත්‍රයට අනුව වෙනස් කරමින් හා අදාළ කොටස් ඉවත් කර දමමින්, තමන්ට රුචි කොටස් පමණක් ඇතුළත් කරමින්, අදාළ පුවත විකෘති කරමින්, සාවද්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් කරමින්, භාවානිගය තොරතුරු ඇතුළත් කරමින්, දැනගත යුතු තොරතුරු අත්හිටුවමින් හා සිද්ධියේ එක් පාර්ශවයක් හෝ කොටසක් හෝ එන පරිදි, අර්ධ ලෙස වාර්තාකරණ ආකාරයක් දක්නට ලැබෙනවා. මේ නිසා ග්‍රාහක ජනතාවට සහය තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය අප රටේ මාධ්‍ය හා මාධ්‍යවේදීන් විසින් අත්හිටුවමින් උල්ලංඝනය කර තිබෙනවා.

උදාහරණයක් ලෙස, පසුගිය සමයේ රජය මඟින් ජනතා හිතවාදී ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ජනපති - අගමැති ප්‍රධානත්වයෙන් ජන අයිතියට පැවරුණ ද කිසි ම මාධ්‍යයක් එකී ව්‍යාපෘතිවල වටිනාකම, එමඟින් ජනතාවට සිදුවන සෙත, එහි ප්‍රතිඵල මෙන් ම ජනතාව එකී ව්‍යාපෘති පිළිබඳ ව දක්වන ප්‍රතිචාර කවරේ ද යන්න ගැන වාර්තා කළේ නැහැ. එහෙත් ඔවුන්ගේ මාධ්‍ය වාර්තාකරණය තුළ, ව්‍යාපෘතියේ වටිනාකම හා ජනතාවට වන සෙත වසන්කර, එහිදී ජනපති - අගමැති ඇතුළු දේශපාලනඥයන් විසින් කරන ගැටුම්කාරී, කෝපකාරී, ප්‍රචණ්ඩ ලෙස ඉදිරිපත් කළ අදහස් පමණක් Voice cut ලෙස වාර්තා කර තිබුණු ආකාරයක් දක්නට ලැබෙනවා.

එසේම එහිදී කතා කරන ලද දේශපාලනඥයන් මේ ව්‍යාපෘතිවල වටිනාකම ගැන, වැදගත්කම ගැන කතා කළ ද, එසේ සඳහන් කරන කොටස් වාර්තා නොකර ඔවුන් විසින් විරුද්ධ පාර්ශව දේශපාලනඥයන්ට, බැනවදින, අවලාද - අපවාද ප්‍රකාශ සහිත නිවැරදි ලෙස විවේචනය කරන ගැටුම්කාරී කතා කොටස් පමණක් Voice cut ලෙස වාර්තාකරණ ආකාරය සුලභව දක්නට ලැබෙනවා. සමහර අවස්ථාවලදී ගැටුම්කාරී Voice cut එක විනාඩි ගණනාවක් ම විකාශනය කරන අතර, තත්පර ගණනාවක් ම එකී ව්‍යාපෘතියේ වටිනාකම හා අගය ගැන විකාශනය කරන්නේ නැහැ. අඩුම තරමින් එම ව්‍යාපෘතිය මොකක්ද? කියා හෝ විකාශනය කරන්නේ නැහැ. එසේ ම පුවත්පත්වල පළ කරන්නේ ද එකී ව්‍යාපෘතිවල වටිනාකම අගය ආශ්‍රිත ව නොවෙයි. එහිදී දේශපාලනඥයන් කියූ ගැටුම්කාරී කතා පමණයි.

ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය ගයන්ත කරුණාතිලක මහතා අදහස් දක්වමින් කළ ප්‍රකාශය අගය කළ යුතු ය. එනම්, මාධ්‍ය භාවිතය සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් රජයේ පහසුකම් සැලසීම යටතේ මාධ්‍ය කේන්ද්‍රය තුළින් ම ඇතිවිය යුතු යි. ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය කරුණාරත්න පරණවිතාන මහතා පවසන්නේ මාධ්‍ය තුළ පවතින ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා සැලසුම්කර අවශ්‍ය වන බව. ඒ සඳහා මාධ්‍යවේදීන් මාධ්‍ය ආයතන හා මාධ්‍ය හිමිකරුවන් යන පාර්ශ්ව 3ම මැදිහත් වී ඒ සඳහා වන ප්‍රමිති ඇති කර ගත යුතු බව ඔහු පෙන්වා දෙන කරුණක්.

හිමිකරුවන් යන පාර්ශ්ව 3ම මැදිහත් වී ඒ සඳහා වන ප්‍රමිති ඇති කර ගත යුතු බව ඔහු පෙන්වා දෙන කරුණක්. එසේ ම එම කාර්යභාරය ඉටුකර ගැනීමේ වගකීම පූර්ණ ලෙස මාධ්‍යවේදීන්ට, මාධ්‍ය සංවිධානවලට පැවරෙන බවත්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන පහසුකම් සලසා දීමේ පංගුකාරයන් ලෙස රජය කටයුතු කරන බවත් ඔහු පවසනවා.

වර්තමාන සමාජය තුළ මාධ්‍යයට නිදහසේ කටයුතු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පරිසරයක් තිබෙන බව සඳහන් කිරීම අතිශයෝක්තියක් නොවෙයි. අප රටේ

පුවත් නාලිකා නිරීක්ෂණය කිරීමේදී දක්නට ලැබෙනවා. මේ නිසා එක ම සිද්ධිය වුව ද මේ මාධ්‍ය වාර්තා කරන්නේ තමන් කැමති ආකාරයට ම නිසා එක ම ප්‍රවෘත්තිය ආකාර කීපයකින් වාර්තා වෙනවා. මේ නිසා ග්‍රාහක ජනතාවට සහය, නිවැරදි, පැහැදිලි හා සම්බර තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය උල්ලංඝනය වී තිබෙනවා.

එනම්, යම්කිසි සිද්ධියක් වාර්තා කිරීමේදී අදාළ මාධ්‍ය ආයතන හිමිකරුවන් විවිධ දේශපාලන හා පුද්ගල බැඳියා නිසා ම තම ආයතනයේ මාධ්‍යවේදීන් ලවා අදාළ

පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්රණ හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය ගයන්ත කරුණාතිලක, නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය කරුණාරත්න පරණවිතාන හා රජයේ ප්‍රවෘත්ති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය රංග කලංසුරිය මාධ්‍ය සංගම් නියෝජිතයන් සමඟ සාකච්ඡා කරමින්

මෙය අප රට තුළ පවතින නරක ම මාධ්‍ය පැවැත්මක් ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන්. මේ මඟින් ශ්‍රාහක ප්‍රජාවට ලබාදෙන්නේ සාණාත්මක, ද්වේශ සහගත, ජෛව සිතුවිලි වර්ධනය කරන පසුගාමී වින්තනයක්. මින් පැහැදිලි වන්නේ අප රටේ මාධ්‍ය වාර්තාකරණයට Voice cut නොතිබුණහොත්, වාර්තා කිරීමට කිසිවක් නැති බව යි. මේ නිසා ම අප රුපවාහිනිය ඉදිරියේ ඉදගෙන දේශපාලනයෙන්, සිවිල් ක්‍රියාකාරකයන්, සිවිල් පුරවැසියන් මාධ්‍ය ඉදිරියේ Voice cut දෙමින් “දේශපාලන පෙර කුකුළන්” සේ ඇණ හොටා ගන්නා ආකාරය නරඹන පිරිසක් බවට පත්ව සිටිනවා. මේ නිසා ශ්‍රාහකයන්ගේ ලේ කෝප වෙනවා. ජෛවරක්කාර, අප්‍රසන්න සිතුවිලි වර්ධනය වෙනවා. අවසානයේදී මාධ්‍ය භාවිතයෙන් අප ලබාගත් ගුණාත්මක මාර්ගෝපදේශකයන් නොමැති නරම්.

මෙව් වගකීමෙන් කොටසක් දේශපාලනයෙන් පැවරෙනවා. එනම්, ඔවුන් කෙටි කාලීන ජනප්‍රියතාවට මෙන් ම මාධ්‍ය ඉදිරියේ ප්‍රදර්ශනය වීමේ වේගතාවෙන් මේ ආකාරයට ගැටුම්කාරී, අවලංගු - අපවාද සහිත විවේචනාත්මක කට්ඨාස දෙඩවීම් ප්‍රකාශයට පත්වෙනවා. මේ නිසා ම රජය ජන අයිතියට පැවරූ බිලියන ගණනක් වටිනා ව්‍යාපෘතිය යටපත් වී ගොස් ඔවුන්ගේ ගැටුම්කාරී අදහස් පමණක් වාර්තා කෙරෙනවා. එහිදී දේශපාලනයෙන් වන් වගකීමක් පැවරෙනවා. එනම්, ඔබ විවෘත කිරීමට යන ව්‍යාපෘතිය ගැන හොඳින් අධ්‍යයනය කර අවබෝධ කරගෙන එහි වටිනාකම ගැන, එහි ප්‍රතිලාභ ගැන ඔහුගේ කතාවේදී ඒ ගැන පමණක් අර්ථවත් කතා කිරීම යි.

සෑම මාධ්‍යවේදියකු ම මාධ්‍ය ආයතනයක සේවයට යන විට ඔහුට අයිති පත්වීම් ලිපියක් හිමිවිය යුතු අතර, ඒ සමඟ ම මාධ්‍ය ආචාරධර්ම පිළිපදින බවටත්, ඒ අනුව කටයුතු කරන බවටත්, මාධ්‍ය ආයතනය සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කළ යුතු යි. මේ ගිවිසුම අත්සන් කරන මොහොතේදී මාධ්‍යවේදියාට ආචාරධර්ම ලේඛනයක් ද ලබාදීම ඉතා වැදගත් පූර්වාදර්ශයක් වෙනවා. මේ මඟින් ඔහු තුළ තමන් වෘත්තිකයෙක් බවත්, ඒ නිසා තමන් ආචාරශීලී වගකීමක් සහිත පුද්ගලයකු බවත් හැඟීමක් උත්පාදනය කළ හැකි යි.

එමෙන් ම එහිදී විපක්ෂය හෝ වෙනත් කිසිවකුත් විවේචනය නොකර, ව්‍යාපෘතිය ගැන, රජයේ ඉදිරි දැක්ම ගැන ලබා තිබෙන ප්‍රගතිය ගැන පමණක් කතා කිරීමෙන් Voice cut ගැටුම් ප්‍රවෘත්තිවලින් අපගේ මාධ්‍ය වාර්තාකරණය මුදවා ගැනීමට පුළුවන්. එසේ ම සංවර්ධන පුවත් වාර්තාකරණය දිරිමත් කළ හැකි යි. එබැවින් දේශපාලනයෙන් වන් වගකීමක් පැවරෙනවා.

මේ ආකාරයට අපේ මාධ්‍ය වාර්තාකරණය අරාජක වී තිබෙන්නේ, මාධ්‍ය වාර්තාකරණය ගැන මාධ්‍ය මූලධර්ම ගැන හොඳින් දන්නා, ඒ ගැන අධ්‍යයනයක් ඇති මාධ්‍යවේදීන්ගේ ඌණතාව නිසායි. ඒ නිසා මාධ්‍ය ප්‍රමිතිය ඉහළ නැංවීමට නම් මාධ්‍යවේදියකු විමට

අවශ්‍ය අවම සුදුසුකම් මාලාවක් මාධ්‍ය සංවිධානවල මෙහෙයවීම යටතේ ප්‍රකාශයට පත්විය යුතු යි.

එසේ ම මාධ්‍යවේදියා වෘත්තිකයකු (Professionals) බවට පත්කිරීමට පියවර ගත යුතු යි. මාධ්‍යවේදියා වෘත්තීයභාවයට පත්වන විට ඔහු තුළ විනයක්, ශික්ෂණයක් සමඟ ආචාරශීලීභාවයක් තිබිය යුතු යි. එනම්, සෑම මාධ්‍යවේදියකු ම ජනමාධ්‍ය ආචාරධර්ම පිළිපදින, ඒ අනුව හැසිරෙන, යහපත් සදාචාර සම්පන්න මාධ්‍යවේදීන් බවට පරිවර්තනය කළ යුතු යි.

එසේ ම සෑම මාධ්‍යවේදියකු ම මාධ්‍ය ආයතනයක සේවයට යන විට ඔහුට අයිති පත්වීම් ලිපියක් හිමිවිය යුතු අතර, ඒ සමඟ ම මාධ්‍ය ආචාරධර්ම පිළිපදින බවටත්, ඒ අනුව කටයුතු කරන බවටත්, මාධ්‍ය ආයතනය සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කළ යුතු යි. මේ ගිවිසුම අත්සන් කරන මොහොතේදී මාධ්‍යවේදියාට ආචාරධර්ම ලේඛනයක් ද ලබාදීම ඉතා වැදගත් පූර්වාදර්ශයක් වෙනවා. මේ මඟින් ඔහු තුළ තමන් වෘත්තිකයෙක් බවත්, ඒ නිසා තමන් ආචාරශීලී වගකීමක් සහිත පුද්ගලයකු බවත් හැඟීමක් උත්පාදනය කළ හැකි යි. වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය, 1981 දී පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය අනුව නිකුත් කරන ලද ඉතා වටිනා ආචාරධර්ම සංග්‍රහයක් අප සතුව තිබෙනවා. එකී ආචාරධර්ම සංග්‍රහය කෙටුම්පත් කළේ රජය නොවෙයි.

වර්ෂ 1974 දී ප්‍රකාශයට පත්කළ සියලු ම පුවත්පත්වල කතුවරුන්ගෙන් සමන්විත විද්වත් මණ්ඩලය මඟිනුයි එම ආචාරධර්ම සංග්‍රහය සකස් කළේ. එහි

මිනිස් සිත මරණ ව්‍යාජ පුවත්

ඛඩ්බ්. ජී. ගුණරත්න - නිලධක සඳුන්

ආචාරධර්ම සඳහා ජාත්‍යන්තර පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ සම්මේලනය(FJ) ජාත්‍යන්තර පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ සංවිධානය(IOJ) යුනෙස්කෝ සංවිධානයේ ලේඛන, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් කොමිෂම් සභාවේ ලේඛන, ඉන්දියාව, පාකිස්තානය ඇතුළු ආසියාතික රටවල මාධ්‍යවේදී ආචාරධර්ම සංග්‍රහ ආදිය ද මූලාදර්ශයක් ලෙස යොදා ගනු ලැබුවා. එමෙන් ම මේ ආචාරධර්ම සංග්‍රහය හැදෑරීමේ රජය නොවෙයි, එදා සිටි රජයේ මාධ්‍යවේදීන් විසිනුයි.

ඒ නිසා අද අප කළ යුත්තේ එහි ආචාරධර්ම සංග්‍රහය පරිශීලනය කරමින් වර්තමාන මාධ්‍ය සංවිධානවල සහභාගිත්වයෙන් නව මාධ්‍යවේදී ආචාරධර්ම සංග්‍රහයක් කෙටුම්පත් කිරීම යි. එහි වගකීම වර්තමාන මාධ්‍යවේදී සංවිධානවලට හා රජයේ මාධ්‍යවේදීන්ට පැවරීම ඉතාමත් කාලෝචිත ක්‍රියාවක්. මේ ආචාරධර්ම හරහා අපේ මාධ්‍යවේදීන් ස්වයං නියාමනය සඳහා වැඩපිළිවෙළක් ඇති කර ගත යුතු යි. ඒ සඳහා ක්‍රියා කිරීමට ස්වාධීන මාධ්‍ය නියාමන කොමිෂම් සභාවක් ඇති කිරීම කාලෝචිත යි. එහෙත් එවැනි ආයතනයක් බිහි කිරීමේ පූර්ණ වගකීම පැවරිය යුත්තේ මාධ්‍ය සංවිධානවලට හා රජයේ මාධ්‍යවේදීන්ට යි.

මේ ක්‍රියාදාමය මඟින් ලෝකයේ අමෙරිකාව, එංගලන්තය, කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල මෙන් ම ආසියාකරයේ ඉන්දියාව, පකිස්තානය, බංග්ලාදේශය වැනි රටවල් ද තම තමන්ගේ රාජ්‍යයන් තුළ ජනමාධ්‍ය සංවිධාන මස්සේ ආචාරධර්ම සකස් කරගත් ආකාරයට මෙන් ම මාධ්‍ය නියාමන ආයතන බිහිකරගත් ආකාරයට අපේ රට තුළ ද මාධ්‍ය නියාමන ආයතනයක් බිහි කිරීමට පුළුවන්. එය සම්පූර්ණයෙන් ම මෙහෙයවිය යුත්තේ රජය නොව මාධ්‍ය සංවිධාන සහ මාධ්‍යවේදීන් විසින්.

ඒ නිසා රජය ජනමාධ්‍ය සංවිධාන සමඟ දැනට ආරම්භ කර තිබෙන කතිකාව ඉතා වැදගත් වන්නේ එහි අවසානය මාධ්‍ය සංවිධාන හා මාධ්‍යවේදීන් තුළින් ම ඔවුන් තුළ නියාමනයක්, ශික්ෂණයක් ආචාරධර්මය පදනමක් ඇති කර ගැනීමට මූලපුරන නිසා යි.

ව්‍යාජ පුවත් විවිධ වෙබ් අඩවි හා සමාජ මාධ්‍ය මස්සේ පැතිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව ලොව පුරා ම සිදු වන්නේ. ව්‍යාජ පුවත් මඟින් පාඨක හා ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ සිත් ව්‍යාකූලත්වයට පත් වීම වළක්වන්නට බැහැ. පරිගණක ව්‍යාපාරික ලෝකයේ ප්‍රබලතම වන ඇපල් සමාගමේ ප්‍රධානියා වන ටිම් කුක් (Tim Cook) ව්‍යාජ පුවත් පිළිබඳ ඩේලි ටෙලිග්‍රෆ් සමඟ පැවැති සාකච්චාවකදී වැදගත් අදහස් කිහිපයක් ලොවට ප්‍රකාශ කළා.

මිනිසුන්ගේ හිත් මරණයට පත් කරන ව්‍යාජ පුවත්වලට එරෙහි ව කටයුතු කිරීමට රාජ්‍ය සහාය පතන බව ඇපල් සමාගමේ ටිම් කුක් මෙහිදී කියා සිටියා.

ව්‍යාජ පුවත් ලෝකයට විශාල ගැටලුවක් බව පවසන ලොව විශාලතම සමාගමේ ප්‍රධානියා මේ පිළිබඳ මහ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් සඳහා එක්වන ලෙස ඩේලි ටෙලිග්‍රෆ් සමඟ පැවැති සාකච්චාවකදී ඉල්ලා සිටියා.

පසුගිය අමෙරිකා ජනාධිපතිවරණ සමයේදී සමාජ ජාලා මස්සේ ව්‍යාජතා වූ ව්‍යාජ පුවත් යම් යම් පුද්ගලයන්ගේ නාසය පත්‍රවලට විශාල ගැමිමක් ලබාදුන්නා.

“මෙය පාසල්වල ඉගැන්විය යුතු යි. මේ ගැන මහජනතාව දැනුවත් කළ යුතු යි. මේ සඳහා විශාල ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන්න වෙයි. අපි සෑම ජනවිකාශයක් තුළින් ම සිහා බැලිය යුතු යි. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා නව නුමයක් භාවිත කළ යුතු යි”

ඔහු පවසනවා. ඇතැම් වෙබ් අඩවි මඟින් මේ ව්‍යාජ පුවත් පැතිරවීම සිදු කරන්නේ තම ප්‍රේක්ෂකයන් වැඩි කර ගැනීමට.

“බොහෝ අය උත්සාහ ගන්නේ තම මාධ්‍ය ජාලා හරහා සත්‍යය පැතිරවීමට නොව ප්‍රේක්ෂකයන් ප්‍රමාණය වැඩි කර ගැනීමට යි” ඔහු සඳහන් කරනවා.

මේ සඳහා තාක්ෂණික ආයතනවල සහාය අවශ්‍ය බවත් ව්‍යාජ පුවත්වල පැතිරීම හීන කිරීමට අවශ්‍ය සහාය ඔවුන්ට ලබා දිය යුතු බවත් ඔහු පෙන්වා දෙනවා.

අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හා මාධ්‍ය නිදහසට හානි නොවන ආකාරයෙන් මේ ප්‍රශ්නය විසඳීම මඟින් මාධ්‍යවල ප්‍රමිතිය වැඩි කිරීමට උපකාර වනු ඇති බවයි කුක් සඳහන් කරන්නේ.

ඉන් සත්‍යවාදී, විශ්වාසදායී මාධ්‍යකරණයක් බිහිවෙනවා. එය මාධ්‍ය ලබන ජයග්‍රහණයක් වනු ඇති. ව්‍යාජ පුවත්වල ව්‍යාජතිය වැඩි කළත් පවතින එකක් නැහැ. නවීන ළ මයිනට මේ සඳහා පාඨමාලාවක් අවශ්‍ය යි. ළමයින්ට උගන්වන්නේ පහසු යි. ඔවුන් අහගෙන ඉන්නේ ඉගෙන ගන්නේ දක්ෂ යි. ඉගෙන ගන්නා දේවල් දෙමාපියන්ටත් කියා දෙනවා. ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසරයට මුදා නෙහරන ලෙස පාසලේ දී කියා දුන්නොත් ඔවුන් ඒක ප්‍රායෝගික ව ක්‍රියාත්මක කරනවා. ඒ නිසා මේ ගැන ළමයින්ට ඉගැන්විය යුතු යි” ඇපල් සමාගමේ ප්‍රධානියා පවසනවා.

ජය මෝදුව

■ ධර්මදාස ගමගේ

ඉන්දියාවේ ප්‍රාන්ත 5ක් සඳහා පැවැති මැතිවරණවල ප්‍රතිඵල මාර්තු 11 වැනි දා නිකුත් වූණේ අගමැති නරේන්ද්‍ර මෝදිට විශිෂ්ට ජයක් අත් කර දෙමින්. උත්තර ප්‍රදේශ්, පන්ජාබ්, ගෝව, මනිපූර් සහ උත්තරකාන්ද්‍ර යන මේ ප්‍රාන්තවලින් සුවිසල් ප්‍රාන්තය වන උත්තර ප්‍රදේශ්හි භාරතීය ජනතා පක්ෂය අත් කර ගත්තේ පෙර නුඩු විරූ ජයක්. මේ ප්‍රාන්තයේ සමස්ත ආසන සංඛ්‍යාව 403ක් වන අතර ඉන් 312ක් ම ජය ගත්තේ ආණ්ඩු පක්ෂය වන භාරතීය ජනතා පක්ෂය යි. 2012 පැවැති ප්‍රාන්ත මැතිවරණයේදී ඒ පක්ෂය දිනා ගත්තේ ආසන 47ක් පමණක් බව සැලකිල්ලට ගත් විට මේ ජයග්‍රහණය පෙන්නුම් කරන්නේ අග්‍රාමාත්‍ය මෝදි සෘජු ඉදිරි ගමනක යෙදී සිටින බවක්.

මේ ජයග්‍රහණය ගැන අදහස් දක්වන ඇතැම්වරුන්ගේ අදහස නම් එය තනිකර ම මෝදිගේ නායකත්වය ලැබූ ජයක් බව. හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස් පත්‍රය සඳහන් කළේ උත්තර ප්‍රදේශ්හි මේ සා සුවිසල් ජයක් ලැබීමට ජන්දදායකයන්ගේ ජාතිකත්ව නැගීම කුළු ගැන්වීමට මෝදි සමත් වීම ප්‍රධාන හේතුවක් වූ බව. පැවැති ආණ්ඩුවේ දුර්වලකම්වලට මෙන් ම කොන්ග්‍රස් පක්ෂයේ දුර්වලකම්වලට ද වඩා බලපෑමේ මෝදිගේ කැපී පෙනෙන නායකත්වය බව යි එය අවධාරණය කරන්නේ.

එය තවදුරටත් පෙන්වා දෙන්නේ මෝදි බලයට පත් වී වසර 3ක් ගත වන අවස්ථාවේ දීත් සිය ජන්දදායක පදනම එලෙස ම

පවත්වා ගැනීමට සමත් වී ඇති බව මේ ප්‍රතිඵලවලින් සහතික වන බව. මීට පෙර දිල්ලි සහ ඕහාර ප්‍රාන්ත මැතිවරණ ජය ගැනීමට ඩී. ජේ. ඩී. ය අසමත් වූව ද උත්තර ප්‍රදේශ් මෙන් ම උත්තරකාන්ද්‍ර ජය අනුව වසර 2019 මැතිවරණයේදී ද ජයග්‍රහණය කිරීමට මෝදිට ඇති සම්භාවිතාව ඉහළ බව යි එය පෙන්වා දෙන්නේ.

අතින් අතට ඉන්දියාවේ දේශපාලනයේ දක්නට ලැබෙන තවත් කරුණක් නම් වෙනත් කැපී පෙනෙන නායකයෙක් දක්නට නොලැබීම. කොංග්‍රස් පක්ෂයේ නියෝජ්‍ය නායක රාහුල් ගාන්ධි, නේරු හා ගාන්ධි පරපුරේ පැවැති අභිමානවත් නායකත්ව ලක්ෂණ පෙන්නුම් නො කරන බව පැහැදිලි ව පෙනී යන කරුණක්. සෝනියාගේ දියණිය ප්‍රියංකා ගාන්ධි ඉන්දියා ජනතාවගේ ආකර්ෂණය බෙහෙවින් දිනා ගත් අයුරු පෙනී ගිය නමුත් ඇය ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට නොපැමිණීම කොංග්‍රස් පක්ෂයට ලොකු අවාසියක් බව යි පැවසිය යුත්තේ.

මේ වන විට ශක්තිමත් තනි දේශපාලන පක්ෂයක් ලෙස දක්නට ලැබෙන්නේ ඩී. ජේ. ඩී. ය යි. කොංග්‍රස් පක්ෂය ඉන්දියාව පුරා ම ව්‍යාප්ත වූවක් වන නමුත් එය ඒ ඒ ප්‍රාන්තවල කැපී බිඳී ගියේ කලකට පෙර සිට ම. ඒ නිසා එහි පෙර තිබූ ශක්තිය වැහැරී ගිය අතර ජනතාව අලුතෙන් කොංග්‍රස් පක්ෂය වෙත ආකර්ෂණය නො වන බව සත්‍යයක්. උත්තර ප්‍රදේශ්වල පවා නති ව තරග කිරීමට එයට නොහැකි වූ අතර ආකර්ෂණය අඩු වීමට එය ද එක හේතුවක්.

ඒ සියල්ලෙහි වාසිය ජාතිකත්වය පෙරටු කොට ගත් ඩී. ජේ. ඩී. ය වෙත ලැබෙන බව යි පෙනී යන්නේ.

2014 මහ මැතිවරණයෙන් ඩී. ජේ. ඩී. ය තනි ව ආණ්ඩුවක් පිහිටුවීමට තරම් ජයක් ලැබූව ද එරට සෙනෙට් සභාව හෙවත් රාජ්‍ය සභාවේ වැඩි බලය පවතින්නේ විපක්ෂයට. ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු සඳහා මැතිවරණවලදී ජය ගන්නා ආසන සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂ ව යි සෙනෙට් සභාවට ඒ ඒ පක්ෂවලින් මන්ත්‍රී සංඛ්‍යාව පත් කළ හැකි වන්නේ. මෙවර උත්තර ප්‍රදේශ්වල සුවිසල් ජය නිසා ඩී. ජේ. ඩී. යට සැලකිය යුතු මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාවක් පත් කිරීමට අවස්ථාව ලැබීම මධ්‍යම ආණ්ඩුවට වාසියක් ලෙස යි සැලැකෙන්නේ. විවිධ දේශපාලන හා ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතරයෙන් සම්මත කර ගැනීමට ආණ්ඩුවට හැකි වුව ද සෙනෙට් සභාවේදී ඒවා ප්‍රතික්ෂේප වේ ද යන අවදානම පැවැතීම යි ඊට හේතුව. සෙනෙට් සභාවේ බලය ද ආණ්ඩුව සතු වුවහොත් ඒ අවදානම ඉවත් වීම ආණ්ඩුවට වාසියක්.

පන්ජාබ්හි කොංග්‍රස් පක්ෂයේ ජය 2014 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේදී ලැබූ ජන්ද ප්‍රතිශතය අභිබවා වර්ධනය වීමක්. එහිදී 33%ක් වූ එය මේ මැතිවරණයේදී 38.5%ක් වෙලා. විවාරකයන්ගේ අදහස නම් එය කොංග්‍රස් පක්ෂයේ හපන්කම්කට වඩා වසර 10ක් තිස්සේ පැවැති බී.ජේ.පී. සහ අකාලි දාල් සභාගයේ වැරැදි නිසා ඒ පාලනය ජනතාව විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබූ නිසා අත්වූවක් බව. එමෙන් ම මහ ඇමැති ධුරයට තරම වැදුණු අමර්තදර් සිංග්‍රේ ජනප්‍රියත්වය ද බෙහෙවින් මේ ජය උදෙසා හේතු වූ බව ද සැලකෙන්නක්.

කුඩා ප්‍රාන්තයක් වන ගෝව මැතිවරණයෙන් පළමු වැනි ස්ථානය අත්කර ගත්තේ කොංග්‍රස් පක්ෂය. ආසන 17ක් කොංග්‍රස් පක්ෂය දිනා ගත් අතර බී. ජේ. පී. යට හිමි වූණේ ආසන 13ක්. එසේ වුව ද බී. ජේ. පී. ය අපොක් ජයග්‍රහණයන්ගේ සහයෝගය ඇති වී එහි බලය සියතට ගැනීමට යි පෙලඹී සිටින්නේ. මෙය ඉතා කැන වැඩක් ලෙස යි කොංග්‍රස් පක්ෂය ප්‍රකාශ කරන්නේ. පළමු ස්ථානය ගත් පක්ෂයට ආණ්ඩුවක් පිහිටුවීමට ආරාධනා කිරීම සම්ප්‍රදාය බව පෙන්වා දෙන ඒ පක්ෂය විමසන්නේ ජනතා මතයට මේ ආකාරයෙන් ගැරහීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට ද නින්දාවක් බව.

මේ ආකාරයට ම මනිපුර් ප්‍රාන්තයේ ද බලය බැහැ ගැනීමට බී. ජේ. පී. ය යන්න දරන්නේ කොංග්‍රස් පක්ෂය ආසන 17ක් දිනා තිබිය දී තමන් දිනා ඇති ආසන 13 ට අනෙක් කුඩා පක්ෂවල සහාය ලබා බහුතරය තමන් සතු බව ආණ්ඩුකාරයා වෙත දැනුම් දෙමින්.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, තමන් කැමැති රජයක් පත් කර ගැනීමට ජනතාවට ඇති අයිතිය වැනි මොන බණ දේශනා කළත් අන්තිමේ මේ සියල්ල යටපත් වන්නේ බලයට ඇති කැරැක්ම ඉදිරියට පැනීමෙන්. මේ මැතිවරණ ප්‍රතිඵල අවසානයේ දක්නට ලැබෙන්නේ ද එය.

මේ ජයග්‍රහණය ගැන අදහස් දක්වන ඇතමුන්ගේ අදහස හමි එය තහිකර ම මෝදිගේ භාගකත්වය ලැබූ ජයක් බව. හින්දුස්ථාන් වයිමිස් පත්‍රය සඳහන් කළේ උත්තර් ප්‍රදේශ්හි මේ සා සුවිසල් ජයක් ලැබීමට ජන්දදායකයන්ගේ ජාතිකත්ව හැඟීම කුළු ගැන්වීමට මෝදි සමත් වීම ප්‍රධාන හේතුවක් වූ බව.

ඉන්දියාවේ අමර්තන් ජේමය

■ **ධර්මදාස ගමගේ**

කෝවියට දේශය සමඟ සමීප සබඳතා පැවැති, එමෙන් ම නොබැඳි ජාතීන්ගේ සංවිධානය කිහි කිරීමට පුරෝගාමී වූ ද රටක් වන ඉන්දියාව මේ වන විට ඒ පිළිවෙතින් මැන් ව අමර්තා එක්සත් ජනපදය සමඟ අත්වැල් බැඳ ගන්නා ආකාරය යි පැහැදිලි ව දක්නට ලැබෙන්නේ.

අමර්තා හත් වැනි නාවුක බල ඇණියේ නැව් සහ නාවික යාත්‍රා නඩත්තු සහ අලුත්වැඩියා කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුවක් ගිය පෙබරවාරි මාසයේදී ඉන්දියා සමාගමකට ලබා දීම එහි එක් ප්‍රවණතාවක්. ගුජරාට් වරායේ සිදු කැරෙන මේ කටයුතු සඳහා ඉදිරි අවුරුදු 5කට බලපාන හිටිසුමක් අත්සන් කැරුණු අතර එහි වටිනාකම වොලර් බිලියන 1.5ක් බව යි ජනමාධ්‍ය වාර්තාවල සඳහන් වූණේ.

මෙය සැලකෙන්නේ 2016 අගෝස්තු මාසයේදී අමර්තාව හා ඉන්දියාව අතර අත්සන් කැරුණු ඉන්දියානු වරායවල් සහ හමුදා කඳවුරු අමර්තන් යුද නැව් සහ යුද ගුවන් යානාවල සාමාන්‍ය නඩත්තු හා අලුත්වැඩියා කටයුතු සඳහාත්, ඉන්ධන ලබා ගැනීම සඳහාත් භාවිත කිරීමට යොදා ගැනීමේ හිටිසුම මල්පල ගැන්වීමක් ලෙස.

අමර්තන් 7 වැනි නාවුක සේනාකයේ චක්‍රපාතිය ලෙස ඉන්දියාව යොදා ගැනීම ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය දකින්නේ විනයට එරෙහි අමර්තන් හමුදාමය ක්‍රමෝපාය සමඟ ඉන්දියාව ඒකාබද්ධ වීම තවත් පියවරකින් ඉහළ නැංවීමක් ලෙස. අගමැති මෝදි යටතේ ඉන්දියාව

තව තවත් අමර්තාව පමණක් නො ව අමර්තානු සගයන් සමඟ ද සමීප වන බව යි මෑතක සිදුවීම් අනුව පෙනී යන්නේ. ආසියා - පැසිෆික් රටවල් වන ජපානය සහ ඕස්ට්‍රේලියාව සමඟ ද ඉන්දියාව ඇති කර ගෙන ඇත්තේ හමුදාමය ක්‍රමෝපාය සහයෝගීතාව සඳහා අවබෝධතා එකඟතාවක්. ආසියා - පැසිෆික් කලාපය පිළිබඳ අමර්තා අණ දෙන ඒකකයේ ප්‍රධානී අද්මිරාල් හැරි හැරිස් ප්‍රකාශ කළේ ඉන්දියානු සාගරයේ වන නැව් සහ සම්මැරුන් ගමනා ගමනය පිළිබඳ බුද්ධිමය තොරතුරු ඉන්දියාව සහ අමර්තාව අතර බෙදා හදා ගන්නා බව.

හිටපු ජනාධිපති බරක් ඔබාමා ද ලෝක නායකයකු ලෙස නැගී එන චීනයේ ගමන අවහිර කිරීමට පියවර ගත්තේ "පයිවොට් ටු ඒසියා" නමින් ව්‍යාපෘතියක් දියත් කරමින්. එය එතරම් ම සාර්ථක නුච්ච බව පිළිගැනෙන අතර වොනල්ඩ් ට්‍රම්ප් කියා සිටියේ එය ඉතා දුර්වල වැඩසටහනක් බව. ට්‍රම්ප් අදහස් කරන්නේ ඊට වඩා දැඩි පියවර මගින් චීනය හිර කළ යුතු බව. මතභේදයට තුඩු දී ඇති දකුණු චීන මුහුදේ කුඩා දූපත් වෙත ළඟා වීමට චීනයට ඉඩ නොතබන බව. මෙය යුද්ධයක් ඇවිලවීමට තුඩු දිය හැක්කක්. ඒ නිසා අමර්තාවට විනය වැනි රටක සහාය එහි ලා අතිශය වැදගත්.

ඉන්දියාවට අමතර ව ශ්‍රී ලංකාවේ ද වත්මනෙහි අනුගමනය කැරෙන්නේ අමර්තන් හිතවාදී පිළිවෙතක්. 2004 සුනාමි සමයේ පටන් ගන්නා ලද අමර්තන් "පැසිෆික් පාරිනර්ෂීල්" වැඩසටහන යටතේ පුහුණු ව්‍යාපෘතියක් 2017 මාර්තු 01 වැනි

දා ආරම්භ කැරුණේ හම්බන්තොට වරාය ආශ්‍රිත ව. දකුණු ආසියාවේ එය ක්‍රියාත්මක වන්නේ පළමු වැනි වරට.

එය මානව දයාවාදී අරමුණෙන් ආරම්භ කරන ලද අන්තර්ජාතික ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හඳුන්වනු ලැබූ ද. එයට සහභාගී කර ගන්නේ අමෙරිකන් හිනවාදී රටවල් පමණක් වීම් එහි ඇති පටු දේශපාලනය ද විදහා දක්වන්නක්. පාකිස්ථානය හෝ චීනය හෝ මෙයට සහභාගී කර ගන්නේ නැහැ. ඉන්දියාව සෝවියට් දේශය සමඟ වැඩි සබඳතා පැවැති අවදියේ එය සතුරු රටක් ලෙස සැලකූ අමෙරිකාව සියලු ආධාර උපකාර ලබා දෙමින් තුරුළු කර ගන්නේ පාකිස්ථානය. එහෙත් මේ වන විට චීනය සමඟ පාකිස්ථානය දැඩි සබඳකම් පවත්වන නිසා පාකිස්ථානයෙන් අමෙරිකාව ඇත් වන්නේ ඉන්දියාව සමඟ වඩාත් කුළුපග වෙමින්.

පැසිෆික් පාච්චර්ෂිස් වැට්සවහනට සම්බන්ධ කර ගෙන ඇත්තේ චීනයට එරෙහි අමෙරිකන් පිළිවෙතට එකඟ මතයක සිටින ආසියානු හා පැසිෆික් රටවල් වන ඕස්ට්‍රේලියාව, දකුණු කොරියාව, ජපානය

සහ ඉන්දියාව යි. ශ්‍රී ලංකාව ද මෙවර සහභාගී වන්නේ සත්කාරක රට හැටියට යි.

මේ ක්‍රියාකාරකම් හා පිළිවෙත් මගින් ඉන්දියානු සාගරය ද අනාගතයේ ගැටුම්කාරී වාතාවරණයකට පත් වීමට ඉඩ ඇති බව බැහැර කළ නොහැක්කක්. ඉන්දියානු සාගරය සාම කලාපයක් විය යුතු බව දසක ගණනාවකට පෙර ඉන්දියාව සහ ශ්‍රී ලංකාව මතු කළ කාරණයක්. ඉන්දිරා ගාන්ධි සහ සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මේ හඬ තදින් අවදි කළ අගමැතිවරියන් දෙ දෙනෙක්. ඒ සඳහා යෝජනාවක් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට ද ඉදිරි පත් කළේ සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක.

බලවතුන් කුමන වේගයකින් පෙනී සිටියත් ඔවුන්ට ඇත්තේ සිය අරමුණු ඉටු කර ගැනීමේ සැහවුණු අවශ්‍යතා. ඒ නිසා අන් රටවල් ඔවුන් සමඟ සහයෝගී විය යුතු වන්නේ කෙටි කාලීන ලාභ ප්‍රයෝජන සඳහා නො ව අනාගත ප්‍රතිවිපාක ද සලකා බලා. ඊට හේතුව කිසියම් අවස්ථාවකදී අනුන්ගේ සවන්වලට මැදි වී දුක් විඳින්නට සිදු වනු ඇත්තේ නායකයන්ට නො ව සාමාන්‍ය රටවැසියාට වන නිසා.

උතුරු කොරියාවෙන් මිසයිල තර්ජන

■ ධර්මදාස ගමගේ

ගිය පෙබරවාරි මාසයේදී අත්හදා බලනු ලැබූ දිග දුර බැලිස්ටික් මිසයිලය ජපානයට උඩින් ගොස් ජපානයට ආසන්න මුහුදු වෙත පතිත වූ බව ශ්‍රී වාර්තා වුණේ. ඒ පිළිබඳ ව ජපානය, කොරියාව සහ අමෙරිකාව ද ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ වේගවත් ව.

උතුරු කොරියාවට වෙත මේ දිනවල ලෝක අවධානය ඇදී යන්නේ එහි නායක කිම් ජොං උන්ගේ දොහි සොහොයුරකු කිම් ජොං නාම් මැලේසියාවේදී සාකච්ඡා කරවනු ලැබූ බවට එල්ල වන චෝදනා නිසා ම නො වෙයි. එක දිගට අත්හදා බලන මිසයිල නිසා දකුණු කොරියාව, ජපානය මෙන් ම අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ද කෝපයට පත් වෙමින් සිටින නිසා. මේ වන විට මොහෝ දෙනාගේ කතාබහට ලක් ව තිබෙන්නේ මේ වාතාවරණය 3 වැනි ලෝක යුද්ධයට පවා තුඩු දෙනු ඇද්ද යන්න.

ගිය පෙබරවාරි මාසයේදී අත්හදා බලනු ලැබූ දිග දුර බැලිස්ටික් මිසයිලය ජපානයට උඩින් ගොස් ජපානයට ආසන්න මුහුදු වෙත පතිත වූ බව ශ්‍රී වාර්තා වුණේ. ඒ පිළිබඳ ව ජපානය, කොරියාව සහ අමෙරිකාව ද ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ වේගවත් ව. ඒවා ගණනකට නො ගත් උතුරු කොරියාව කළේ එක දිගට නවත් මිසයිල 4ක් අත්හදා බැලීම.

ජපාන ආරක්ෂක ඇමති ටොමොමි ඉනාඩා කියා සිටියේ මේ මිසයිල කි.මී. 260ක් ඉහළින් කි.මී.1000ක් දුරට ගමන් කළ බව. මේ මිසයිල අත්හදා බැලූවේ දකුණු කොරියාව හා අමෙරිකාව ඒකාබද්ධ හමුදා අභ්‍යාස සිදු කරමින් තිබිය දී. උතුරු කොරියාව ඒ යුද අභ්‍යාස සලකන්නේ තම රටට ප්‍රහාර එල්ල කිරීම සඳහා කරන පෙරහුරු ලෙස.

මේ අභ්‍යාස පිළිබඳ ව එක්සත් ජාතීන්ගේ

උතුරු කොරියානු තානාපතිවරයා ආරක්ෂක මණ්ඩලයට පැමිණිලි කරමින් කියා සිටියේ මෙය සැබෑ යුද්ධයකට ගමන් කළ හැකි වන බවත් එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කොරියානු අර්ධද්වීපය යළි න්‍යෂ්ටික යුද්ධයක ආසන්නයට ගමන් කරමින් සිටින බවත්.

මේ අතර ධවල මන්දිර ප්‍රකාශකයකු කියා සිටියේ, සම්බාධක නව වැඩි කරනවාද? යුද්ධයකට යනවාද? නැතිනම් උතුරු කොරියාව සමඟ සාකච්ඡා ආරම්භ කරනවාද? යන කාරණා ගැන සාකච්ඡා වෙමින් පවතින බව. ජනමාධ්‍ය වාර්තා සඳහන් කරන්නේ අමෙරිකන් හමුදාවේ ඉහළ නිලයන් සහ විදේශ පිළිවෙත්වලට අදාළ ඉහළ අංශවල දිගින් දිගට ම සාකච්ඡා පැවැත් වී ඇත්තේ කෙසේ හෝ උතුරු කොරියාව අන්තර් මහාද්වීපික බැලිස්ටික් මිසයිල අත්හදා බැලීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතු බව. ඒ, මිසයිල අමෙරිකාවට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට සමත් වන නිසා. මේ වන විට අමෙරිකන් බුද්ධි අංශ විශ්වාස කරන්නේ මිසයිලයකට සවි කිරීමට තරම් කුඩා ප්‍රමාණයට න්‍යෂ්ටික අවි නිපදවීමට උතුරු කොරියාව සමත් ව ඇති බව. ඒ අනුව අමෙරිකාව න්‍යෂ්ටික ප්‍රහාරයකට ලක් වීමේ අවදානම එක හෙළා බැහැර කළ නොහැක්කක්.

දැනට උතුරු කොරියාවට ඇති හැකියාව අනුව අමෙරිකාවට උතුරු කොරියාවෙන් මිසයිල තර්ජනයක් නැති වුව ද දකුණු කොරියාව සහ ජපානය ලක් ව තිබෙන්නේ

මිසයිල ප්‍රහාර එල්ල වීමේ තර්ජනයට පෙබරවාරියේ ජපානයට උඩින් යැවූණු මිසයිලය අත්හදා බැලූවේ ජපානයේ ඇති අමෙරිකන් කඳවුරුවලට ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට හැකි ද යන්න සහතික කර ගැනීමට බව යි ඇතැම් විවාරවල දැක්වුණේ.

මේ වන විට අමෙරිකාව ගත් ක්ෂණික පියවර නම් ඉතා ඉහළ උසකින් එල්ල වන මිසයිල පවා කලින් හඳුනා ගෙන ඒවා වැළැක්විය හැකි "නාඩි" නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රතිමිසයිල පද්ධතියක් දකුණු කොරියාවේ ස්ථාපිත කිරීමට පියවර ගැනීම. එහෙත් එය සංහිඳියාවට නො ව හේතු වන්නේ එදිරිවාදිකම් ඉහළ නැංවීමට බව යි වහා ම පළ වූ ප්‍රතිචාර අනුව පෙනී යන්නේ.

වන විදේශ අමාත්‍යාංශ ප්‍රකාශක ජෝන ජුවො යළි අවධාරණය කළේ නාඩි ප්‍රතිමිසයිල පද්ධති ස්ථාපිත කිරීමට නම් රටේ පවතින

විරුද්ධත්වය. "අපේ ආරක්ෂාව රැක ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය හැම පියවර ම ගන්නා අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් අමෙරිකාව විසින් ඉසිලිය යුතු යි" යනුවෙනු යි ඔහු ප්‍රකාශ කළේ. චීනයේ දැඩි විරෝධයට එක් හේතුවක් ලෙස සැලකෙන්නේ මේ මිසයිල පද්ධතිවල ඇති ප්‍රබල රේඛාර මගින් චීනයේ ඇත අභ්‍යන්තරයේ ඇති මිසයිල මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳ තොරතුරු පවා හෙළි කර ගත හැකි වීම. චීනය සලකන්නේ එය තම රටේ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් ලෙස.

ඩොහල්ඩ් ට්‍රම්ප් ප්‍රශ්න කෙරෙහි දඩබ්බර පිළිවෙතක් සහ ආක්‍රමණශීලී ක්‍රියාමාර්ගවලට යොමු වුවහොත් එය අමෙරිකාවේ ආර්ථිකය සහ ජනජීවිත පත් කරනු ඇත්තේ කඩලෙන් ලීපට වැටුණු තත්ත්වයකට. අතින් අතට අසිරුවට පත් වනු ඇත්තේ මේ රටවල් කිහිපයක පමණක් නො ව සමස්ත ලෝකය ම.

ජනාධිපති ට්‍රම්ප් දරන්නේ චීනය කෙරෙහි දැඩි පසම්පූරු ආකල්පයක්. ජනාධිපතිවරණ සමයේදී ඔහු චීනයට වෝදනා කළේ චීන බඩු භාණ්ඩ අමෙරිකාවට ගලා ඒම නිසා අමෙරිකන් කර්මාන්තවලට සහ ආර්ථිකයට පාඩු සිදු වන බවට. ඒ නිසා ඔහුගේ ඕනෑකම චීනය දුර්වල කොට කොන් කිරීම. දකුණු චීන මුහුදේ මතභේදයට තුඩු දී තිබෙන එහෙත් චීනයේ පාලනය පවතින කුඩා දූපත්වලට පැමිණීමට චීනයට ඉඩ නො දෙන බව ද ඔහු කළ ප්‍රකාශයක්. එමෙන් ම "එක චීනයක්" යන අමෙරිකන් පිළිගැනීමේ වෙනසක් ට්‍රම්ප් විසින් සිදු කිරීමේ ඉති මේ වන විට පළ වෙලා. එසේ වුවහොත් චීනය හා අමෙරිකාව අතර සබඳතා කෙළවර වන්නේ එයින් ම. අතින් අතට උතුරු කොරියාවේ ප්‍රධාන වෙළෙඳ හවුල්කරු වන චීනය උතුරු කොරියාවේ නාෂ්ටික හා මිසයිල අත්හදා බැලීම් නතර කිරීමට ප්‍රමාණවත් බලපෑම් නොකරන බව ද අමෙරිකාවෙන් දැඩි ලෙස එල්ල වන වෝදනාවක්. එහෙත් චීනයේ මතය නම් උතුරු කොරියාව පිළිබඳ ව සහ සාමාජික සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් ම විසඳුමක් සොයා ගත යුතු බව.

මේ ආකාරයේ විසංවාද නිසා මේ කලාපයේ පවතින්නේ ගැටුම් ඇති වීමේ අවදානමක්. එය නාෂ්ටික ගැටුමක් වන්නට ද බැර නැති බව සිතිය හැක්කේ අමෙරිකාව සහ චීනය පමණක් නො ව මේ වන විට උතුරු කොරියාව ද නාෂ්ටික බලය සතු කර ගෙන ඇති හෙයිනි. දේශපාලන විචාරකයන් පෙන්වා දෙන්නේ ලිබියාව, ඇෆ්ගනිස්ථානය, ඉරාකය හෝ සිරියාව පිළිබඳ ව ක්‍රියා කළ ආකාරයට උතුරු කොරියාව පිළිබඳ ව ක්‍රියා නො කළ යුතු බව. ඒ, ප්‍රතිඵලයක් හයානක විය හැකි හෙයිනි.

ඩොහල්ඩ් ට්‍රම්ප් ප්‍රශ්න කෙරෙහි දඩබ්බර පිළිවෙතක් සහ ආක්‍රමණශීලී ක්‍රියාමාර්ගවලට යොමු වුවහොත් එය අමෙරිකාවේ ආර්ථිකය සහ ජනජීවිත පත් කරනු ඇත්තේ කඩලෙන් ලීපට වැටුණු තත්ත්වයකට. අතින් අතට අසිරුවට පත් වනු ඇත්තේ මේ රටවල් කිහිපයක පමණක් නො ව සමස්ත ලෝකය ම. ඒ නිසා අමෙරිකන් බලධාරීන් නැණ නුවණ පාවිච්චි කොට යහපත් තීරණ ගැනීමට යි යොමු විය යුතු වන්නේ.

උතුරු කොරියාවේ නාශක සිං ජෝන උන්ග් ඇමිකාවට කවුද බය

ලෝකයේ ප්‍රීතිමත්ම රට

රටක ජනතාවට සතුටින් සිටීමට හැකිනම් කොයි තරම් අගේද ? ජනතාව ප්‍රීතියෙන් හැසීමට රටකට හැකිනම් ඒ රට කොයි තරම් සෞභාග්‍යමත් දේශයක් ද යන්න අමුතුවෙන් කිවයුතු නැහැ. එක්සත් ජාතීන්ගේ නවතම වාර්තාවට අනුව ලෝකයේ වඩාත් ම ප්‍රීතිමත් ජනතාව සිටින රට නෝර්වේ රට බව 2017 මාර්තු 20 වැනිදා නිකුත් කළ වාර්තාවෙන් පෙන්වා දෙනවා. ලෝක සතුටු දර්ශකය නිකුත් කිරීම, සතුට පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජාත්‍යන්තර දිනයට සමගාමීව එනම්, මාර්තු 20 වැනිදාට යෙදී තිබුණ අතර මේ වාර්තාව නිකුත් කළේ එම දිනය මුල්කරගෙනයි.

2016 වසරේ නෝර්වේ රට විමිකරගෙන තිබුණේ හතර වැනි ස්ථානයයි. එම වසරේ

ලොව ප්‍රීතිමත් ම රාජ්‍ය බවට කිරුළ පැලඳ සිටියේ ඩෙන්මාර්කය. එහෙත් මේවර එය දෙවැනි ස්ථානයට පත් ව තිබෙනවා. මේ රටවල් දෙකම ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල් වීම විශේෂත්වයක්.

ජනතා සුබසාධනය පිළිබඳ හා ජනතාව කොතරම් දුරට සතුටින් සිටිනවා ද ? එසේ සතුටින් ඉන්නේ ඇයි ද ? යන්න පිළිබඳ අදාළ වාර්තාව විමර්ශනයට ලක්කොට තිබෙනවා. ජනතාවගේ නිදහස අවංකභාවය, සෞඛ්‍ය තත්ත්වය, ආදායම් තත්ත්වය හා රටේ යහපාලනය ආදී ප්‍රධාන කරුණු සීපයක් මේ දර්ශකය සැකසීමේදී සැලකිල්ලට ගනු ලබනවා.

මේ වසරේ ප්‍රීතිමත් රටවල් දර්ශකය සැකසීමේදී පළමු රටවල් පහ ලෙස ලකුණු

ලබාගන්නේ 1. නෝර්ලේ, 02. ඩෙන්මාර්කය, 03. අයිස්ලන්තය, 04. ස්විට්සර්ලන්තය, 05. පින්ලන්තය යන රටවල්.

අමෙරිකානු ජනතාවගේ සතුට පිළිබඳ තත්ත්වය මේ වාර්තාවෙන් හිමි වී තිබෙන්නේ 14 වැනි ස්ථානයට යි. එංගලන්තය අමෙරිකාවටත් වඩා පහළ මට්ටමකට පත් ව තිබෙන්නේ 19 වැනි ස්ථානය හිමිකර ගනිමින්.

ශ්‍රී ලංකාවට 2017 වසරේ හිමි වී ඇති ස්ථානය 120 වැනින යි. එහෙත්, 2016 වසරේදී ශ්‍රී ලංකාව සිටියේ 117 වැනි ස්ථානයේ යි. 2015 දී අපට හිමි ව තිබූ තැන 132 වැනි ස්ථානය යි.

ඉන්දියාව 122 වැනි ස්ථානයට පත්ව සිටින අතර ඉරාකය හිමිකරගෙන සිටින්නේ 117 වැනි තැන යි. චීනය 79 වැනි ස්ථානයට පත් ව ඇති අතර, පකිස්ථානය 80 වැනි ස්ථානයත්, නේපාලය 99 හා බංග්ලාදේශය 110 වැනි ස්ථානයත් හිමිකරගෙන තිබෙනවා.

මෙවර සතුටින් සිටීම පිළිබඳ ලෝක දර්ශනයේ පහළින් ම එනම් 155 වැනි ස්ථානයේ පසුවන්නේ මධ්‍යම අප්‍රිකාවයි. බුරුන්ඩි, වැන්සානියාව, සිරියාව, රුවන්ඩාව වැනි අප්‍රිකානු රටවලින් යේමනයත් මේ දර්ශනයේ පහළ මට්ටමේ සිටින්නේ එම රටවල ජනතාවගේ සතුට ඇතට පළවා හරිමින්. ඊට හේතුව ලෙස දැක්විය හැක්කේ එම රටවල් බොහොමයක් දුප්පත්කමේ පතුලේ සිටින රටවල් වීම සමඟ යුද ගැටුම් හා ලෙඩ රෝගවලින් පීඩාවට පත්වී සිටින ජනතාවක් ජීවත්වීමයි.

සතුටුම දරුවන් සිටින්නේ කොයි දේසේ

■ සුභ රත්නායක

එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදලේ (UNICEF) සමීක්ෂණවලට අනුව ලෝකයේ ප්‍රීතීමත් ම ළමයින් වෙසෙන රට වන්නේ නෙදර්ලන්තයයි. දෙමව්පියන් හා දරුවන් අතර තිබෙන මනා සම්බන්ධතාව දරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්නතාවය, අධ්‍යාපන කටයුතුවලින් දැඩි පීඩාවක් එල්ල නොවීම ආදී කරුණු මෙහිලා මුල්තැනක් ගන්නවා.

බී.බී.සී. වාර්තාවක් උපුටා දක්වන පරිදි ලෝකයේ ප්‍රීතීමත් ම දරුවන් නැමැති ග්‍රන්ථයේ සම කර්තෘ මිෂෙල් හරිසන් පෙප්වාදෙනා පරිදි දරුවන් හා පවුලේ සෞඛ්‍ය සාමාජිකයන් අතර අදහස් හුවමාරුකර ගැනීම දරුවන්ගේ අනාගතයට බලපාන ඉතා වැදගත් සාධකයක්. මෙහිදී පවුලේ සම්මිය, සාමූහිකත්වය පිළිබඳ හැඟීම් දරුවන් තුළ දැනවන්නේ සතුටක්. නෙදර්ලන්තයේ බොහෝ පවුල්වල උදාසන ආහාරය අනුව කරන්නේ සම පවුල්වල සාමාජිකයන් සමඟ එකට හිඳිමින්. මිෂෙල් හරිසන් මේ පිළිබඳ පවසන්නේ එකට හිඳ ආහාර ගැනීමෙන් එකිනෙකා අතර අදහස් හුවමාරුකර ගැනීමට ද අවස්ථාව උදාවෙන බව. පාසල් යාමට පුළුම උදාසන ආහාරය ලබාගන්නා දරුවන් වැඩියෙන් ම සිටින්නේ නෙදර්ලන්තයේ බව යි මිෂෙල් පවසන්නේ.

2017 වසරේ ලෝකයේ වැඩිම ප්‍රීතීමත් රටවල් 10

01. නෝර්ලේ
02. ඩෙන්මාර්කය
03. අයිස්ලන්තය
04. ස්විට්සර්ලන්තය
05. පින්ලන්තය
06. නෙදර්ලන්තය
07. කැනඩාව
08. නවසීලන්තය
09. ඔස්ට්‍රේලියාව
10. ස්වීඩනය

2017 වසරේ ලෝකයේ අඩුම ප්‍රීතීමත් රටවල් 10

01. මධ්‍යම අප්‍රිකාව (155)
02. බුරුන්ඩි (154)
03. වැන්සානියාව (153)
04. සිරියාව (152)
05. රුවන්ඩාව (151)
06. ටෝගෝ (150)
07. හිතියාව (149)
08. ලයිබීරියාව (148)
09. දකුණු සුඩානය (147)
10. යේමනය (146)

අපේ රටේ දරුවන්ට නම් පාසලේ අධ්‍යාපනය කිසියම් පීඩාකාරී බවක් ගෙන දෙනවා. විශාල පොත් කන්දරාවක් සමඟ පාසලේ යන ඔවුන් නැවත ගෙදර පැමිණ රෑ බෝවන තුරු පංති කාමරයෙන් පිටත නිවසේ සිට ම තම පාසලේදී දෙන ගෙදර වැඩ සම්පූර්ණ කරන්නේ ක්‍රීඩාවකවත් නොයෙදී. එසේත් නොමැති නම් ටීයුසන් පංතිවලට සහභාගී වෙනවා.

ලෝකයේ කර්මාන්තම අඩුම දරුවන් වෙසෙන රටවල් අතරින් එක් රටක් වන්නේ ද නෙදර්ලන්තය. එම දරුවන් වැඩ දෙනෙකු පාසලේ වෙත යාමට පාපැදියක් භාවිත කරනවා. නර්මාලු බව අඩුවීමට එයද එක් හේතුවක් වීමට පුළුවන්. පාපැදියෙන් පාසලේ යෑවීමට අපේ රටේ මෙන් දෙමාපියන්ට බිය විය යුතු නැහැ. ඊට හේතුව නෙදර්ලන්තයේ මෝටර් රථ හා පාපැදි සඳහා වෙන වෙන ම මාර්ග ඉදිකර තිබීම දරුවන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ බිය නොවීමට හේතුවක්.

අපේ රටේ දරුවන්ට නම් පාසලේ අධ්‍යාපනය කිසියම් පීඩාකාරී බවක් ගෙන දෙනවා. විශාල පොත් කන්දරාවක් සමඟ පාසලේ යන ඔවුන් නැවත ගෙදර පැමිණ රෑ බෝවන තුරු පංති කාමරයෙන් පිටත නිවසේ සිට ම තම පාසලේදී දෙන ගෙදර වැඩ සම්පූර්ණ කරන්නේ ක්‍රීඩාවකවත් නොයෙදී. එසේත් නොමැති නම් ටීයුසන් පංතිවලට සහභාගී වෙනවා. එහෙත් මෙවැනි පීඩාවක් නෙදර්ලන්ත දරුවන්ට නොමැති බව යි එම වාර්තාව පවසන්නේ.

යුනිසෙෆ් සංවිධානයේ වාර්තාවලට අනුව ලෝකයේ වෙනත් රටවල් සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී නෙදර්ලන්තයේ දරුවන් උසස් අධ්‍යාපනය වෙත යොමු වීමේ සම්භාවිතාව ඉහළ අගයක් ගන්නවා. නෙදර්ලන්තය තවත් විශේෂ දෙයකින් දරුවන් කෙරෙහි අවධානය යොමුකර තිබෙනවා. එනම්, පියවරුන්ට වැටුප් රහිත අතිරේක නිවාඩු දිනයක් ලබාදීමෙන්. නෙදර්ලන්තයේ එය නීතිගත කිරීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ දරුවන් පිළිබඳ සොයාබැලීමට පියවරුන් උනන්දු කරවීම යි. දෙමාපියන් සතුටින් දිවිගෙවෙන විට සෘජුව ම දරුවන් ද සතුටට පත්වෙන බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නැහැ. ඒ අතින් සලකන කල නෙදර්ලන්ත දරුවන් ලෝකයේ ප්‍රීතීමත් ම දරුවන් වීම පුද්ගලික කරුණක් ද නොවෙයි.

මාධ්‍යවේදීන් ඉදිරියේ සක්‍රීය වූ එවනා

එවනා ගිනි කන්ද ඉහාලියේ සිසිලි දූපතේ පිහිටි සක්‍රීය ගිනි කන්දක්. යුරෝපයේ පිහිටි විශාලතම හා උසම ගිනි කන්ද ලෙස සැලකෙන්නේ එවනා. අඩි 10922ක උසකින් සමන්විත මෙය, ලෝකයේ ප්‍රධාන ගිනිකඳු අතරින් එකක්. මේ වසරේ මාර්තු 16 වැනිදා වන විට මේ ගිනිකන්ද එක ම මාසයක් තුළ දෙවැනි වරටත් සක්‍රීය වූයේ නොසිතූ මොහොතක යි. සංචාරකයන් මෙන් ම ඩී.ඩී.සී. මාධ්‍ය කණ්ඩායමක් රූපගත කරමින් සිටි ගිනි කන්ද එක් වරම විශාල හඩක් නංවමින් පුපුරා ගියේ දස දෙනකුට තුවාල සිදුවෙමින්. අඩි 650ක් පමණ උසට ගිනියම් වූ ගල් කැබලි, අළු සහ ලාවා සමඟ කන්ද පුපුරා යාම කිසිවකුවත් නොසිතූ මොහොතකයි සිදුවූණේ. මෙය ඩී.ඩී.සී. මාධ්‍ය කණ්ඩායම විසින් එම අවස්ථාව විවිදයෝගන කර තිබූ අතර වහා ඔවුන් සිය වාහනයට පිවිසියේ ජීවිත අනතුර පෙනී පෙනී. මේ ප්‍රවාහනීය ලොව පුරා ක්ෂණික ව ප්‍රචාරයට පත්වුණා.

පරිසරය හා මිනිසා

මහාචාර්ය සුනන්ද මහේන්ද්‍ර

'තම ජන්ම ලාභය පිළිබඳ මැනවින් හඳුනා මානවයා කිසිදුක තමන් ජීවත් වන පරිසරය විනාශ කිරීමට යුහුසුළු නොවන්නේ ය. ඒ මන්දයත් තම ජන්ම ලාභය සුරකින්නේත්, එසේ සුරකීමට හේතුකාරක වන සකලවිධ ශක්තීන් රැඳී පවතින්නේත් ගහකොළ ඇල දොළ, කඳු හා සහා සිව්පාවා සම්බන්ධයෙන් බව නුවණිකාර මිනිසා හඳුනා බැවිනි. මිනිසා තම ජීවිතය රැක ගැනීමට පිහිට පහත සකලවිධ ධර්මයා නොඅඩුව පවතින්නේ තමන් ජීවත්වන පරිසරයේ බව මැනවින් හඳුනා ගනියි. මේ අදහස කවියක් මෙන් ප්‍රකාශ කරන්නේ The Concept of Man නමැති ගස්ත්‍රිය ලිපි සංග්‍රහයට පෙරවදනක් සපයන භාරතීය බුද්ධිමතකූ හා දාර්ශනිකයකු වූ ආචාර්ය සර්වපල්ලී රාධ ක්‍රිෂ්ණන්ය. මේ ලිපි සංග්‍රහයේ අන්තර්ගත වන්නේ මිනිසා උපතේ සිට තම ස්වාභාවික මරණය දක්වා වූ කෙටි හෝ දිග වූ හෝ ජීවන ගමනට හේතුකාරක වන පරිසරය පිළිබඳ සාධක (Environmental Factors) සමුදායකි. එහි ලිපි ම පාඨකයාට හමු වන්නේ ස්වභාව ධර්මය (Nature) පිළිබඳ විස්තාරවලියකි. ස්වභාව ධර්මයේ ආශීර්වාදය ලබන මිනිසා එය රැක ගැනීමට සැරසෙන්නේ දේවත්වයක් (divinity) ආරෝපණය කිරීමෙනි. තමන්ට ප්‍රකාශි වගයෙන් ග්‍රහණය කර ගැනීමට නොපුළුවන් වන ස්වාභාවික විස්තූන් සියල්ලට දේවත්වය ආරෝපණය කිරීමට මිනිසා සැරසුණු අයුරු ඉතා දිගු වෘත්තාන්තයකි. මේසා මේ දිගු වෘත්තාන්තයේ හැම දෙයක් ම සැකසී ඇත්තේ පාරිසරික සාධක මත ය. 'මහ පොළොව' (Earth) හඳුන්වනු ලැබුවේ 'ජගත්මාතා' හෙවත් 'මව් කාන්තාව' නැතහොත් මව්මව (Mother Earth) යනුවෙනි. ගමනක් කීමනක් යාමට මත්තෙන් පොළොවට වැද නමස්කාර කිරීම දුරාතීතයේ සිට පැවැත එන මානව චාරිත්‍ර සමුදායකට මුල් පාදන ආරම්භයක් විය. ඒ වූ කලී පරිසරයට හිතකාමී මහා වින්තනයට මහ පාදන ක්‍රියාදාමයක ආරම්භය ද විය. ගසක් වැඩෙන අයුරු බලා හිඳීම හා ගසක් වැඩීමට

මේ ලිපි සංග්‍රහයේ අන්තර්ගත වන්නේ මිනිසා උපතේ සිට තම ස්වාභාවික මරණය දක්වා වූ කෙටි හෝ දිගු වූ හෝ ජීවන ගමනට හේතුකාරක වන පරිසරය පිළිබඳ සාධක (Environmental Factors) සමුදායකි. එහි මුලින් ම පාඨකයාට හමු වන්නේ ස්වභාව ධර්මය (Nature) පිළිබඳ

කීපයක් හෝ අන්තක් රෝපණය කිරීම, ඒ ගසට ස්වාභාවික පොහොර සම්පාදනය කිරීම ඇතුළු බොහෝ සාධක කෙරෙහි මිනිසා තම හිත යොමු කිරීමට පටන් ගත්තේ ය. රුක්රෝපණය වමන්කාර ජනත ජීවන පැවැත්මක මුල් බව බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ද 'වනරෝප සුත්‍ර' දේශනාවේ වදාළ සේක. 'වනය', 'වනයක' වනාන්තරය යන යෙදුම් මෙන් ම 'සහා සිව්පාවට ද' ය 'මිනිසා' ද එක බැඳී සිටින හුයක් සේ සැලකීම ජනශ්‍රැති අධ්‍යයනයේදී දැකගත හැකිවන්නේ අති ප්‍රබල මන්ත්‍රයක් සේ ය. වනපෙත මෙන් ම එහි වෙසෙන සත්ත්වයන් ද ඒකරාශී කර ඇත්තේ කුරු බව ඉක්මවූ සෙඳුරු ආලේපයකිනි. හැම ගහකට ම හැම පැළෑටියකට ම නමක් දී ඇත. ඒ ගස එලදාව ලෙස සලකන මල්එලවලට ද නම් යොදා ඇත. හැම සත්ත්වයකුට ම නමක් දී ඇත. ගස හා සත්ත්වයා අතර සබඳතාව හෙළිකිරීමට කුඩා දරුවන්ට පාඩම් රැසක් නිර්මාණය කර ඇත. ඒවා විශ්‍රානගත කිරීමේ ශක්තිය රැඳී පවතින්නේ දෙගුරුන් හා ගුරුන් අත ය. ඒ පාරිසරික අධ්‍යයනය කෙමෙන් අමතක නොවන ලෙස මිනිසා පරිසරවේදියකු බවට පත්වීම සංවර්ධන සාධකයක් (development factor) බවට පත්වීම ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ජනමාධ්‍ය භාවිතය මගිනි.

එබැවින් පරිසරවේදය (environmentalism) යනුවෙන් පාරිභාෂිත යෙදුමක් හා ඊට

අනුබද්ධ වූ සංකල්ප සමුදායක් සන්නිවේදන අධ්‍යයනයට අන්තර්ගත විය. මිනිස් පැවැත්මේ පරිණාමය හේතු කොට ගෙන ඇතැම් අවස්ථාවලදී මිනිසා විසින් ම තම පරිසරයට හානි පමුණුවන බලවේග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තොරතුරු ද ගෙනහැර පනු ලැබුවේ සන්නිවේදන අධ්‍යයනය (Communication Studies) මගිනි. ස්වකීය පරිසරය පිළිබඳ කෘතචේදිත්වය නොමැති වීමෙන් හා මුග්ධභාවය (Ignorance) අන්වැල් බැඳ ගැනීමෙන් පරිසරවේදය පිළිබඳ දොහය (knowledge) කෙමෙන් දුරස් විය.

නොනිසි ලෙස මුග්ධභාවයේ පලයක් වගයෙන් ගහකොළ හා සහා සිව්පාවා ව්‍යසනයට පත් කිරීම නිසා මිනිසා තුළ පැවැති සොඳුරු බව කෙමෙන් දුරස් වූ බවත් එතැනට කුරු බවක් කෙමෙන් ප්‍රවේග වූ අයුරුත් සන්නිවේදන අධ්‍යයනයේ සංවර්ධනාත්මක සමීකරණ මගින් ගෙනහැර දක්වනු ලැබීණ. මේ සාධක බහුල වශයෙන් දැක ගත හැකි වන්නේ ග්‍රාමීය දිවි පෙවෙත කෙමෙන් නාගරීකරණය (Urbanisation) වීමෙන් බව එසේ එක් රැස් කර ගන්නා ලද සමීක්ෂණ දත්ත මගින් හෙළි කෙරේ. නාගරීකරණයේ ඇතැම් දුර්විපාක හේතුවෙන් මිනිස් මනස කෙමෙන් රුදුරු වීමේ පලවිපාකයන් ද ගෙන හැර දක්වනු ලැබීය. මැනවින් වැඩුණු එලදායක රුස්ස ගස් කපා දමා මිනිස් වාසය තමන් රිසි පරිදි මෙහෙයවන මිනිසාට පෙරළා අයත් වන විපාක කොතෙකුත් ඉස්මතුකොට පෙන්වාදී ඇත්තේය. සන්නිවේදනාත්මක ලෙස පරිසරවේදී දැනුම දියත් කිරීමේ නිර්මාණශීලී සන්දේශ වඩ වඩාත් බහුල කිරීම අවශ්‍ය විය. ඒ සඳහා ජීව විද්‍යාත්මක තකු මෙන් ම අගමිත හා දාර්ශනික වින්තාවන් ද මුසු වීම කවතවත් නිර්මාණශීලී ලෙස සිදු විය යුතු ය. ගොරෝසු, කුටුණ ඇතැම් මිනිස් පැවැත් ම පරිසරවේදය පිළිබඳ නැණිත වීමක් ලෙස පැහැදිලි කළ යුතු ය.

ඉඩ දෙන්න මට හුස්ම නොදක් ගන්න

කවරයේ කතාව - පී. පී. මාලා මල්කාණි

ලෝකයේ තුරන් කළ
 නොහැකි තරමේ බිහිසුණු
 මාරාන්තික උපද්‍රව
 ගෙන දෙන වායු දූෂණය
 පිළිබඳ දැඩි කනාබහක්
 වර්තමානයේ ඇති වෙමින්
 තිබෙනවා. එහෙත් ඒ පසුපස
 සැඟ වී ඇති නිහඬ මාරයා
 හඳුනා ගැනීමට අපහසු
 නිසා ම බොහෝ දෙනෙක්
 පත් වන්නේ එහි ගොදුරු
 බවට. ඒ නිසා ම සෑම
 රටක ම එම තත්ත්වය
 මැඩලීම සඳහා හිතී, රීති
 හා රෙගුලාසි පද්ධතියකින්
 එය නියාමනය වෙනවා.
 එහෙත් එය සාර්ථක ද?
 මෙවර කවරයේ කතාව
 සැකසෙන්නේ වගකිව යුතු
 පාර්ශ්ව වෙත ඒ පිළිබඳ
 අවධානය යොමුකරවමින්.

දියුණු වන ලෝකයේ සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේදී තරඟකාරී ගමනක යෙදෙන ලොව බොහෝ රටවල් අපේක්ෂා කරන්නේ කඩිනමින් එහි ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට. මේ නිසා ම එමඟින් සිදු විය හැකි අභිනතර බලපෑම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු කරන බවක් පෙනෙන්නට නැත. මේ වන විට සංවර්ධනයේ අභිනතර බලපෑම් නිසා එලෙස ගෝලීය අවදානමට ලක් වූ කාරණයක් වන්නේ පාරිසරික ගැටලු මතු වීම. ඒ අතරින් හයානක ප්‍රතිඵල අත්කර දෙන වායු දූෂණය පිළිබඳ වර්තමානයේ වැඩි වශයෙන් කතාබහට ලක් වුවත් එය අවම කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව රටකට, ජනතාවට තිබේද යන්න ඇත්තේ ගැටලුවක්.

මේ සම්බන්ධයෙන් ලෝකයේ විවිධ සම්මුතීන්, එකඟතා, අධ්‍යයන, පර්යේෂණ ඔස්සේ ඒ සඳහා විසඳුම් සෙවීමට පියවර ගෙන තිබෙන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ඒ සඳහා පෙළ ගැසීම ද විමසා බැලිය යුත්තේ වායු දූෂණ සම්බන්ධයෙන් මේ දිනවල විශේෂ කතාබහක් ගොඩ නැගෙමින් තිබෙන නිසා. ජීවත් වීමට නැතිව ම බැරි සාධකයක් වන වාතය මාරාන්තික සාධකයක් බවට පත්වීම තුළ ම ඇත්තේ විසඳුම් සෙවිය යුතු ගැටලුවක්.

ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ හා මහනුවර දැනට වායු දූෂණයට නිරන්තරයෙන් ලක් වන නගර ලෙස හඳුනාගෙන තිබෙනවා. අනෙකුත් රටවලට සාපේක්ෂ ව අප දැරුණු අවදානමකට මුහුණ දී නොතිබුණ ද දිනෙන් දින සිදුවන නාගරීකරණ හා කාර්මීකරණ තත්ව හමුවේ ඉදිරිය පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතු වෙනවා. නොහොත් දා අනාවරණය වූ කොළඹ නගරයට සාපේක්ෂ ව මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය පස්ගුණයකින් ඉහළ මට්ටමක පැවතීම මේ කරුණ තවදුරටත් තහවුරු කරන්නක්. මෙහිදී විවිධ ආයතන, පුද්ගලයන් සිදු කළ ඇතැම් අධ්‍යයන වාර්තා මත පදනම් ව විවිධ වැඩසටහන් ඒ සඳහා සකස් වී තිබීම ද වැදගත්. ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් ඉටු කරන මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් 'විරසිදු වායු 2025 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක්' සකස් කර ඒ සඳහා ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටීමත් පැසසිය යුතු කරුණක් වන අතර ම එයට ක්‍රියාකාරී ජන සහභාගීත්වයයි අවශ්‍ය වන්නේ.

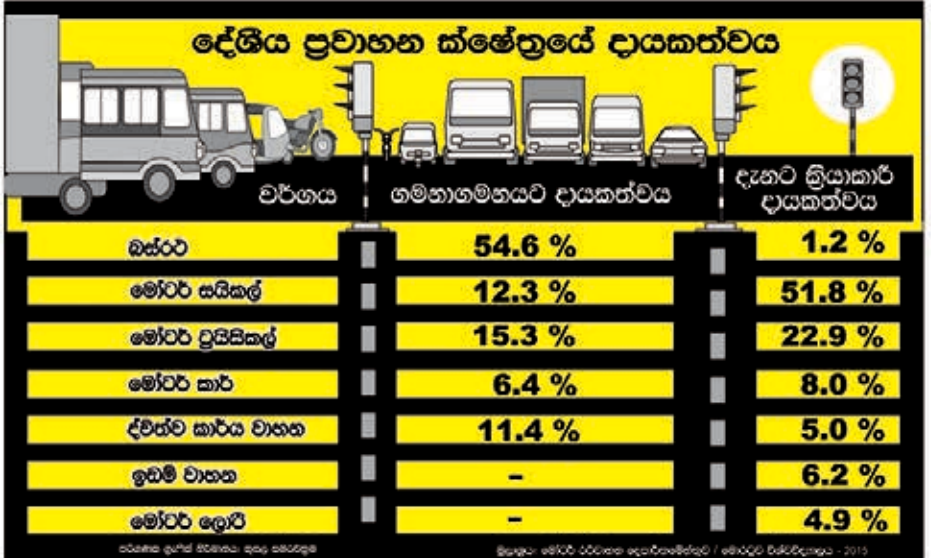
වායුගෝලීය දූෂණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ගෘහ, සත්ව ජීවිතවලට හා අජීවී ද්‍රව්‍යවලට අහිතකර ප්‍රතිඵලයක් ඇති කරන වායුමය, අංශුමය, වාෂ්පමය ද්‍රව්‍ය ස්වාභාවික ව ම හෝ කෘත්‍රිම ම හෝ වායුගෝලයට එකතු වීම. නැත්නම් එකතු කිරීම. කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ රසායන තාක්ෂණ නිලධාරී ආර්. එන්. ආර්. ජයරත්න පෙන්වා දෙන්නේ වායුගෝලයේ ගුණාත්මකභාවය හීන කරන ස්වාභාවික හෝ කෘත්‍රිම වායුමය, අංශුමය, වාෂ්පමය විමෝචක වායු දූෂකාරක ලෙස හඳුන්වන බව. එහිදී යම් ප්‍රභවයකින් කෙළින් ම වායුගෝලයට එකතු වන නයිට්‍රජන් ඔක්සයිඩ්, සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ්, කාබන් ඔක්සොක්සයිඩ්, හයිඩ්‍රොකාබන් වැනි ප්‍රාථමික වායු දූෂකාරක මෙන් ම ඔසෝන්, නයිට්‍රික් අම්ලය, සල්ෆියුරික් අම්ලය වැනි වායුගෝලීය ප්‍රතික්‍රියා මගින් සෑදෙන ද්විතියික වායු දූෂකාරකත් ප්‍රධාන වෙනවා.

මෙලෙස වායු දූෂකාරක ඇතිවීමට මූලික වශයෙන් බලපෑම් සිදු කරන ප්‍රභව වන්නේ ස්වාභාවික ක්‍රියා මෙන් ම මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්, බොහෝ විට මෙහිදී සිදුවන භෞතික හා රසායනික ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් නොවීමත් ඇතැම් විට දැනුවත් වුවත් ඒ සඳහා උනන්දුවක් නොදැක්වීමත් එයට හේතු ලෙස සඳහන් කළ හැකි යි.

ඒ පිළිබඳ විග්‍රහයක යෙදෙන රසායන තාක්ෂණ නිලධාරී ආර්. එන්. ආර්. ජයරත්න: "තෘණබීම් හා වනාන්තර ලැවිති, ගිනිකඳු පිරිමි, දුහුවිලි කුණාටු, මල්වලින් නිකුත්

වන පරාග, මීනෙන් ආදිය ස්වාභාවික වාත දූෂකාරකවලට උදාහරණ ලෙස දක්වන්නට පුළුවන්. කර්මාන්ත ක්‍රියාවලි, දහන ක්‍රියාවලි, රථවාහන භාවිතය සහ කෘෂිකාර්මික කටයුතු ආදිය මිනිස් ක්‍රියාකාරක නිසා ඇති වන වායු දූෂකාරක ප්‍රභව. ගල් අඟුරු සහ අනෙකුත් පොසිල ඉන්ධන භාවිත කරන විට නයිට්‍රජන් ඔක්සයිඩ්, සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් වැනි වායුමය දූෂක මෙන් ම අළු, දුම් වැනි අංශුමය සහ වාෂ්පමය දූෂක වායුගෝලයට එකතු වෙනවා. එසේ ම ප්‍රවාහන කටයුතුවලදී විශේෂයෙන් අභ්‍යන්තර දහන එන්ජින් සහිත වාහන භාවිතයේදී පොළවට ආසන්න මට්ටමේදී නයිට්‍රජන් ඔක්සයිඩ්, සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ්, කාබන් ඔක්සොක්සයිඩ්, හයිඩ්‍රොකාබන් වැනි වායුමය දූෂක මෙන් ම දුම් සහ රියම් වැනි අංශුමය සහ වාෂ්පමය දූෂක ද වායුගෝලයට එක්වීම වැළැක්විය නොහැකි යි. විශේෂයෙන් බලශක්ති ප්‍රභව ලෙස පොසිල ඉන්ධන (ගල් අඟුරු, දැව්තෙල්, ඩීසල්) දහනයෙන් සිදුවන බලපෑම ඉහළ යි. එහෙත් බලශක්ති ප්‍රභවය ලෙස විදුලිබලය භාවිත කරන්නේ නම් සහ භූමි වායුව (Liquid Natural Gas) සහ පෙට්‍රෝලියම් (Liquid Petroleum Gas) වැනි ඉන්ධන භාවිත කරන විට නිකුත් වන වායු දූෂක ප්‍රමාණය ඊට සාපේක්ෂ ව පවතින්නේ පහළ මට්ටමක. මේ අතර සීමෙන් නිෂ්පාදන කර්මාන්තශාලාවලින් නිකුත් වන සියුම් දුහුවිලි අංශුන් කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයේදී නිකුත් වන කාබනික සංයෝග ආදියත් වායු දූෂක වෙනවා."

වායු දූෂණය සිදු වන ආකාරය අනුව

ගල් අඟුරු සහ අහෙකුත් පොසිල ඉන්ධන භාවිත කරන විට නයිට්‍රජන් ඔක්සයිඩ්, සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් වැනි වායුමය දූෂක මෙන් ම අළු, දුම් වැනි අංශුමය සහ වාෂ්පමය දූෂක වායුගෝලයට එකතු වෙනවා.

එය අභ්‍යන්තර වායු දූෂණය (In door Air Pollution) හා පිටත වායු දූෂණය (Out door Air Pollution) ලෙස දෙයාකාර වෙනවා. නාගරික ව ගෘහස්ථ පරිසරයේ මෙන් ම බොහෝ විට අභ්‍යන්තර වායු දූෂණය සිදු වන්නේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ව. විශේෂයෙන් නාගරික ප්‍රදේශවලයි බෙහෙවින් පිටත වායු දූෂණය සිදු වන්නේ. මෙලෙස සිදු වන වායු දූෂණය නිසා ආර්ථික, සමාජීය වශයෙන් මෙන් ම සෞඛ්‍යමය වශයෙන් ද ඇති කරන්නේ අහිතකර ප්‍රතිඵලයකි.

ප්‍රවාහනය මඟින් සිදු වන වායු දූෂණය

ගමනාගමනය සඳහා බහුල ව යොදා ගන්නේ රථවාහන නිසාත් ඊට අවශ්‍ය ශක්තිය ලබා ගන්නේ පොසිල ඉන්ධන දහනයෙන් නිසාත් එමඟින් සිදුවන වායු දූෂණය දැඩි වන අතර ම එය ආර්ථිකයට සිදු කරන්නේ ද සැලකිය යුතු බලපෑමක්. මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්යාලධාරී ආචාර්ය කුසිත සුගතපාල පෙන්වා දෙන්නේ මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත රාජ්‍ය ආදායමෙන් 30% ක් පොසිල ඉන්ධන ආනයනය සඳහා වැය වන බව. එය 2025 වසර වන විට 60% - 70% ක් අතර විය හැකි බවත් 2030 වසර වන විට මුළු ආදායමෙන් 100%ක් ම පොසිල ඉන්ධන ආනයනය සඳහා වැය කිරීමට සිදු වනු හැකි බවත් ඔහු අවධාරණය කළ කරුණක්. මේ නිසා පොසිල ඉන්ධන භාවිතය අප වැනි රටකට සංවර්ධන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමේදී බාධකයක් බවට පත් ව තිබෙනවා. මේ අතර ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය එම්. එම්. එස්. එස්. ඩී යාලෙගම් සඳහන් කරන පරිදි 2015 වසරේ කොළඹ නගරයේ වායු දූෂණයට 60%ක

දායකත්වයක් සිදු වී තිබෙන්නේ ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රය මඟින්. ආදායම් තත්ත්වය වැඩිවීමත් සමඟ ක්‍රමයෙන් වාහන මිල දී ගැනීම ඉහළ යාමෙන් එම කරුණ වඩාත් තහවුරු වෙනවා. 2012 වසරේ 32000ක් වූ පෞද්ගලික මෝටර් රථ මිල දී ගැනීම 2013 වසරේදී 35000 දක්වා සහ 2014 වසරේ 37000 දක්වා වැඩි වී තිබෙනවා. එහෙත් එය 2015 වසර වන විට 105000 ක් ලෙස තුන් ගුණයකට ආසන්න වීමෙන් වායු දූෂණයට සිදු වන බලපෑම හඳුනා ගත හැකි යි. මෙවැනි පසුබිමක වාහන මිල දී ගැනීම තහනම් කළ නොහැකි අතර ම ඒ සඳහා විකල්ප විසඳුමකට යා යුතු බව යි ආචාර්ය එම්. එම්. එස්. එස්. ඩී යාලෙගම් අවධාරණය කරන්නේ.

අනෙක් අතට ගමනාගමනයට දායක වන වාහන සංයුතියේ පවතින විෂමතාව ද පෙන්වුම් කරන්නේ එම කරුණ. ආචාර්ය කුසිත සුගතපාල “වර්තමානයේ මෙරට ලියාපදිංචි වාහන සංඛ්‍යාව මිලියන 6ක් පමණ වන අතර ඉන් ධාවනය වන්නේ මිලියන 4.5ක් පමණ. එයින් ගමනාගමනයට දායක වන බස් රථ 54.6%ක් ධාවනය වන්නේ බස් රථ 1.2%ක් පමණ යි. එහෙත් ගමනාගමනයට 12.3%ක දායකත්වයක් සපයන මෝටර් සයිකල් ප්‍රමාණයෙන් 51.8%ක් වැනි ඉහළ ප්‍රමාණයක් ධාවනයේ යෙදෙනවා. මෙලෙස පොදු ප්‍රවාහන සේවාවේ බිඳ වැටීම තුළ පෞද්ගලික වාහන ධාවනය වැඩි වීමෙන් පෙන්වුම් කරන්නේ ඉන්ධන භාවිතය වැඩි වීමෙන් සිදුවන වායු දූෂණයේ ඉහළ යාම”

මෙවැනි පසුබිමක ඉන්ධන භාවිතය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක්. එය තීරණය වන්නේ ප්‍රවාහන පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ ගුණාංග සහ ඒවා භාවිත කරන ස්වභාවය මත. ඒ අනුව

ඉන්ධන කාර්යක්ෂමතාව මෙහිදී ඉතා වැදගත්. ලෝකයේ කි.මී.100ක් ධාවනයට ඉන්ධන ලීටර් 7ක් වැය වන අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ ලීටර් 6.2ක් වන බවත් 2030 වසර වන විට එය ලීටර් 4 දක්වා අඩු කිරීමට ගෝලීය අවධානය යොමු වී ඇති බවත් ආචාර්ය කුසිත සුගතපාල පවසන්නේ මේ කෙරෙහි බලපාන තාක්ෂණික හා තාක්ෂණික නොවන කාරණා ද පෙන්වා දෙමින්. වාහනයේ වර්ගය (කාර්, බස්, වෑන්, යතුරු පැදි වැනි), ඉන්ධන වර්ගය (ඩීසල්, පෙට්රල්), වාහනයේ ශුද්ධ බර, වාහනයේ වයස, ඉන්ධන කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීමට යොදා ඇති තාක්ෂණය ආදිය ඒ සඳහා බලපාන තාක්ෂණික කාරණා. වාහනය පදවන ස්වරූපය (වීනය), මාර්ග හඳුන්වන ඇති වීමට බලපාන වාහන ගමන් කිරීමේ තත්ත්ව (මන්දගාමී සහ ත්වරණය), වාහන පාවිච්චි කිරීමේ හා අලුත් වැඩියා කිරීමේ තත්ත්ව මෙන් ම වැරදි ඉන්ධන භාවිතය සහ එන්ජම් වැරදි ලෙස සුසර කිරීම ආදිය බලපාන තාක්ෂණික නොවන කාරණා යි.

මේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින තත්ත්වය පැහැදිලි කරන මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වායු සම්පත් කළමනාකරණ අංශයේ හා ජාතික ඕසෝන් ඒකකයේ අධ්‍යක්ෂ ජනක ගුණවර්ධන: “වර්තමානයේ කොළඹ නගරයේ වාහනවල වේගය පැයට කි. මී. 12 යි. එය කි. මී. 6 දක්වා පහළ වැටීමේ අවදානමක් තිබෙනවා. ඇවිදීමේ වේගය පැයට කි.මී 20 යි. මේ අනුව වාහනවල වේගය ඇවිදීමේ වේගයටත් වඩා පහළ වැටීමේ තත්ත්වයකුයි පෙන්වුම් කරන්නේ. මේය වායු දූෂණය ඉහළ යාමට හේතුවක්. මේ නිසා අප එය අවම කිරීමේ ලෝකයේ දියුණු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදවලට යාම

අවශ්‍ය වෙතවා.” මේ නිසා මේ කාරණා පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් බලශක්ති තාක්ෂණ වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම යි වැදගත් වන්නේ.

කර්මාන්ත මඟින් සිදු වන වායු දූෂණය

ලෝකයේ අන් රටවල මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ දී කර්මාන්තශාලා මඟින් සිදුවන වායු දූෂණය පවතින්නේ ඉහළ මට්ටමක. විශේෂයෙන් කර්මාන්ත ස්ථානගත වී ඇති නාගරික ප්‍රදේශවල මේ තත්ත්වය බහුල යි.

රසායනාගාර තාක්ෂණ නිලධාරී ආර්. එන්. ආර්. ජයරත්න මෙහිදී සිදුවන බලපෑම පෙන්වා දෙන්නේ මෙලෙස. “ මෑතකාලීන ව පොසිල ඉන්ධන භාවිත කරමින් විදුලිය නිපදවීම ශ්‍රී ලංකාවේ වායු දූෂණයට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් සපයනවා. විදුලිබල නිෂ්පාදනයට සහ කර්මාන්තවල බොහෝ සඳහා භාවිත කරනු ලබන්නේ දැව් හෙල්. එහි ඉහළ සල්ෆර් ප්‍රමාණයක් අන්තර්ගත වීම නිසා විදුලි බලාගාර ආශ්‍රිත වායු ගෝලයේ සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණය ඉහළ යාමට එය හේතු වෙතවා. දැනටත් ක්‍රියාත්මක 1980 වසරට පෙර ස්ථානගත කරන ලද මෙරට බොහෝ කර්මාන්ත වායු දූෂණ පාලන ක්‍රමෝපායයන් නොමැති ව ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා වායු දූෂණ තත්ත්වය ඉහළ යාමට යම්තාක්දුරට එය හේතු වී තිබෙනවා.”

එම කර්මාන්ත සඳහා වායු දූෂණ පාලන උපක්‍රම සවි කිරීම ප්‍රායෝගික වශයෙන් අපහසු තත්ත්වයේ පවතින නිසා එය තරමක් අසීරු කටයුත්තක් වී ඇති බවත් ඔහු තවදුරටත් අනාවරණය කරනවා.

කෙසේ වෙතත් මේ තත්ත්වය ද සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙරට පවතින කර්මාන්ත හා ඉදිරියට ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂිත කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ප්‍රමිති සකස් වී තිබීම ඉතා වැදගත් මෙන් ම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්. ඒ සඳහා වසර 2000 දී සහ 1998 දී සංශෝධනයට ලක් වූ 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වායු දූෂණය පාලනය කිරීමේ රාජ්‍ය ආයතනය ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සෑදුව මැදිහත් වී තිබෙනවා. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වායු සම්පත් කළමනාකරණ අංශයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ එල්. ඩී. ජයසූරිය සඳහන්

කරන්නේ වායු දූෂණ සම්බන්ධයෙන් පවතින මේ තත්ත්වය ජය ගැනීමට නම් ජපානය වැනි රටවල පවතින නීති රීති ක්‍රියාත්මක වීම සම්බන්ධයෙන් පාලන ක්ෂේත්‍රයේ ශක්තිමත් වීම අප රටට ද අවශ්‍ය බව.

බලපෑම

බොහෝ විට ගෘහස්ථ වායු දූෂණය දක්නට ලැබෙන ශ්‍රාමීය ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව යි වායු දූෂණය ඉහළ මට්ටමක පවතින්නේ. එය නිවස තුළ, කාමරය තුළ, කාර්යාලය තුළ විය හැකි යි. එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ නිරසර ජෛවස්කන්ධ භාවිතය පිළිබඳ ව්‍යාපෘති කළමනාකරු සම්පත් රණසිංහ පෙන්වා දෙන්නේ ගත කරන කාලයෙන් 80% ක් ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ සිටින නිසා පිටත වායු දූෂණයට වඩා ගෘහස්ථ වායු දූෂණයට නිරාවරණය වීමෙන් සෞඛ්‍යමය අවදානම ඉහළ මට්ටමක පවතින බව.

ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ උෂ්ණත්වය, ආර්ද්‍රතාව මෙන් ම වායු සංසරණය භෞතිකමය වශයෙන් බලපෑම් සිදු කරන අතර රසායනික ප්‍රතික්‍රියා මඟින් ද සිදු වන්නේ වායු දූෂණය. විශේෂයෙන් මුළුතැන් ගෙය තුළ දර (Biomass) භාවිතය මෙන් ම ගෑස් (LP Gass) භාවිතය භූමිතෙල් ලීප් භාවිතය (unventilated Kerosene) හඳුන් කුරු හා මිදුරු දහර (Incense, mosquito coils) මඟින් සිදු වන්නේ ඉහළ බලපෑමක්. එසේ ම දිලීර, බැක්ටීරියා, ජෛවස් අභන්තර පරිසරය තුළ පැවතිය හැකි නිසා එමඟින් ද අත්‍යන්තර වායු දූෂණය සිදු වෙනවා. කාර්යාල පරිශ්‍රයක නම් එහි භාණ්ඩ තබා තිබෙන පිළිවෙළ අනුව යි වායු දූෂණය අඩු වැඩි වන්නේ. ඇතැම් රටවල පොදු ස්ථානවල පමණක් මේ භාණ්ඩ තැබීමට කටයුතු කර තිබෙන බවත් ලංකාවේ කාමරයක් තුළ භාණ්ඩ බොහෝ ප්‍රමාණයක් තබා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමෙන් එම භාණ්ඩ මඟින් නිකුත් වන රසායනික සංයෝගවලට නිරාවරණය වීමෙන් වායු දූෂණයට හසු වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් පවතින බවත් ව්‍යාපෘති කළ මනාකරු සම්පත් රණසිංහ පවසනවා.

මේ “නිහඩ මාරයා” වාසය කරන්නේ අත්‍යන්තර පරිසරය තුළ ම නිසා එයින් මිදීමට කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය යි. සම්පත් රණසිංහ පවසන්නේ කාර්යක්ෂම ලීප් භාවිතයට යොමු වීමෙන් දර භාවිත

කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන ලෙඩරෝග වැළැදීමේ අවදානම ලෝකයේ සිදු කළ පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වී තිබෙනවා. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය අනාවරණය කරන පරිදි ගෘහස්ථ වායු දූෂණ හිසා බොහෝ පිරිසක් මිය යන්නේ හෘදයාබාධවලින්.

කිරිමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම, සිංගප්පූරුවේ වඩා විෂකාරක හඳුන්කුරු හා මිදුරු දහරයෙන් හැකි තරම් මිදීමට කටයුතු කිරීම, පිළිකාකාරක ඇස්බ්ලාස්ටෝස් භාවිතයෙන් ඇත් වීම වැනි කාරණා කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු බව. එසේ ම ඊයම් විෂ සහිත අඩු මිල තිත්ත මිල දී ගැනීමෙන් ද වැළකිය යුතු අතර සිංගප්පූරුවේ හේතුවෙන් තමාට පමණක් නොව තමා අවට සිටින්නන්ට ද සිදු වන බලපෑම වැඩි නිසා ඒ පිළිබඳ අවධානය ඉතා වැදගත්. මෙහිදී අක්‍රීය දුම්පානය හේතුවෙන් 50%ක් පිළිකාරක වන අතර එයින් 17%ක් පෙනහලු පිළිකා වැළඳීමේ අවදානම් පවතින බවත් සම්පත් රක්ෂිත සඳහන් කරන්නේ විශේෂයෙන් කාන්තාවන්ට සහ දැරුවන්ට ගෘහස්ථ වායු දූෂණයෙන් සිදු වන බලපෑම අවම කළ යුතු බවට අවධාරණය කරමින්.

මේ හේතුවෙන් කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන ලෙඩරෝග වැළැදීමේ අවදානම ලෝකයේ සිදු කළ පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වී තිබෙනවා. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය අනාවරණය කරන පරිදි ගෘහස්ථ වායු දූෂණ නිසා බොහෝ පිරිසක් මිය යන්නේ හෘදයාබාධවලින්. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පුජා සෞඛ්‍ය විශේෂඥ ජෙනරාල් ඉනෝකා සුරවීර සඳහන් කළේ හෘදයාබාධවලට අමතර ව ආසාදය, ශ්වසනාබාධ හා පෙනහලු පිළිකා වැනි දිගුකාලීන රෝගාබාධවලට ගොදුරු වීම වායු දූෂණය නිසා සිදු වන බව. විශේෂයෙන් ගෘහස්ථ වායු දූෂණය තුළ ප්‍රධාන වශයෙන් කුඩා දැරුවන් හා කාන්තාවන් කෙරෙහි යි රෝග වැළඳීමේ මෙහි වැඩි ප්‍රවණතාව පවතින්නේ. ඇය සඳහන් කරන පරිදි හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව මත සිදු වන මේ තත්ත්වයෙන් මිදීමට නම් වායු දූෂණය සිදුවන ක්‍රම අධ්‍යයනය කර පාලනය කිරීමට කටයුතු යෙදීම යි කළ යුතු වන්නේ.

මේවැනි සෞඛ්‍යමය කාරණා හැරුණු විට වායු දූෂණය හේතුවෙන් මිහිතලය උණුසුම් වීම උද්ගත ව ඇති ප්‍රධාන පාරිසරික ගැටලුවක්. මේ නිසා සිදු වන්නේ ධ්‍රැව ප්‍රදේශවල අධිස් කඳු දියවීම, සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යාම වැනි අහිතකර බලපෑම්. රසායනාගාර තාක්ෂණ නිලධාරී ආර්.එන්.ආර්. ජයරත්න සඳහන් කරන්නේ මීට අමතර ව මිහිතලය කාන්තාරීකරණය කරා යොමු වීම මෙන් ම පොළොව අභ්‍යන්තරයේ ඕසෝන් සාන්ද්‍රණයේ සියුම්

ක්ෂුද්‍ර අංශුවල සාන්ද්‍රණය ඉහළ යාම ශාකවල එලදාව අඩුවීම කෙරෙහි සෘජු ව බලපාන බව විද්‍යාත්මක ව අනාවරණය වී ඇති බව.

වායු දූෂණය පාලනය කිරීම හා ඉදිරි සැලසුම්

මේවැනි පසුබිම්ක අවශ්‍ය වන්නේ වායු දූෂණය පාලනය කිරීමේ ක්‍රමවේද ශක්තිමත් කිරීම. එනම්, වායු තත්ත්ව කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක අවශ්‍යතාව. කලාපීය වශයෙන් මෙන් ම තම රටවල අත්දැකීම් මත මේ සඳහා වැඩපිළිවෙළ සකස් කිරීමෙන් ඇතැම් රටවල් එම අභියෝගය ජයගෙන තිබෙනවා. විද්‍යා ලේඛක පාලක ගුණවර්ධන සඳහන් කළේ අමෙරිකාව හා එංගලන්තය එලෙස තම රටවලට වායු දූෂණ සම්භ මුහුණ දීමට සිදු වූ දරුණු තත්ත්ව ඇසුරෙන් ම එම අභියෝගය ජයගත් බව.

ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය එම්.එම්. එස්.එස්.බී.යාලෙගම් සඳහන් කළේ නොබේදා ලෝකයේ ප්‍රධාන නගර නගර කිසිදු රට තනනම් කිරීම සඳහා පියවර ගැනීමට යන පුවතක් වාර්තා වූ බව. එයට අනුව 2025 වසර වන විට සිසල් මෝටර් රථ සහ ට්‍රැක් රථ භාවිතය තහනම් කිරීමට සූදානම්කුඩි පවතින්නේ. පැරිසිය, මෙක්සිකෝ සිටි, මැඩ්‍රිඩ් සහ ඇතැන්ස් යන නගරවල නගරාධිපතිවරු මේ තීරණයට එළඹ ඇත්තේ මෙක්සිකෝවේ පැවැති සාකච්ඡාවලදී. ඒ, එම නගරවල වායු දූෂණය අවම කරමින් පිරිසිදු වාතාශ්‍රය පවත්වා ගැනීමේ අරමුණ ඇති ව. එසේ ම ඔහු සඳහන් කළ තවත් කරුණක් වූයේ එනමේ වායු දූෂණයට මරොන්තු දෙන මාස්ක් (mask) හඳුන්වා දී ඇති බව. ඒ තත්ත්වයට අප ද ගමන් කරමින් සිටින බව ආචාර්ය එම්.එම්.එස්.බී.යාලෙගම් ප්‍රකාශ කළේ මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණ තත්ත්වය උදාහරණයට ගනිමින්. ඒ සඳහා භාවිත කළ හැකි වාතන සඳහා දිරි ගැන්වීම් ලබා දෙන අතරතුර පාපැදි හා පයින් ගමන් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට යි ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාව වන්නේ. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වායු තත්ත්ව කළමනාකරණ වැඩසටහන් මගින් යම්තාක්දුරකට ඒ සඳහා විසඳුම් සෙවීමට ගත් උත්සාහය විමසා බැලීම වැදගත්.

2000 වසරේදී සහ 1998 වසරේදී සංශෝධනය වූ 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන අනුව වාහන සහ කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක යි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වායු සම්පත් ඒකකයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ එල්.ඩී.ජයසූරිය පවසන අන්දමට සංසරණ වායු තත්ත්වය (Ambient Air Quality) පිළිබඳ 1988 නිකුත් කළ ගැසට් පත්‍රයට අනුව සියලු ආයතන, කර්මාන්ත නිකුත් කර ඇති ප්‍රමිති පරිදි සංසරණ වායුව

කර්මාන්තවලට."

වාහන සම්බන්ධයෙන් මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියාත්මක කරන වාහන වායු විමෝචන වැඩසටහන (Vehicular Emission Testing Programme) මේ වන විට සාර්ථක ව ක්‍රියාත්මක වෙතවා. එලදායී හා කාර්යක්ෂම නියාමන වැඩසටහනක් මඟින් වාහන වායු දූෂණය අඩු කිරීම යි එහි අරමුණ වී ඇත්තේ. මේ අනුව මෝටර්

සඳහා කාර්ය මණ්ඩල සපයා ගැනීමේ අපහසුතාව. මේ ක්ෂේත්‍රයේ තාක්ෂණ ශිල්පීන් රැකියා සඳහා විදේශගත වීම එයට එක් හේතුවක්. පාසල් මට්ටමෙන් මෙන් ම මේ පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමට පියවර ගැනුණ ද ඇතැම් විට ජනතාව දඩ ගැසීමක් ලෙස සලකා වාහන ධාවනයේදී උපරිම කාර්යක්ෂමතාව රඳවා ගැනීමට ආකල්පමය වශයෙන් වෙනස් නොවීමත් අවධානයට ගත යුතු කරුණක්. මේ අතර ඉන්ධන කාර්යක්ෂමතාව දියුණු කිරීමේ

මේ අතර මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය මැන බැලීමට විද්වතුන්ගේ අවධානය යොමු වී තිබීම සැලකිය හැක්කේ සාධනීය පියවරක් ලෙස. මේ දිනවල වායු දූෂණයට අධික ලෙස මහනුවර නගරය ගිරාවරණය වීම නිසා එම කටයුතු තවදුරටත් විධිමත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා.

පවත්වාගෙන යා යුතු වෙනවා. එහෙත් ඔහු ප්‍රකාශ කළ පරිදි එම විධිවිධාන පනත ප්‍රකාර ව කිහිප ද සැලකිය යුතු මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක නොවීම නම් අවධානය යොමු විය යුතු කරුණක්.

වායු දූෂණයට බලපාන ප්‍රධානතම මූලාශ්‍ර වන ප්‍රවාහනය හා කර්මාන්ත සඳහා ක්‍රියාත්මක රෙගුලාසි පිළිබඳ අදහස් දක්වන සහකාර අධ්‍යක්ෂ එල්.ඩී.ජයසූරිය: "වාහන සම්බන්ධයෙන් සකස් කළ රෙගුලාසි මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ක්‍රියාත්මක වෙනවා. කර්මාන්ත මඟින් සිදුවන වායු දූෂණය සම්බන්ධ රෙගුලාසි සැකසීම තවමත් පවතින්නේ මූලික මට්ටමේ. ඉදිරියේ ඒ සඳහා ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කිරීමට නියමිත යි. මේ වන විට පරිසර දූෂණ පාලන බලපත්‍ර (Environment Protection Licence) ලබා දෙන්නේ 2008 වසරේ සියලු දූෂණ කාරක පාලනය කිරීමට අදාළ ව නිකුත් කළ ගැසට් නිවේදනයේ සඳහන්

වාහන පනතේ 29 වැනි වගන්තිය අනුව සෑම වසරකට ම දුම් පරික්ෂණ සහතිකයක් ලබා ගැනීම අනිවාර්ය යි. එහෙත් එය නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට ජනතාවගේ ආයතනවල උග්‍රවේගයක් ද යන්න ඇත්තේ ගැටලුවක්. මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ ඒ.ඩී.සී.පී. දිසානායක: "අප වාහන වායු විමෝචන වැඩසටහන මඟින් මාර්ගයේ ධාවනය වන වාහන නිරන්තරයෙන් පරීක්ෂාවට ලක් කරනවා. දත්ත පද්ධතියක් මඟින් මේ වැඩසටහන අධීක්ෂණය වන නිසා මේ ක්‍රියාවලිය සාර්ථක යි. මේ සඳහා රට පුරා මධ්‍යස්ථාන 384ක් තිබෙනවා. එහෙත් මේ මධ්‍යස්ථානවල සේවය ලබා ගැනීම පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් නැහැ."

ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා පෙන්වා දෙන පරිදි මේ වැඩසටහන පවත්වාගෙන යාමේදී ගැටලු කිහිපයකට මුහුණ දීමට සිදුවීම අවධානයට ගත යුතු කරුණක්. ඒ දුම් පරික්ෂා කිරීමේ මධ්‍යස්ථානවල සේවය

උපාය මාර්ග හඳුන්වා දීමත් වැදගත්. එහිදී දියුණු දහන එන්ජින් භාවිතයට යොමු වීම, විකල්ප ඉන්ධන තාක්ෂණයක් ලෙස වීදුලි, දෙමුහුන් හා ජීව ඉන්ධන වාහන සඳහා යොමු වීම මෙන් ම තාක්ෂණික නොවන විකල්ප ලෙස වාහන කාර්යක්ෂම ලෙස පරිහරණයට රියාදුරන් යොමු කිරීමත් වැදගත්.

මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කටීකාරවරය ආචාර්ය කුසිත සුගතපාල සඳහන් කළේ වායු දූෂණය අවම කිරීමට දේශීය වශයෙන් ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් ක්‍රියාවට නංවා ඇති බව. ඒ යටතේ 2002 වසරේ ඊයම් සහිත පෙට්‍රල් භාවිතය අඩු කිරීමට කටයුතු යෙදීම, 2003 වසරේ ඉන්ධන තත්ත්ව රෙගුලාසි හඳුන්වා දීම ඊට අයත්. එසේ ම 2014 වසරේ හඳුන්වා දුන් ඉන්ධන තත්ත්ව මාර්ග සැලැස්ම තවමත් කෙටුම්පතක් ලෙස යි පවතින්නේ. එය ඉදිරියේදී ගැසට් නිවේදනයක් මඟින්

ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් අපේක්ෂා කරනවා. එසේ ම පිරිසිදු වායු 2025 සැලැස්ම 2016 - 2025 දස අවුරුදු සැලැස්මක් ලෙස යි ක්‍රියාවට නැංවෙන්නේ. හරිත ලංකා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් තවත් එක් පියවරක්.

2016 වසරේ සකසන ලද කාබන් විමෝචන පාලන සැලැස්ම ජනාධිපතිවරයා විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලේකම්වරයා වෙත භාර දී ඇති බව පෙන්වා දෙන ආචාර්ය කුසිත සුගතපාල තවදුරටත්

විම නිසා එම කටයුතු තවදුරටත් විධිමත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා.

පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉංජිනේරු පීඨයේ රසායන ඉංජිනේරු අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්යාලාධිපති ආචාර්ය පරාක්‍රම කරුණාරත්න පෙන්වා දෙන්නේ මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ ආධාර ඇති ව පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය හා මහනුවර රෝහල එක් ව හයදෙනකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් වායු තත්ත්වය කළ මනාකරණය කිරීමට ව්‍යාපෘතියක් සිදු

බලපෑමක් විමසා බැලෙනවා. මෙහිදී සෞඛ්‍යමය බලපෑම වගේ ම දිගුකාලීන හානිකර තත්ත්වයන් මැන බැලෙන අතර ම එම තොරතුරු ජනතාවට සැමණකින් (online) ලබාදීමටත් අප කටයුතු කරනවා. මේ සඳහා මහනුවර නගරයේ පාසල් සිසුන් ද සහභාගී කර ගැනීමට අප කටයුතු කළේ වායු දූෂණයට පාසල් සිසුන් වැඩි වශයෙන් ගොදුරු වන නිසා."

මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණයේ ප්‍රධාන

භාහිර පාරිසරික තත්ත්ව හේතුවෙන් මිය ගිය සංඛ්‍යාව

කාරණය	ගෝලීය	ආසියානු කලාපය	ආසියාවේ මිය ගිය ප්‍රතිශතය
අහාරක්ෂිත ජලය	1730,000	730,000	42 %
පිටත වායු දූෂණය	799,000	487,000	61 %
අභ්‍යන්තර වායු දූෂණය	1619,000	1025,000	63 %
ලෙඩ් (Lead)	234,000	88,000	37 %

ප්‍රභවය වන්නේ වාහන දුම් විමෝචනය බව පවසන මතු වැඩිදුරටත් සඳහන් කරන්නේ මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය පිළිබඳ කෙතරම් කපාඩම කළත් එය නිර්ණය කිරීමට තරම් පර්යේෂණය සිදු වී නැති බව. එහෙත් මේ පිළිබඳ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්.

ලෝකයේ හරිත ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේ සංකල්පය මේ සඳහා තීරසර විසඳුමක් වනු ඇති බවට යි දියුණු රටවල විශ්වාසය. ශ්‍රී ලංකාවේ මේ සඳහා අවධානය යොමු වීමත් වැදගත්. මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉංජිනේරු පීඨයේ සිවිල් ඉංජිනේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ආචාර්ය රංගිත හල්වතුර පෙන්වා දෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු ම රාජ්‍ය ආයතන ශ්‍රීත් රේටින් සිස්ටම්වලට (Green Rating System) අනුව සකස් කිරීමට රජයේ වැඩපිළිවෙලක් තිබෙන බව. තවමත් එය පවතින්නේ සාකච්ඡා මට්ටමේ. එහෙත්

සඳහන් කළේ 2020 - 2030 දක්වා ඉදිරි ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් ලෙස එය ක්‍රියාවට නැංවෙනු ඇති බව. මේ අතර මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය මැන බැලීමට විද්වතුන්ගේ අවධානය යොමු වී තිබීමත් සැලකිය හැක්කේ සාධනීය පියවරක් ලෙස. මේ දිනවල වායු දූෂණයට අධික ලෙස මහනුවර නගරය නිරාවරණය

කරමින් සිටින බව. මේ පිළිබඳ අදහස් දක්වන ඔහු: "මේ ව්‍යාපෘතිය මඟින් වායු දූෂණය මැනිය හැක්කේ ස්ථාන කිහිපයක පමණ යි. එහෙත් මුළු නගරයේ ම වායුගෝලීය සාන්ද්‍රණය වෙනස් වීම පිළිබඳ මැන බැලීම අවශ්‍යය යි. වායුගෝලීය සාන්ද්‍රණය මැනීම මෙන් ම එයට ජනතාව නිරාවරණය වන්නේ කෙසේ ද සහ එහි

මෙය තිරසර සංවර්ධනයෙන් පිටිබට ගොස් ව්‍යාපාරික මුහුණුවරක් (Pure Business) ගැනීම කනගාටුවට කරුණක් බවත් ඔහු අවධාරණය කරනවා.

කෙසේ වෙතත් අප වැනි රටකට වායු දූෂණය අවම කිරීමට හැකි පමණින් මෙලෙස දායක වීම අගය කළ යුතු කරුණක්. වායු දූෂණය වැනි සංකීර්ණ ගැටලුවකදී පමණක් නොව ඕනෑම කාර්යයක් සඳහා මෙවැනි දිගුකාලීන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී රජයකට සියයට සියයක් සාර්ථක කර ගැනීමත් අසීරු කරුණක්. එහෙත් මෙහිදී වැදගත් වන්නේ තනි තනි ව නොව සාමූහික ව ජය ගත යුතු අභියෝගයක් නිසා සියලු පාර්ශ්වවල මැදිහත්වීම සහ සම වගකීම ඉටු කිරීමේ යුතුකම හඳුනා ගැනීම යි.

(මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වායු සම්පත් කළමනාකරණ අංශය හා මහේන් ජනතා මගීන් කුලුණේ සවන්වන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ වායු තත්ව ගැටලු හා කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ මාධ්‍ය වැඩමුළුවේ දේශන ද ඇසුරෙන්)

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් නිර්දේශිත හිතකර වායු මට්ටම PM2.5 කාණ්ඩයේ අංශුවල වාර්ෂික සාමාන්‍යය ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 10 යි.

- ශ්‍රී ලංකාව**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 22 යි.
- කොළඹ නගරය**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 36 යි.
- තිව්‍රියේක් නගරය**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 9 යි.
- පැරිස් නගරය**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 18 යි.
- දිල්ලි නගරය**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 122 යි.
- ලන්ඩන් නගරය**
ඝන මීටරයට මයික්‍රොග්‍රෑම් 15 යි.

(The Sri Lanka Scientist සඟරාව ඇසුරෙන්)

ලෝකයේ වායු දූෂණය පිළිබඳ උනන්දුවක්, අවධානයක් ඇති වී දැනට වසර පහතකටත් අධික වෙතවා. එහිදී ඒ සඳහා මුලින් ම අවධානය යොමු කළේ ජපානය. දෙවැනි ලෝක යුද්ධයෙන් පසු සිලනයෙන් කාර්මීකරණය වූ ජපානය එක්දහස් නමසිය පනස් ගණන්වල අගභාගය වන විට ඉලෙක්ට්‍රොනික් රථවාහන ඇතුළු කාර්මික නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීමේ ප්‍රමුඛතාව බවට යි පත් වුණේ. එහෙත් ඒ දියුණුවත් සමග එම කර්මාන්තශාලා නිසා ජපානයට මුහුණදීමට සිදු වුණේ බරපතල අර්බුද රැසකට ම.

බොහෝ විද්‍යාඥයන් පෙන්වා දුන්නේ මේ කර්මාන්තවලින් පිටවන විෂ වායු නිසා පෙනහලු ආශ්‍රිත රෝගාබාධ මෙන් ම විශාල පාරිසරික ගැටලු රැසකට ඉදිරියේදී ජපානයට මුහුණදීමට සිදු වන බව. එය තහවුරු වෙමින් එක්දහස් නමසිය හැට ගණන් වන විට ඇදුම, හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාවලින් ජපානාව බරපතල ලෙස පෙළෙන්නට වූ අතර ජලයට විස එක්වීම වැනි පාරිසරික ගැටලු ද නිර්මාණය වුණා. මේ නිසා ඇති වුණේ ජපානා උද්ඝෝෂණ හා නැගීටීම්. ඔවුන් විද්‍යාත්මක සාක්ෂි ද රැගෙන අධිකරණයට ගියේ ඇති වි තිබෙන මේ පාරිසරික හානිය වළක්වා ගැනීමට රජයේ මැදිහත්වීම ලබා ගැනීමේ අරමුණින්.

මෙහි ප්‍රතිඵලය වුණේ ජපානයේ අධිකරණය නියෝග කලා රජයට වහා ම මේ වායු දූෂණය සිදුවීමෙන් ඇති තත්වය සමනය කිරීමට අවශ්‍ය නීති රීති හඳුන්වා දෙන ලෙස. එසේ ම වායු දූෂණයට හේතු වූ කර්මාන්තශාලා හිමි සමාගම්වලට නියෝග කළේ පීඩාවට පත් වූ ජපානාවට වන්දි ගෙවන ලෙස. එහි සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත් කර දෙමින් එක්දහස් නමසිය හැත්තෑ ගණන් වන විට මේ සඳහා නීති රීති හා රෙගුලාසි

හඳුන්වා දීමට ජපාන් රජය කටයුතු කලා. එහිදී වායු දූෂණය අවම වන පරිදි කටයුතු කිරීමට කර්මාන්තකරුවන් ආයෝජන සිදු කලා. එමෙන් ම ජපානය තමන් මුහුණ දුන් දරුණු අන්දැකීම්වලින් පාඩම් ඉගෙන වඩා යහපත් වන පාරිසරික තත්වට ප්‍රමිතීන්ට අනුව කටයුතු කිරීමට යි යොමු වුණේ.

මෙවැනි අඛණ්ඩවලදී බොහෝ විට ලෝකයේ බොහෝ රටවල් කර්මාන්ත හා වාහනවලින් පිට වන විෂ දුම අඩු කිරීමේ කාර්යය කිබුණ ද එයට මුදල් ආයෝජනයට මෙන් ම කාලය වැය කිරීමට කැමැත්තක් නොදැක්වීමත් හඳුනා ගත හැකි කාරණයක්. මේ නිසා වායු දූෂණය වැඩි වීම වැළැක්වීම අපහසු කරුණක් වුණා.

කෙසේ වෙතත් ජපානය දශකයක් තුළ කර්මාන්ත අංශයෙන් ඉදිරියට ම පැමිණියා වගේ ම නවෝත්පාදන, තාක්ෂණය හා නව දැකුම සම ආර්ථිකයට පමණක් නොව පාරිසරික සංරක්ෂණයටත් යොදාගෙන තිබෙනවා.

ජපානයේ මේ ආර්ථික මොඩලය කෙරියාව, තායිලන්තය, මැලේසියාව වැනි රටවල් ද ආදර්ශයට ගත් අතර සිංගප්පූරුව පවත්වාගෙන ගියේ සේවා ආර්ථිකයක්. විශේෂයෙන් බැංකු මූල්‍ය සේවා, නැව් සමාගම් සහ නාවික කටයුතු මෙන් ම තොරතුරු තාක්ෂණය, පරිගණක ආදී ක්ෂේත්‍රවල පෙන්නුම් කළේ සීඝ්‍ර දියුණුවක්. කර්මාන්තවල දායකත්වය ඉතා අවම යි. මේ නිසා සිංගප්පූරුවේ වායු දූෂණය සිදු වීමට ඇති පරිසරයත් අවම වුණා.

නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ඔහුල ව දක්නට ලැබෙන්නේ මැලේසියාව, කෙරියාව, තායිලන්තය, ඉන්දුනීසියාව වැනි රටවල. එහෙත් ජපානයේ පාරිසරික නීති රීති තරමට

වෙනත් රටවල අත්දැකීම්වලින් අපට උගත හැකි පාඩම්

විද්‍යා ලේඛක
හාලක ගුණවර්ධන

මේ රටවල නීති රීති සැකසී නැහැ. මේ නිසා ඔවුන් ප්‍රවාහන හා කර්මාන්තවල අහිතකර ප්‍රතිඵලයක් අත්විඳීමෙන් සිටිනවා.

ඉතිහාසයේ කර්මාන්තවලට අමතර ව කෘෂිකර්මාන්තයෙන් සිදු වන වායු දූෂණ ගැටලු බහුලයි. දූෂණ 17 000 කින් සමන්විත විශාල දූෂණ රාජ්‍යයක් වන ඉන්දුනීසියාව මහා පරිමාණ වගයෙන් පාම් ඔයිල් වගා කරන නිසා ඒ සඳහා ඉඩම් හෙළිපෙහෙළි කර ගිනි වැද්දීම් සිදු කිරීම හේතුවෙන් කලින් කලට අති විශාල දුමාරය පැතිර යාම වැළැක්විය නොහැකි කාරුණික වී තිබෙනවා.

එයට ඉන්දුනීසියාව පමණක් නොව අවට රටවල් වන සිංගප්පූරුව, මැලේසියාව පවා ගොදුරු වීම බේදනිය තත්ත්වයක්. මේ නිසා යටිසහ රෝග මතු වීම මෙන් ම දිවා කාලයේ හිරු එළිය පතිත නොවීම නිසා දෛනික කටයුතුවලට බාධා පැමිණීම ආදී ගැටලු රැසක් ය මතු වුණේ. මේ නිසා ඉන්දුනීසියාව වර්තමානයේ උත්සාහ දරන්නේ මේ වැවිලි හා කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා නියාමන කටයුතු ශක්තිමත් කිරීමට.

ගෝලීය වෙළෙඳපොළට 1979 වසරේ විවෘත වන විනය දේශීය මෙන් ම විදේශීය වෙළෙඳපොළ සඳහා කාර්මික නිෂ්පාදන සපයන ප්‍රමුඛ පෙළේ රටක්. එහි විදේශීය ආයෝජන ඉහළ යී. රාජ්‍ය ආයෝජන සමාගම් මෙන් ම විදේශීය ආයෝජන සමාගම් සහ හවුල්කාර සමාගම් විනයේ නිෂ්පාදන කටයුතුවල නිරත ව සිටිනවා. එහිදී බරපතල ලෙස වායු දූෂණය වැඩි වුවත් මුල් අවුරුදු 15-20 ක කාලය තුළ එනම්, අසූව හා අනූව දශක අවසන් වන තුරු මේ පිළිබඳ කිසිදු අවධානයක් වන රජය යොමු කළේ නැහැ. ඔවුන්ට අවශ්‍ය වූයේ රටේ දළ ජාතික නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමෙන් ජනතාවගේ

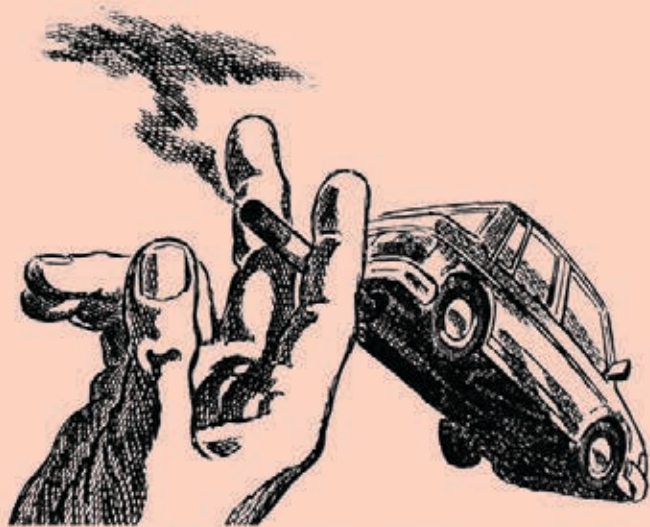
දුප්පත්කම අඩු කිරීමට. ඒ අරමුණ ඔවුන් ජය ගෙන තිබෙනවා. එහෙත් එක්දහස් නමසිය අගභාගය වන විට වායු දූෂණ මුදා හැරීමේ ආදීන ව දැඩි ලෙස යී විනයට දැනෙන්නට වුණේ. ඇතැම් කර්මාන්ත කේන්ද්‍රණය වූ නගරවල හා ඒ අවට ප්‍රදේශවල මහදවල් පවා හිරු එළිය නිසි ලෙස පතිත නොවන තරමේ දුම් වළාවකින් වැසී ගියා. එය ප්‍රකාශ රසායන දුමාරය (Photo Chemical Smog) ලෙස යී හැඳින්වෙන්නේ. වායු දූෂණයේ මේ අහිතකර ප්‍රතිඵලයක් අදටත් ඔවුන් අත්විඳිනවා. ජපානය මේ තත්ත්වය කෙටිකලකින් ජය ගන්නත් කර්මාන්තශාලා දස දහස් ගණනකින් යුත් චීනය පාරිසරික ප්‍රමිති නොසැලකීමත් අවම කිරීමේ කාක්ෂණය නොසලකා හරිමින් කටයුතු කිරීමත් නිසා ලොකු කුඩා හේදයකින් කොර ව ජනතාවට මුහුණ දීමට සිදු වුණේ හයානක ප්‍රතිඵලවලට. ශීත කාලයට මේ තත්ත්වය උග්‍ර වන්නේ නිවාස උණුසුම් ව නඩා ගැනීමට වැඩි වැඩියෙන් විදුලිය ජනනය සඳහා ගල් අඟුරු භාවිතයට ගන්නා නිසා. එමගින් නිකුත් වන දුම් අතිශයින් දුෂකාරක යී. චීනයේ දෙසැම්බර් - මාර්තු දක්වා කාලය තුළ ආශ්වාසයට ආරක්ෂිත හා සුදුසු යයි ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සම්මත වායු මට්ටමට වඩා පන්සිය හයසිය ගුණයක් දරුණු වායු දූෂණයක් සිදු වෙතවා. එසේ ම ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට අනුව ලෝකයේ අතිශයින් ම දුෂිත වාතය හමුවන නගර 20න් 16 ක් ම ඇත්තේ චීනයේ. බීජිං, ෂැංහයි වැනි කර්මාන්තපුර, කර්මාන්ත කලාපවල යී මේ තත්ත්වය බෙහෙවින් දක්නට ලැබෙන්නේ.

එහෙත් නවදුරටත් විනයට පාරිසරික ප්‍රමිති නොකසා සිටින්නට හැකි වුණේ නැහැ. 2008 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ බීජිං නගරයේ ඔලිම්පික් තරගාවලිය පැවැත්වෙන්නට සති ගණනකට පෙර සිට එහි කර්මාන්තශාලා

නාවකාලික ව වසා තබන්නටත්, නගරයට වාහන පිවිසීම සීමා කිරීමටත් වින රජය කටයුතු කළා. ඒ ක්‍රීඩකයන්ට අහිතකර සෞඛ්‍ය බලපෑම් සිදු වේ යැයි බියක් ඔවුන් තුළ පහළ වූ නිසා. මේ කාලය තුළ වාහනකරුවන්ට භම වාහන අංකය අනුව ධාවනය කළ හැක්කේ සතියේ කුමන දවස්වල ද යන්න නියාමන ක්‍රම වින ජනතාවට හඳුන්වා දෙනු ලැබුවා. එහෙත් එමගින් සිදු වුණේ තාවකාලික ව වායු දූෂණය අවම කිරීම පමණ යී.

මේ නිසා දිගුකාලීන විසඳුම්වලට යාම යී වින රජයේ මිලකට පියවර වුණේ. එහිදී ගල් අඟුරු භාවිතය ක්‍රමයෙන් අඩු කරමින් ඒ වෙනුවට සුර්ය හා වෙනත් විකල්ප බලශක්ති ප්‍රභවවලින් විදුලිය නිපදවීමේ අවධානය යොමු වුණා. විදුලි මෝටර් රථ ප්‍රවර්ධනයට හා කර්මාන්තශාලාවලට වායු දූෂණය අවම කිරීමේ කාක්ෂණයට (දුමාරය පිටවීමට පෙර ෆිල්ටර් හා ෆිල්ට්‍රේෂන් භරහා යැවීමෙන් එහි දුෂකාරක අවම කිරීම) යොමු වීමත් ඉන් කිහිපයක්.

ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය ආණ්ඩුවක් ක්‍රියාත්මක වන ඉන්දියාවේ 80 දශකයේදී වායු දූෂණයේ අහිතකර බලපෑම්වලට මුහුණදීමට ඉන්දියානු ජනතාවට සිදු වුණා. විශේෂයෙන් නවදිල්ලිය, මුම්බායි, චෙන්නායි, බැංගලෝරය වැනි නාගරික ප්‍රදේශවල යී මේ තත්ත්වය දරුණු වුණේ. මේ නිසා ඉන්දියාවේ විද්‍යාඥයන්, පාරිසරික ක්‍රියාකාරිකයන් ඉන්දීය රජයට බලකර සිටියේ මේ සඳහා විසඳුම් සෙවීමට මැදිහත් වන ලෙස. එහිදී මිහි ප්‍රවාහන බස් රථ හා ත්‍රීරෝද රථ ඩීසල් වෙනුවට ස්වභාවික වායුවලින් ((Compressed Natural Gas - CNA) ධාවනය කිරීමට එක්ස්ප් වෙතක් විය යුතු යැයි මීට වසර 15 කට පෙර පාරිසරික ක්‍රියාකාරිකයන් ශ්‍රේෂ්ඨායිකරණයෙන්

නියෝගයක් ගෙන තිබුණා. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මැහකාලීන ව දිල්ලි නගරයේ වායු දූෂණය අඩු වී තිබෙනවා. එසේ ම ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ පිළිගැනීම ද පරිදි සිසල් දුමාරය පිළිකාරක නිසා ඉන්පසු රජය විසින් සිසල් දුමාරය නියාමනය කිරීමට එම වාහන සඳහා **Anti Pollution Controls** එනම්, පාරිසරික තත්ත්ව වඩාත් හොඳින් රැකෙන දහන දුමාරය පිට කරන ආකාරයේ තාක්ෂණය හැඳුන්වාදීමට අවධානය යොමු කර තිබෙනවා. මෙය යුරෝපා රටවල ක්‍රියාත්මක යි. අප වැනි රටවල් ඒ සඳහා යොමු නොවන්නේ අධික වියදමක් දැරීමට සිදු වන නිසා.

පාරිසරික නීති, රීති හා රෙගුලාසි මහා ආණ්ඩුවෙන් මෙන් ම ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය මට්ටමෙන් හඳුන්වා දුන්න ද ඒවා එක ලෙස ක්‍රියාත්මක වන්නේ නැහැ. එහෙත් මේ නීති රීති පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීමට මෙන් ම ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනාගෙන තිබෙනවා. එලෙස නීති රීති නිසි ලෙස නියාමනය කිරීමට නම් දිගට ම ඵහභන මතය පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ඉතා වැදගත් වෙනවා.

එසේ ම වායු දූෂණ අඩු කිරීමේ අරමුණින් ජාත්‍යන්තර සම්මුති බිහිවීම සැලකිය හැක්කේ වැදගත් පියවරක් ලෙස. වායු දූෂණය දේශ සීමා ඉක්මවා යන පාරිසරික තත්ත්වයක් නිසා යුරෝපය, උතුරු අමෙරිකාව මෙන් ම සාර්ත් කලාපයේ ද මෙවැනි සම්මුති බිහි වී තිබෙනවා. සාර්ත් කලාපයේ රටවල් අටේ පරිසර ඇමතිවරු 1998 වසරේදී මාලදිවයිනේ අගනුවර රැස් වී පිහිටුවා ගත් **Malé Declaration on Control and Prevention of Air Pollution and Its Likely Transboundary Effects for South Asia** යන මාලේ ප්‍රඥප්තිය

වැදගත් සම්මුතියක්. එහිදී එක් රටක වායු දූෂණය නවත් රටකට සිදු කරන බලපෑම් කිරීම අවම කිරීමේ අරමුණින් යි එලෙස එය පිහිටුවා ගැනුණේ.

ලෝකයේ වායු දූෂණය සිදු වන ආසියානු කලාපයේ මෙවැනි තත්ත්වයන් පවතිද්දී අමෙරිකාව, එංගලන්තය වැනි රටවල් තම රටවලට මුහුණ පෑමට සිදු වූ වායු දූෂණයේ බියකරු අත්දැකීම් ඔස්සේ එම අභියෝගය ජයගත් ආකාරය කෙරෙහි මෙහිදී අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වන්නේ එය අනෙක් රටවලට ද ආදර්ශයක් සපයන නිසා.

1952 වසරේ දෙසැම්බර් මස ලන්ඩනයේ දින 04ක් පුරා පැතිරී තිබූ අධික මිදුම් තත්ත්වය (**Smog**) නිසා අඩි 7-8ක් පමණ දුර නොපෙනෙන තත්ත්වයක් ය පැවතියේ. එහිදී එම සහිය තුළ භාරදහසකට අධික පිරිසක් මිය ගිය අතර එහි දිගුකාලීන බලපෑමෙන් දොළොස්දහසක් ආකාලයේ මිය ගියා. මෙහිදී අධික ලෙස වායු දූෂණයට හේතු වූ කර්මාන්තශාලා වසා දැමීමට කටයුතු කළ අතර නිසි ලෙස දූෂණය මැඩ පවත්වමින් තාක්ෂණික පියවර ගැනුණු නිසා අද වන විට එංගලන්තයේ එවැනි සිදුවීම් වාර්තා වන්නේ නැහැ. එක්දහස් නවසියවසේ ගණන්වල අමෙරිකාවේ ලොස් ඇන්ජලීස් නුවර ද වාර්තා වූයේ මෙවැනි තත්ත්වයක්. එහිදී ද ජනතා උද්ඝෝෂණ හේතුවෙන් දිගුකාලීන විසඳුම් සොයා ගැනීමට අමෙරිකාවට හැකි වූ නිසා අදටත් වායු දූෂණයේ අමේරි අත්දැකීම් ඔවුන්ට අත්විඳීමට නැහැ.

කෙසේ වෙතත් තනි තනි රටක් ලෙස නැගී සිටීමෙන් ම පමණක් නොව සාමූහික ව තිරසර විසඳුම් ඔස්සේ වායු දූෂණයට පිළියම් සෙවීම යි අවශ්‍ය වන්නේ.

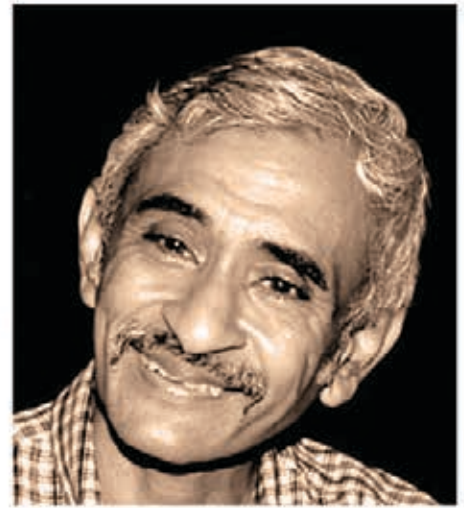
දැනට පවතින අන්තර්ජාතික ප්‍රඥප්ති, සන්ධාන, සම්මුති ආදිය ප්‍රබල පරිසර ප්‍රශ්නයක් වන වායු දූෂණය සම්බන්ධව සෘජුව ඉලක්කගත කර නැහැ. දේශගුණික හා කාලගුණික විපර්යාසවලට මෙන් ම ඕසෝන් වියන ක්‍ෂය කරන වායු මැඩලීමේ උපක්‍රමයක් ලෙස ඉහත සම්මුති සාකච්චාවට ලක් කෙරුණත් වායු දූෂණය මැඩලීම ඉලක්ක කරගෙන නැහැ. වායු දූෂණය ප්‍රාදේශීය, ජාතික හා අන්තර්ජාතික වශයෙන් තුන් පැත්තකින් පවතිනවා. අම්ල වැසිවලට අදාළ වන තත්ත්ව පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය හෝ ජාතික හෝ මට්ටමින් අප අවධානයට ලක් කරන්නේ නැහැ. මෙසේ ම ජනතාවට විවිධ ශ්වසන ආබාධ ඇතිකරවන වායු දූෂණය පිළිබඳ සාකච්චාවට ලක් කර නැහැ. ජාතික මට්ටමේ එනම් රටක් වශයෙන් වායු ගෝලයට එකතු කරවන වායු වර්ග පිළිබඳ අප කතා කරන්නේ නැති තරම්. ඊට හේතුව අන්තර්ජාතික වශයෙන් සමස්ත වායු දූෂණය සම්බන්ධව පොදු එකඟතාවක් ඇතිකර

■ පී.පී.මාලා මල්කාන්ති

ජර්සර නීති ලේඛනයට සීමා නොකරන්න

නීතිඥ ජගත් ගුණවර්ධන

ගැනීමට නොහැකි වීම, පෘථිවියේ උණුසුම් වෙනස් කරන හා කාලගුණ විපර්යාසවලට තුඩු දෙන වායු වර්ග විමෝචනය කිරීමට යන කරුණට අන්තර්ජාතික වශයෙන් සීමා කර ගැනීමයි ඊට හේතුව. ඒ අනුව මා දකින්නේ නුදුරු අනාගතයේ මේ පිළිබඳ අන්තර්ජාතිකව යම් සාධනීය වෙනසක් අපේක්ෂා කිරීමට පවා නොහැකි යි. සරලව පැවසුවොත් අමෙරිකාව, යුරෝපය, චීනය වැනි රටවල් වඩාත් යහපත් තත්ත්වයෙන් තම කර්මාන්ත ගෙන යාමට හෝ ඒවා අහඹු දැමීමට හෝ කිසිදු සුදානමක් නොමැති බව පෙනී යන කරුණක්. මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ අපට කළ හැකි කාරණා පවතිනවා. එනම් අන්තර්ජාතික වශයෙන් මීට වඩා බලපෑම් අප කළ යුතු යි. කලාපීය වශයෙන් සැලකිල්ලට ගෙන කලාපයක් ලෙස වායු දූෂණය පාලනයට උපක්‍රම පාරිච්චි කළ යුතු යි. මේ කලාපයේ අවම වායු විමෝචන රට ලෙස මියන්නාරය සැලකිය හැකි යි. නරකම රට ඉන්දියාව හා චීනය යි.

එහෙත් බුරුමය පිහිටා තිබෙන්නේ ඉන්දියාව හා චීනය අතර යි. එබැවින් එය පරිසර දූෂණයෙන් බැට කන රටක්. මේ නිසා කලාපීය වශයෙන් හෝ වැඩපිළිවෙළක හා සම්මුතියක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනෙනවා.

තුන්වැනිව ජාතික මට්ටමේ වැඩපිළිවෙළක අවශ්‍යතාව පවතිනවා. ඉහත දෙක ම අසාර්ථක වුවත් අප රටේ ජනතාව ජීවත් කරවීමට රටේ දූෂිත වායු සීමා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය යි. පරිසර පනත යටතේ කර්මාන්තශාලා සඳහා ඇතැම් විමෝචන වායු මට්ටම් පිළිබඳ සීමා පනවා තිබෙනවා. එහෙත් මා දකින්නේ ඊට වඩා සංසරණ වායු මට්ටම් නීත්‍යානුකූල කළ යුතු යි. එවිට වායුව දූෂණය කරන කෙනාව අල්ලන්න ලේසි යි. දැනට පවතින නීති රීති අනුව යම් නිෂ්පාදනයකදී කර්මාන්තශාලාවෙන් පිටවන වායු මට්ටම බලනවා මිසක් වායුගෝලයේ සමස්ත මට්ටම දෙස බලා තීරණ ගැනීමක් නැහැ. මේ නිසා මේ පිළිබඳව අපගේ දෘෂ්ඨිය මීට වඩාත් පුළුල් පරාසයකට යොමු කළ යුතු යි.

මෙය ජාතික ප්‍රශ්නයක් ලෙස සලකා දූෂිත වායු විමෝචන සීමා පැනවීම අවශ්‍ය කරුණක්. රටටම පොදු සංසරණ වායු මට්ටමක් තිබිය යුතු වෙනවා. එසේ නොමැති ව එක් එක් පළාත් සභාවලට තීන්දු තීරණ ගෙන කරන්න බැහැ.

කොළඹ නගරයේ වායු දූෂණය පැය කිහිපයක් ඇතුළත මධ්‍යම කඳුකරයට ගමන් කරනවා. ඊට හොඳම උදාහරණය වන්නේ කොළොන්නාව තෙල් වැංකි සංකීර්ණයට තුස්තවාදී ප්‍රහාර එල්ල වූ අවස්ථාවේ දහවල් එක පමණ වන විට නුවරඑළිය ප්‍රදේශයට වර්ෂාව සමඟ කාබන් මිශ්‍රිත දුමාරය පතිත වීම. සුළං රටාව, කාලගුණික රටාව අනුව රට තුළ විවිධ පළාත් අනෙක් පළාතට වඩා සුවදායක යැයි කියන්නට බැහැ.

ශ්‍රී ලංකාවේ දූෂිත වායු විමෝචනවල තිබෙන ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක් නම් යි වාහනවලින් පිටවන දුමාරය. වර්තමානයේ එය පරික්ෂා කරන්නේ දුම් සහතිකයක් ලබාදීමෙන්. එහෙත් මීට වඩා වෙනස් ක්‍රමවේදයක් සැකසිය යුතු යි. අතිතකර වායු කොටස් අවශෝෂණය කරගැනීම හෝ නිෂ්ක්‍රීය කිරීම හෝ අප රටේ සිදුවන්නේ නැහැ. මේ නිසා වායු දුම් සහතිකයට වඩා වෙනස් ක්‍රමවේදයක් අවශ්‍ය යි.

අනෙක් පැත්තෙන් බණිජ ඉන්ධන භාවිතා කරන වාහනවලින් හැකි තරම් ඇත් විය යුතු යි. බැටරි ආරෝපණයෙන් ධාවනය වන තාක්ෂණයෙන් යුක්ත වාහන ගෙන්වීමට උනන්දු කළ යුතු යි. එහෙත් දැන් පවතින්නේ එවැනි වාහන සඳහා අධික බදු මුදලක් අය කිරීම. මෙය වැරදි ප්‍රතිපත්තියක්. වැඩි බදු අය කළ යුත්තේ බණිජ ඉන්ධන භාවිතයෙන් ධාවනය වන වාහන සඳහා යි.

මෙසේ ම වාහන මත සුර්ය තාප පැනල (සෝලා පවර්) යොදාගෙන ධාවනය කරන්න කටයුතු කිරීමේ වැඩපිළිවෙළක් අවශ්‍ය යි. එහෙත් එවැනි ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ වගකිය යුත්තේ සාකච්ඡා කරන්නේවත් කල්පනා කරන්නේවත් නැහැ.

වායු දූෂණය වැළැක්වීම පිළිබඳ කටයුතු කිරීමේදී නීතියට ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉෂ්ට කළ හැකි යි. වායු දූෂණ මට්ටම පාලනය කිරීම, වායු විමෝචන මට්ටම සීමා කිරීම, උචිත තාක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අනුචිත තාක්ෂණයෙන් ජනතාව බැහැර කිරීම වැනි කාරණා මෙයින් ඉටු කළ හැකි යි. පරිසර ප්‍රතිපත්ති, නීති රීති හුදු ලේඛනයකට සීමා නොකර ජාතික මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්.

■ සුභා රත්නායක

වායු දූෂණය හා බැඳුණු සෞඛ්‍ය ගැටලු

ඉනෝකා සුරවීර

ප්‍රජා සෞඛ්‍ය විශේෂඥ වෛද්‍ය
පාරිසරික හා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ජීවිතය
සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ලෝකයේ පුද්ගලයන් ලෙඩ වෙන හා මියයන ආකාරය පිළිබඳ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය වාර්ෂික ව අධ්‍යයනය කරනවා. එහිදී අනාවරණය වූ වැදගත් ම කරුණක් වන්නේ වායු දූෂණය හේතුවෙන් බොහෝ පිරිසක් මිය යන බව. 2012 වසරේ සිදු කළ එම අධ්‍යයනයට අනුව මිය ගිය මුළු ප්‍රමාණයෙන් 61%ක් ආසියානු කලාපයේ මිය ගොස් තිබෙන්නේ පිටත (නාගරික) වායු දූෂණය හේතුවෙන්. 63%ක් ගෘහස්ථ වායු දූෂණය නිසා මිය ගොස් තිබෙනවා.

මෙහිදී කොළ රොහු පිළිස්සීම, පොලිනින්, ජලාස්ථික්, රබර් වැනි ද්‍රව්‍ය පිළිස්සීම ඉතා ම අහිතකර යි. අඩු උෂ්ණත්වය යටතේ පොලිනින් මෙන් ම ජලාස්ථික් පිළිස්සෙන විට පිටවන්නේ පිළිකාකාරක වායු මෙන් ම කාබන් අංශු. වැඩි වශයෙන් සිදු වන ඇතුළත වායු දූෂණය පිළිබඳ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ 2012 වසරේ දත්ත අනුව ලොව මිලියන 4.3ක් ඇතුළත වායු දූෂණය නිසා මිය ගොස් තිබෙනවා. එයින් මිලියන 1.69ක් ආසියා ගාන්තිකර කලාපයේ පුද්ගලයන්.

ඇතුළත වායු දූෂණයේදී වැඩි ම හානියක් සිදු වන්නේ ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ. මෙහිදී විශේෂයෙන් ඉන්ධන දහනයේදී (දර) සිදු වන බලපෑම වැඩි යි. ලෝකයේ මිලියන 3ක් (40%) පමණ තවමත් ආහාර පිසීමට මෙන් ම නිවාස උණුසුම් ව තබා ගැනීමට භාවිතයට ගන්නේ අඟුරු, ගල් අඟුරු, අස්වැන්නෙන් ඉතිරිවන අපද්‍රව්‍ය, දර වැනි දේවල්. මේ තත්ත්වය දක්නට ලැබෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාව ද ඇතුළු ව අඩු ආදායම් ලබන රටවල. ලංකාවේ දැනට තිබෙන දත්ත හා පර්යේෂණ වාර්තා අනුව ද පෙනී යන්නේ ඇතුළත වායු දූෂණය පිටත වායු දූෂණයට සාපේක්ෂ ව ඉහළ මට්ටමක පවතින බව. මෙහිදී ඒ සඳහා දායක වන

ලෝක බැංකුව මඟින් 2016 සිදු කළ අධ්‍යයන වාර්තාවකට අනුව බස්නාහිර පළාතේ ගෙවල් 50ක් තෝරාගෙන සිදු කළ අධ්‍යයනයේදී අංශුවල (particulate) තත්ත්වය පිරික්සීමට ලක් කර තිබෙනවා. එහිදී 81% කට වැඩි නිවාස ප්‍රමාණයක සාමාන්‍යයෙන් පැවතිය යුතු අංශු ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ අංශු ප්‍රමාණයක් රැඳී තිබෙන බව හෙළි වී තිබෙනවා.

ද්‍රව්‍ය වායු දූෂක වන්නේ අංශු (particulate matter), කාබන් ඩයොක්සයිඩ්, කාබන් මොනොක්සයිඩ්, ලී හාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේදී නිකුත් වන Formaldehyde මෙන් ම ලීප පත්තු කිරීමේදී යෝග්‍යව නෙල්ප, ජලාස්ථික් වැනි ද්‍රව්‍ය පිළිස්සීමෙන් ඇති වන විෂ වායු හා නිවෙස තුළ මදුරු දඟර සහ සිගරට් ජීම් ඉතා අහිතකර යි. බොහෝ විට නගරබද වුව ද ඉඩකඩ අවම නිවෙස තුළ වාතාශ්‍රය ලැබීමේ ගැටලු නිසා වායු දූෂක අභ්‍යන්තර පරිසරය තුළ ම යි සංසරණය වන්නේ. එවිට සිදුවන බලපෑම වැඩි යි. කුෂානයේ ඉදි කරන නිවාසවල මුළුතැන්ගෙය විමිනි රහිත වීමත් ගැටලුවක්. විද්‍යුත් උපකරණ භාවිතයේ වුව ද තෙල් අංශු ඇතුළත පරිසරයේ ම රඳා සිටිනවා.

ලෝක බැංකුව මඟින් 2016 සිදු කළ අධ්‍යයන වාර්තාවකට අනුව බස්නාහිර පළාතේ ගෙවල් 50ක් තෝරාගෙන සිදු කළ අධ්‍යයනයේදී අංශුවල (particulate) තත්ත්වය පිරික්සීමට ලක් කර තිබෙනවා. එහිදී 81% කට වැඩි නිවාස ප්‍රමාණයක

සාමාන්‍යයෙන් පැවතිය යුතු අංශු ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ අංශු ප්‍රමාණයක් රැඳී තිබෙන බව හෙළි වී තිබෙනවා. එමඟින් පෙනී යන්නේ ගෘහස්ථ වායු දූෂණයේ පවතින තත්ත්වය යි.

මේ වායු දූෂණයේ අහිතකර බලපෑම නිසා ඇති වී තිබෙන්නේ කෙටිකාලීන මෙන් ම දිගුකාලීන සෞඛ්‍ය ගැටලු ඇති වී තිබෙනවා. මෙහි වැඩි බලපෑම සිදු වන්නේ කෙටිකාලීනවට වඩා දිගුකාලීන ව යි. ඒ සඳහා වසර 30 - 40ක් ගත වුව ද විය හැකි යි. මේ නිසා මේ පිළිබඳ අවබෝධ කිරීමේ ගැටලුවක් ද තිබෙනවා.

ආසාත්මිකතා ඇති වීම කෙටිකාලීන සෞඛ්‍ය ගැටලුවක්. නාසයෙන් සොටු දියර ගැලීම, ඇස් රතුරීම, කිවිසුම් යාම, පපුවේ මහන්සිය වැනි දෑ එහි රෝග ලක්ෂණ. ඇතැම් විට එය මාරාන්තික විය හැකි යි. මෙහිදී වැඩි බලපෑමක් සිදුවන්නේ ළමයින්ට. ළමා රෝග විශේෂඥවරු පවසන්නේ මෙවැනි තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීම නිසා ම ළමයින්ගේ පපුවේ මහන්සිය වැඩි වී ඇති බව.

දිගුකාලීන සෞඛ්‍ය ගැටලු පිළිබඳ සලකා බලන විට 2012 වසරේ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සිදු කළ අධ්‍යයන වාර්තාවකට අනුව පෙනී යන්නේ ගෘහස්ථ වායු දූෂණය තුළ ලොව වැඩිපුර ම මිය ගොස් ඇත්තේ හෘදය වස්තුව ආශ්‍රිත ආබාධ හේතුවෙන් බව. එතැන් සිට පිළිවෙළින් ආසානාස, ශ්වසනාබාධ හා පෙනහළු පිළිකා එසේ වැළඳීය හැකි අනෙකුත් රෝගාබාධ. මෙහිදී අනාවරණය වූ විශේෂිත කරුණක් වන්නේ වායු දූෂණය වැඩිවත් ම අංශු ((particulate) මඟින් හෘදය වස්තුව ආශ්‍රිත ව ලෙඩ සෑදීමේ ප්‍රවණතාව වැඩි වන බව.

ගෘහස්ථ වායු දූෂණය හේතුවෙන් සිදු වන අනෙකුත් රෝගාබාධ අතර ළමයින්ගේ

මහනුවර විස දුම්

සම්මානිත මහාචාර්ය
ඩී. ඒ. ඉල්ලේපෙරුම
 රසායන ඵලයා දෙපාර්තමේන්තුව
 ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය

බර අඩු වීම, මල දරු උපන් සිදු වීම බහුල ව සිදු වෙතවා. විශේෂයෙන් ගෘහස්ථ වායු දූෂණයට ගොදුරු වන්නේ ළමයින් මෙන් ම කාන්තාවන්. ගෘහස්ථ පරිසරය තුළ ආහාර පිසීම වැනි කාරණාවලදී පොලිතින්, ප්ලාස්ටික් දැවීම තුළින් පිටවන වායු මෙවැනි දිගුකාලීන ලෙඩවලට මූලික වන අතර ගර්භණී කාන්තාවන් ද මෙහි ගොදුරු බවට පත් වෙතවා.

මේ නිසා පොලිතින්, ප්ලාස්ටික් වැනි දෑ ඇතුළත මෙන් ම පිටත පරිසරයේ දීත් පිළිස්සීමෙන් වැළකීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්. එසේ ම ඇතැම් අධ්‍යයනවලදී දියවැඩියාව වැඩි වීමටත් මෙවැනි දූෂකාරක වායු හේතු වී ඇති බව අනාවරණය වී තිබෙනවා. මේ නිසා දැඩි ව අවධානයට ගත යුතු යි මෙවැනි කාරණාවලින් මිදීමට.

පෙනහළු පිළිකාවල ප්‍රධාන වායු දූෂකාරකය වන්නේ සිගරට් දුම, වයෝක්සීන් ෆියුරාන් වැනි වායු ද ඊට හේතු වෙතවා. වායු දූෂණ වැඩිවීමත් සමඟ බෝ නොවන රෝග ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාව ද හඳුනාගත හැකි කාරණයක්. දරුවා කළල අවස්ථාවේ සිට ම ඒ සඳහා ගොදුරු වීම නොවැළැක්විය හැකි කරුණක් බවට යි පත් ව තිබෙන්නේ. මෙහිදී වැඩිහිටියකුට සාපේක්ෂ ව කුඩා දරුවන්ට මේ බලපෑම වැඩි වන්නේ ඔවුන් හුස්ම ගන්නා වාර ගණන තුළ වාතයෙන් ඇතුළු වන විෂ ප්‍රමාණය වැඩි වන නිසා. වයස්ගත වූවන් ද වායු දූෂණයට ගොදුරුවීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් තිබෙනවා. වායු ගෝලයට සීමා මායිම් නැහැ. කවුරු කළත් එහි බලපෑම සෑම පුද්ගලයකුට ම අත් විඳීමට සිදු වන බව අප අමතක නොකළ යුතු යි. මේ නිසා අවශ්‍ය වන්නේ වායු දූෂණය අවම වන පරිදි කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව යි.

■ **පී.පී. මාලා මල්කාර්ති**

මේ දිනවල දැඩි ලෙස කතාබහට ලක් වන මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණයට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස මා දකින්නේ වාහන තදබදය. මහනුවර නගරයට දිනකට වාහන ලක්ෂයකට අධික ප්‍රමාණයක් ඇතුළු වෙතවා. මේ නිසා කොළඹ නගරයේ වායු දූෂණයට වඩා හතරපස් ගුණයකින් වැඩි යි මහනුවර නගරයේ වායු දූෂණය. පර්යේෂණවලින් අප මේ කරුණ පහවුරු කරගෙන තිබෙනවා.

මහනුවර නගරයේ ස්වාභාවික පිහිටීමත් මේ වායු දූෂණය වැඩිවීමට බල පා තිබෙනවා. එය කඳු පන්තියකින් වට වී ඇති නිසා සුළං හැම්ම සිදු වන්නේ ඉතාමත් ඉහළින්. එවිට දුෂිත වායුව පිටතට සංසරණය වීමේ හැකියාවක් නැහැ. මෑතකදී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය අනාවරණය කර තිබෙනවා විසල් දුම ලොව අංක එකේ පිළිකාකාරකයක් ලෙස. මේ නිසා මෙය දැඩි ව අවධානයට ගත යුතු කරුණක්.

මේ සම්බන්ධයෙන් මහනුවර රෝහලේ වෛද්‍යවරු පවසන්නේ දුෂිත වායු ආක්‍රාණයෙන් මහනුවර නගරයෙන් වාර්තා වන ඇදුම රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩි වී ඇති බව. එසේ ම අධික ලෙස වසර ගණනක් දුම් පානයෙන් වැළඳෙන කල්ගත වන ජූල්ප්‍රශීය පෙනහළු රෝගය (COPD) වැළැඳුණු ප්‍රතිකාර ලබන පාසල් සිසුන්ගේ

ප්‍රමාණයන් වැඩි වී තිබීමෙන් පෙනී යන්නේ වායු දූෂණය සමඟ මතු වී ඇති අවදානම් තත්ත්වය. මේ නිසා සාමාන්‍ය ජනතාවට මෙන් ම මහනුවර නගරයට පැමිණෙන පාසල් සිසුන්ටත් යෝජනා කරන්නේ මුඛවාඩම් පැළඳීමට කටයුතු කරන ලෙස. එහිදී සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන් භාවිත මුඛවාඩම් නොව පැළඳිය යුත්තේ සක්‍රීය කාබන් ස්ථරයක් අඩංගු මුඛවාඩම්.

ඊට අමතර ව මේ සඳහා විසඳුම් ලෙස යෝජනා කළ හැක්කේ රථවාහන ධාවනය සැලැස්මක් සහිත ව ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් වාහන තදබදය වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කිරීම. ඒ සඳහා දළඳා මාලිගය ඉදිරිපිට මාර්ගය (මහනුවර - මහියංගණය ඒ 26 මාර්ගය) විවෘත කිරීම එක් පියවරක්. එසේ ම ජේරාදෙණිය - මහනුවර මාර්ගයේ හා විලියම් ගොපල්ලව මාර්ගයේ එක් දිශාවකට පමණක් වාහන ගමන් කිරීමට සැලැස්වීම සහ දුර ගමන් සේවා නගරයේ පිටත ස්ථානවලින් ආරම්භ කිරීම.

කෙසේ වෙතත් උද්ගත ව ඇති මේ තත්ත්වය වළක්වා ගැනීමට නම් මේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වෙතවා.

■ **පී. පී. මාලා මල්කාර්ති**

ගෝලීය වායු දූෂණය

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්වචනයට අනුව වායු දූෂණය යනු, වාතාවරණයේ ස්වාභාවික ගති ලක්ෂණ වෙනස් කරන රසායනික, භෞතික හෝ ජෛව හෝ ක්‍රියාකාරකයන් විසින් ගෘහස්ථ හෝ බාහිර හෝ පරිසරය අපිරිසිදු කිරීම යි. ඒ සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රභවයන් වන්නේ ගෘහස්ථ ගිනිඋදුන්, මෝටර් රථවාහන, කර්මාන්ත ක්‍රියාකාරකම් සහ කැලෑ ගිනි තැබීම්.

සෞඛ්‍යයට අහිතකර ලෙස බලපාන ප්‍රධාන අංශු වන්නේ, කාබන් මොනොක්සයිඩ්, ඕසෝන්, නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් සහ සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ්. ගෘහස්ථ සහ එළිමහන් අපිරිසිදු වාතය නිසා ශ්වසන හා වෙනත් රෝග ඇති විය හැකි අතර ඒවා මාරාන්තික ද විය හැකි යි. ළමයින්ගේ සෞඛ්‍යයට එරෙහි, පරිසරයට සම්බන්ධ

ප්‍රධාන ම තර්ජනයක් වන්නේ වායු දූෂණය වන අතර කල්ගත වූ සහ දරුණු ශ්වසන රෝග සඳහා ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ ද එය.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය පෙන්වා දෙන්නේ ආහාර පිහිටව සහ නිවාස උණුසුම් කිරීමට දර, ගොම හෝ ගල්අඟුරු භාවිත කිරීමෙන් ගෘහස්ථය සෞඛ්‍යයට අහිතකර විවිධ අංශු අඩංගු දුමෙන් පිරී යන බව. ඒ මාධ්‍යයන් භාවිත කරන පිරිස ලොව පුරා බිලියන 3ක් පමණ වන බවට යි ගණන් බලා ඇත්තේ. මේ ආකාරයේ ගෘහස්ථ දූෂිත වායුවට නිරාවරණය වීමෙන්, වයස අවුරුදු 50 අඩු දරුවන් කල් පවතින ශ්වසන රෝගවලටත්, වැඩිහිටියන් පුළුල්ව පාල අවහිර වීමට සහ පෙනහලු පිළිකා වැළඳීමටත් ලක් වනු ඇති බව යි එය වැඩි දුරටත් පෙන්වා දෙන්නේ.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සංඛ්‍යාලේඛන අනුව පෙනී යන්නේ ලොව පුරා වාර්ෂික ව ගෘහස්ථ වායු දූෂණයට ගොදුරු වීම නිසා මිය යන සංඛ්‍යාව මිලියන 4.3ක් බව.

එළිමහන් පරිසරයේ වායු දූෂණයට හේතු වන්නේ ප්‍රවාහනය, විදුලි ජනනය සහ වෙනත් මිනිස් ක්‍රියාකාරම් සඳහා භාවිත කරන අකාර්යක්ෂම ම ඉන්ධන දහනයන්. පාරිසරික වායු දූෂණය නිසා වාර්ෂික ව මිලියන 1.3ක් මිය යන බව යි ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සඳහන් කරන්නේ. මේ දෙ ආකාරයේ ම වායු දූෂණය නිසා 2012

පාරිසරික වායු දූෂණය නිසා වාර්ෂික ව මිලියන 1.3ක් මිය යන බව යි ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සඳහන් කරන්නේ. මේ දෙයාකාරයේ ම වායු දූෂණය නිසා 2012 වාර්තාවලට අනුව මිය ගොස් ඇති සංඛ්‍යාව මිලියන 7ක්.

වාර්තාවලට අනුව මිය ගොස් ඇති සංඛ්‍යාව මිලියන 7ක්.

2016 ජූලි මාසයේ නිකුත් වූ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ වාර්තාවක සඳහන් වන්නේ එක් ලක්ෂයකට වඩා ජනගහනයක් ඇති ලෝකයේ අඩු හා මධ්‍යම ආදායම් සහිත නගර 98%ක ම වායු පාරිශුද්ධත්වය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ වායු ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නො වන බව. එසේ වුව ද ඉහළ ආදායම් සහිත රටවල එය 56%ක් තරම් අඩු මට්ටමක යි පවතින්නේ. නාගරික වායු ගුණාත්මක බව හීන වන විට ඒ නාගරවල ජීවත් වන ජනතාව හෘද රෝග, හෘද අකර්ෂණය, පෙනහළු පිළිකා, ඇදුම් ද ඇතුළු ව කල් පවත්නා ශ්වසන රෝගවලට භාජනය වීමේ අවදානමට ලක් වන බව යි යථෝක්ත වාර්තාව පෙන්වා දෙන්නේ.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ, මහජන සෞඛ්‍යය, සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පාරිසරික සහ සමාජයීය නිර්ණායක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂිකා, ජෛවද්‍ය මාරියා නීරා පවසන්නේ මානව සෞඛ්‍යය පිළිබඳ මහා විභාගයක් සිදු කරමින් නාගරික වායු දූෂණය හැකිගන්වනුයේ වේගයෙන් ඉහළ යමින් පවතින බව. ඒ සමග ම එක් හොඳක් ලෙස ඇය දකින්නේ වායු දූෂණයේ හයානකකම් පිළිබඳ ජනතා අවබෝධය සහ උපාන්දුව ද ඒ අයුරින් ම වර්ධනය වෙමින් බොහෝ නගර කම් නගරවල වායු දූෂණය නියාමනය කිරීමට පෙලැඹී තිබීම.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ජෛවද්‍ය කාලෝ ඩෝරා පවසන්නේ නාගරික වායු ගුණාත්මක බව සෞඛ්‍ය හා සංවර්ධන ප්‍රමුඛතාවක් ලෙස නගර මෙන් ම ආණ්ඩු

විසින් ද ප්‍රමුඛතාවෙහි ලා සැලකීම නිර්ණාත්මක වන බව. “වායු ගුණාත්මක බව ඉහළ යන විට වායු දූෂණ නිසා ඇති වන රෝගවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට යන වියදම පහළ යනවා. සේවකයන්ගේ නිෂ්පාදන මට්ටම් ඉහළ යනවා. එමෙන් ම පරමායුෂ ද වර්ධනය වෙනවා”

වායු දූෂණය පිළිබඳ ව ගෝලීය අවධානය යොමු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2015 වර්ෂයේ පැවැති ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ වාර්ෂික සමුළුවේදී සාමාජික රටවල් 194 ම යෝජනා සම්මතයක් ඇති කර ගත්තේ වායු දූෂණය නිසා සෞඛ්‍යයට ඇති වන බලපෑමට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට. ඊළඟ වර්ෂයේදී ඒ සඳහා වන මාර්ග සිතියමක් ද සකස් කැරැණි.

අනෙකුත් සාධකවලට අතිරේක ව ජනගහන සංකීර්ණ අධික වීම ද රටවල වායු දූෂණය ඉහළ යාමට හේතුවක් බව යි පෙනී ගොස් තිබෙන්නේ. විනය සහ ඉන්ද්‍රියාව ඊට උදාහරණ.

වායු දූෂණය මනින්නේ එක් වායු සහ මීටරයක අඩංගු ක්ෂුද්‍ර අංශුවල බර අනුව. ශුද්‍ර අංශුවල ප්‍රමාණය මැනෙන්නේ ඒවායේ විෂකම්භය අනුව. ඒවා ප්‍රමාණ දෙකකින් හැඳින්වෙනවා. මයික්‍රොමීටර් 10ට අඩු විෂකම්භයෙන් සහ මයික්‍රොමීටර් 2.5ට අඩු විෂකම්භයෙන් වශයෙන්. ඒවායේ ප්‍රමාණය කොපරම් ක්ෂුද්‍ර ද යන්න සිතා ගත හැක්කේ කෙස් ගසක විෂකම්භය මයික්‍රොමීටර් 100ක් වන නිසා. කෙස් ගසක මයික්‍රොමීටර් 2.5 විෂකම්භයෙන් යුත් අංශු 40ක් රැඳවිය හැකි යි. ඒ නිසා යි විද්‍යාඥයන් පවසන්නේ මේ තරම් කුඩා අංශු අප හුස්ම ගන්නා විට

කෙලින් ම ශ්වසන පද්ධතිය කරා ගමන් කර අපගේ ශරීරය ලෙඩ කරන බව. ඊට වඩා ලොකු අංශු නාසයේ, උගුරේ හෝ ඒ ආශ්‍රිත ව රැඳෙන බව යි පිළිගැනීම.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිගමනය වී ඇත්තේ සහ මීටරයක මේ අංශු මයික්‍රොග්‍රෑම් 10ක් පැවැතීම හයානක ම තත්ත්වයක් නො වන බව. උත්සාහය විය යුත්තේ අඩුතරමින් ඒ මට්ටමේ ම වායු ගුණාත්මක බව පවත්වා ගැනීමට සහ එය ඉක්මවා නොයාමට වග බලා ගැනීම.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ආරම්භ කරන ලද “බ්‍රෙන්ලයිෆ් කැම්පේන්” වැඩසටහන ලොව නගර 3000ක කළ සමීක්ෂණයක් උපුටා පළ කරන “ශ්‍රී ලංකා සයන්ටිස්ට්” සඟරාවේ සඳහන් වන්නේ ඒ නගරවලින් 80%ක් ම අනුමත මට්ටම ඉක්මවා ගොස් ඇති බව.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ ව ද එහි ඇතුළත් වන අතර ඒ අනුව පෙනී යන්නේ ශ්‍රී ලංකාව ද “පරීක්ෂණයෙන් අසමත්” වී ඇති බව. ශ්‍රී ලංකාවේ වායුවේහි මයික්‍රොග්‍රෑම් 2.5ක් හෝ ඊට අඩු අංශු සහ මීටරයකට මයික්‍රොග්‍රෑම් 22ක් ඇති බව යි හෙළි වී ඇත්තේ. එය අනුමත සීමාව මෙන් දෙකයි දශම දෙකක (2.2) ගුණයක වැඩි වීමක්.

කොළඹ නගරයේ තත්ත්වය ඊටත් වඩා අසතුටුදායක වන්නේ එහි සහ මීටරයක අංශු මයික්‍රොග්‍රෑම් 36ක් ඇති බව පෙනී යාමෙන්.

මේ තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගත් විට ශ්‍රී ලංකාව ද වායු දූෂණය අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ආරම්භ කොට පවත්වා ගෙන යාම සතුටට කරුණක්. එසේ නො වන්නේ නම්, සාමාන්‍යයෙන් අප හුස්ම ගන්නේ ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට වුවත්, වැඩි කලක් නො යා අප ගන්නා හැම හුස්මක් ම මරණීය හුස්මක් බවට යි පත් වනු ඇත්තේ.

කපුටන් දෙසිය විසිපහක්

two25
CROWS
Beware of Crows

සංජීව පෙන්නාවඩු

ස්ථාපන කලා ශිල්පී
සුදන් අබේසේකරගේ

ස්තාපන නිර්මාණ කලාව (Instalction Art) ලෝකයට අලුත් අත්දැකීමක් නොවුණද ලංකාවට නම් යම් ප්‍රමාණයකට ආවුනිකයි. ශ්‍රී ලාංකික දායක කලාකරුවන් එවැනි නිර්මාණ සඳහා යොමුවීමට දක්වන මැලිකම එයට හේතුවක් ලෙස දක්වන්න පුළුවන්. මොන මොන හේතු හරහට හිටියත් ස්ථාපන කලාවේ ඇති වැදගත්කම කියා පාන්නට එයින් විශාල මෙහෙයක් කළ හැකි බව රටට පසක් කර දීමට මාරතු මස 10, 11 යන දෙදින ලයනල් වෙත්සිටි කලාගාරය විවෘතව තැබුණා. ඒ නිර්මාණ ශිල්පී සුදන් අබේසේකරගේ Two25Crowe ස්තාපන කලා නිර්මාණය වෙනුවෙන්.

වර්තමාන සමාජ වටපිටාව දේශපාලනය මෙන් ම සමාජයේ මිනිසුන් හැසිරෙන ආකාරය මේ Two25Crowe ස්ථාපන

කලා නිර්මාණය යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමට මූලික පදනම සැපයූ බව යි එහි නිර්මාණකරු අප වෙත පැවසුවේ. නිර්මාණය සඳහා කපුවත් 225 දෙනෙකු ප්‍රතිනිර්මාණය කළ බව පවසන නිර්මාණ ශිල්පී සුදන් අබේසේකර: "මේ මොහොතේ මා වෙතින් සිදු විය යුතු නිර්මාණයක් තමයි Two25Crowe කියන්නේ. කපුවා යන සත්ත්වයා අද සමාජගත වී ඇත්තේ විවිධ අදහස් මතු වන ආකාරයෙන්. 'කපුවා' යන වචනය ඇහුණු සැණින් ඕනෑම කෙනෙකුට ඉස්මතුවන අදහසක් වන්නේ අමුතූම සහ මතයක්. පරිසර හිතකාමී වශේ ම සමාජ චක්‍රයට කපුවා අන්‍යවශය සත්ත්වයෙක්. ඒ නිසයි උෟෂ්‍ය මැරීමට පවා හහනම් කර තිබෙන්නේ. එහෙත් මේ සත්ත්වයා තුළ පවතින සමහර ලක්ෂණ මිනිසුන් විසින් ම සමාජගත කොට ඒවා තම කාර්යයන් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නවා නම් සහ ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙනවා නම් අන්ත එතැනයි බරපතලම ප්‍රශ්නය තිබෙන්නේ. මේ නිර්මාණයෙන් මා යෝජනා කරන්නේ කපුවා යන නම මිනිසුන්ට ආදේශකර ගන්න එපා යන්නයි. එහෙත්, මේ වන විටත් කපුවාගේ සියලු ලක්ෂණ සමාජයේ විවිධ ක්ෂේත්‍ර ග්‍රහණයට අරගෙන ඉවරයි. එයයි වේදාන්තය. විශේෂයෙන් දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ මේ කාරණය බරපතල ලෙස දක්නට ලැබෙනවා. එකී කාරණය යළි යළි ප්‍රශ්න කිරීම සමාජය තුළ කතාබහට

ලක්කිරීම සහ නැවත නැවතත් නිතරින් පෙලඹවීම සඳහා කපුවන් 225 දෙනා මා යොදා ගත්තා කිව්වොත් නිවැරදි යි."

ස්ථාපන කලාව පමණක් නොව සමස්ත දෘශ්‍ය කලාවට ම අද සිදුවී ඇත්තේ කණකොකා හැඩලීමක්. මුදල් මූලික වූ සමාජයක් තුළ එවැන්නක් සිදුවීම පුදුමයට කරුණක් ද නොවෙයි. නිර්මාණයට වඩා මිනිසාට ජීවත්වීම යි වැදගත්. අනෙකුත් කලාව කෙසේ වෙතත් දෘශ්‍ය කලාව අතින් නම් මේය විශාල ගැටලුවක්. තනි තනිව ම නිර්මාණ කර එය තමා විසින්ම විකුණාගෙන ජීවිතාව රැකගැනීමේ නැවත දෘශ්‍ය කලාව අද පත්වෙලා. කෙසේ වෙතත් සුදන් අබේසේකරගේ කපුවන් 225 දෙනා මේ සියල්ලටම හොඳ පිළිතුරක්. නැවතත් ඔහු: "වැටක එල්ලාගෙන එහෙමින් නැත්නම් පදික වේදිකාවේ විකු තබාගෙන විකුණන තත්ත්වයට වර්තමාන සමාජයේ දෘශ්‍ය කලාව වැටී තිබීම නම් කලාව අතින් පමණක් නොවෙයි රටක් ලෙස ගත් විටත් හොඳ දෙයක් නොවෙයි. නිර්මාණයක් රස විඳින්න නම් එහි වටිනාකම ඉස්මතුවන ඒ සඳහා ම වෙන්නට සුදුසු තැනක් තිබිය යුතු යි. ගැලරිගත වන කලාවක් කිසිදු දිනක වැටක එල්ලා රසවිඳින්න බැරි බව යි මගේ හැඟීම. එහි ඇත්තේ හුදු මුදල් සෙවීමේ අරමුණ ම පමණයි. ලංකාවේ නිර්මාණ කිරීම සඳහා ඇති ස්ථානවල ගැටලුවක් ද පවතින

බව ඇත්තී කලාභවන පවා අද වසා දැමූ තත්ත්වයට පත්වෙලා. මෙවැනි අවකාශයක් තුළ විශාල වියදමක් යොදා ස්ථාපන කලා සිදු කරන නිර්මාපකයන් විශාල ප්‍රමාණයක් බිහිවේ යැයි හිතන්න අපහසුයි. එහෙත් ස්ථාපන කලාව කිරීමේ ඕනෑකම ඇති නිර්මාණකරුවන් අතලොස්සක් සිටින බව නම් පැහැදිලි යි."

නිර්මාණකරුවකුට පැහැදිලි ඉලක්කයක් තිබිය යුතු යි. ඒ ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට නම් ඒ වෙනුවෙන් ම වෙන්වූ කැපකිරීමක් ද තිබිය යුතු යි. නිර්මාණකරණයට ආවේණික ඉලක්කයක් තිබූ නිසා ම මෙවැනි නිර්මාණ කිරීමට හැකියාව ලැබුණු බව යි ඔහු වැඩිදුරටත් පවසන්නේ. නිර්මාණයක නිබිය යුත්තේ නිර්මාණකරුගේ පුද්ගල අන්‍යතාවට වඩා නිර්මාණයේ අන්‍යතාව යි. එහි සාර්ථකත්වයේ රහස රදාපවතින්නේ එතැන යි. එමෙන්ම නිර්මාණයක් කිරීමට හැකියාව, උනන්දුව ඇතිවන්නේ ද පරිසරය උදාවන්නේ ද එවිට යි. Two25Crowe ස්ථාපන කලා නිර්මාණය මාර්තු මස 15 දින සිට අප්‍රේල් 10 දක්වා නුගේගොඩ ARTWAY ගැලරියේදී කලා රසඥතාවක් ඇති සියලුම රසවිඳින්නන්ට නැවතත් දැකබලා ගැනීමට හැකි වන බව සඳහන් කළ යුතු යි.

ගැටපද ඛසක පරිණාමය ද පරිහානිය ද

අමාවතූර - ගැටපද අකාරාදිය

සංස්කරණය - මහාචාර්ය පූජ්‍ය අගුණකඩ සිරිසුමන හිමි

වම්මිත්ද වෙලඟෙදර

“අමාවතූර” වෙනුවෙන් 10 වැනි ගැටපද විවරණය ද අපට කියවීමට දැන් අවස්ථාව ලැබී ඇත.

එකම කෘතියක් අරඹයා මෙලෙසින් ගැටපද විවරණ විටෙන් විට කීපයක්ම නිකුත්වීමෙන් කරුණු කීපයක් ඉස්මතු වෙයි. යාව ජීව ලෙසින් එම කෘතිය පරිශීලනය කිරීම, කෘතියේ ඇති සර්වකාලීන හා සර්ව භෞමි මෙන්ම සාර්වත්‍රික ගුණය, භාෂාවේ පරිණාමය මෙන්ම භාෂිතයේ පරිහානිය හා තත්කාලීන භාෂාවේ යෙදුම් තවමත් භාවිතා කිරීමයි ඒ.

මේ ගැටපද අකාරාදිය පිළිවෙළ කිරීමෙන් මහාචාර්ය අගුණකඩ සිරිසුමන හිමියන් බලාපොරොත්තු වන්නට ද ඇත්තේ එය විය හැකිය. උන්වහන්සේ තමන්ගේ පර්යේෂක සහාය කරගත් කට්ඨාසාර්ය ප්‍රදීප් ඉදුනිල් පියරත්නගේ ද සහාය ඇතුව එය නවීන ලෙසින් ඉදිරිපත් කර තිබීම ඉතා වැදගත් ය. එසේම සිය ඉගැන්වීම්වල බොහෝ බරක් උසුලන සහායකයන් ගැන සඳහන් නොවන සමාජයක එවැන්සේ සඳහන් වීමද පොත අරඹයා විවාරයට තදාසන්න නොවුණ ද සටහන් කිරීම් වැදගත් ය. ගුරුළුගෝමීන් විසින් රචිත “අමාවතූර” පිළිබඳ මේ සමාජයේ ඇති වූ කතිකාවන් බොහෝ ය. සමාජ විද්‍යාඥයකුගේ භූමිකාව සමඟ අවදිවන සාහිත්‍ය විවාරකයකුට තත්කාලීන ජන සමාජයේ පුද්ගල අධ්‍යයන සහ සාහිත්‍ය සේවනය ගැන බොහෝ කරුණු අවශෝෂණය කර ගත හැක්කකි. “අමාවතූර” සමාජ කියවීමකි. එනිසා ම එයට බුද්ධි වර්තයේ නව අරභාදී ගුණවලින් උපයුක්ත වන්නේ, “පුරිසධම්ම සාරනී” ගුණය පමණකි.

පොළොන්නරු යුගය වෙද්දී වෙල්ල ආක්‍රමණ අභිහවා, හිංදු සමය විසින් දේව අවතාරයක් කළ බුද්ධ වන්දනාව එයින් මුදවා සහ මිශ්‍ර සිංහලය විසින් යටපත් වන හෙළ බස මතු කරවා ගැනීම යන අරමුණු ත්‍රිත්වයකින් මෙය ඉදිරියට එයි. ඒ අනුව කරුණු ගවේෂණය කුමන කාල වකවානුවකට වුව ද වැදගත් වෙයි. ඒ අනුව ගුරුළුගෝමීන් “අමාවතූර” හුදී ජන පහන් සංවේගය උදෙසා හෙළ බසින් රචනා කළ බව කියයි. එය එක්තරා ලෙසකින් පැවති සමාජයීය වටාවටාග හෙළිකරවීමකි. අනෙක් පසින් සමාජය විවාරයකි. ඒ අනුව එය බණකතා සාහිත්‍යයේ කතිකා ක්‍රියාවකැයි කීමට කිසිවකුට නොහැකි ය. 1905න් පසුව පියදාස සිරිසේනගේ සිය නවකතා මඟින් සිදු කළේ සමාජ කාර්යභාරයකි. එහිදී ඔහු නවකතාවේ ගුණය නොනසා, සිය සමාජ කර්තව්‍යය ද ඉටු කළේ ය. එහෙත් ඒ නිසා ම එදිරිවිර සර්වචන්ද්‍රයන්ට පියදාස සිරිසේන යනු නවකතා රචකයකු නොවේ ය කියා කීමට අවසරයක් නොමැත.

එසේම මෑත කාලයේදී ගංගොඩවිල සෝම හිමියන් දේව ඇදහීමට එරෙහි වී හිමියේ බුද්ධ දර්ශනයේ ගරුත්වය රකිමිනි. එහිදී සෝම හිමියන් අන්තවාදියෙක් වේ යැයි කීමට යම්කු පෙලඹෙන්නේ නම් එය මුළාවකි. එබැවින් ගුරුළුගෝමීන්ගේ එදා සමාජ මෙහෙවර අදටත් නිකුත් වන මෙවැනි ගැටපද විවරණවලින් තවදුරටත් ප්‍රසාද ජනක වෙයි. ප්‍රබෝධමත් වෙයි. යාව ජීව වෙයි.

ගැටපද විටෙන් විට නිකුත්වීම උදෙසා මා දක්වන කරුණු සහරෙන් මේ කෘතිය මඟින් වැඩිදුර අවධානය යොදන්නේ තුන්වැන්න හා හතරවැන්න කෙරෙහි ය.

කාලයෙන් කාලයට ගැටපද නිකුත් වීමෙන් ප්‍රතිගමන වන්නේ එම සමාජයේ බස් වහරේ යෙදීම්, පරිශීලනය හා අවබෝධය යි. ඒ අනුව එය පරිණාමයක් ලෙස මෙන් ම පරිහානියක් බවට ද අපට විග්‍රහ කළ හැකි ය.

පරිණාමය ලෙස සැලකුවහොත් එදා භාවිත යෙදුම් හෝ ලේඛන රීතිය විටෙන් විට වෙනස් විය හැකි ය. එම යෙදුම්වලට වඩාත් වෙනස් යෙදුම් යෙදිය හැකි ය.

බොහෝ විට යෙදුම් මිනිසාගේ බැවහර දිවියත් සමඟ ඔහුගේ පුළුල් වී යන සමාජ, ආර්ථික හා පරිපාලන රටාව අනුව වෙනස් වෙයි. නවත් විටෙක එදා පැවැති වදන්, යෙදුම්, සමාජ සංගතීන් විසින් ලෝකයට ලක් කරයි. ගුරුළුගෝමීන් හුදු සිංහලය ලෙස යෙදූ බොහෝ වදන්වල තත්සමය සකු විය හැකි ය. රුපකාර්ථය මගට විය හැකි ය. එය භාවිතය විසින් සංස්කරණය වීමෙන් නව ගැටපද විවරණයක් බිහි විය හැකි ය. එය අපට පරිණාමික අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය හැකිව ඇත. ඒ අනුව කිසියම් කෘතියකට නිරන්තර ව ගැටපද විවරණ බිහි වේ නම් එය සමාජ කියවීමක ඇති ගැඹුර ඉස්මතු කරවීමකි.

පරිහානිය ලෙස මා දකින්නේ ඉතා සරල යෙදුම් සහ වදන්වලටත් පැහැදිලි කිරීම් දීමෙන් තත්කාලීන ජන සමාජයේ භාෂාත්මක විකේතනයේ සාන ස්වභාවය යි. එයින් එම භාෂාව යටපත් වීම හෝ යටත් වීම පෙන්නුම් කරයි. ඒ අනුව පොළොන්නරු යුගයේ මෙන්ම වර්තමානයේදී ද අප එළඹ ඇත්තේ ‘මිශ්‍ර සිංහල’ සමාජයකට ය. එදා අපි පාලි හා සකු වදන් සමඟ හාද වූයෙමු. අද අපි ඉංග්‍රීසියේ යෙදුම් සමඟ බද්ධ වෙමින් නොව අන්ධානුකරණයෙන් යටපත් වෙමින්

සිටිමු. අද සිංහලය සමඟ මිශ්‍ර වී ඇත්තේ ලන්දේසි, පෘතුගීසි, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි යෙදුම්, තත්සම්, ප්‍රකෘති හා රූපකාර්ථය. මේ නිසා වර්තමානයේදී අපි “කොත්තු බසක” අභිවාරුව සිංහල සිතූම් නම් වූ හැන්දකින් අනා අනුභව කරමින් සිටිමු. එය වර්තමානයේදී ප්‍රතිබිම්බගත වන්නේ සිංහල බසින් විකෘතය වන රූපවාහිනී නාදිකා සහ ප්‍රචාරණය කෙරෙන F.M. ගුවන් විදුලි නාදිකා මගිනි.

මේ අනුව මහාචාර්ය සිරිසුමන හිමියන් යොදන නව යෙදුම් ගැන අප පුදුම විය යුතු නැත. එසේ නොවන්නට උන්වහන්සේට යෙදීමට සිදුව ඇති තේරුම් දෙස කයාස නිරීක්ෂණයෙන් බලන්නකුට ඇතිවිය හැක්කේ ම සංවේගයක් පමණි. එය දැඩි ම දැඩි සංවේගයකි.

ඒ අනුව අපගේ වත්මන් බස කොතරම් පරිහානි යුගයක ඉබාගානයේ සැරි සරන්නේ ද යන්න පැහැදිලි වෙයි. මේ සඳහා මා උන්වහන්සේගේ ගැටපද අකාරාදියෙන් උපුටනය කරන්නේ වචන ස්වල්පයකි.

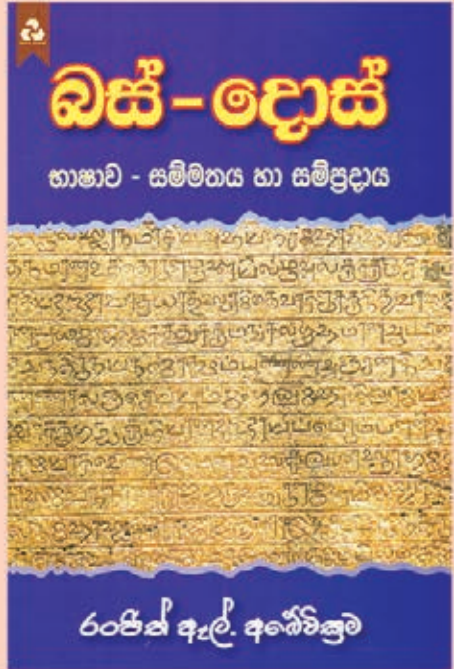
- අඩවල කොට - හාගෙට විවර
- අසි - කඩුව
- කෙළනට - ක්‍රීඩා කිරීමට
- දමයි - දමනය කිරීම
- දෙට දු - වැඩිමහල් දියණිය
- දෙපත - හසුන්පත් දෙකක්
- දෝනෙ - සෙවීම, දෝවනය
- පින පිනා - සතුටට පත් ව
- පොවා - සායම් කරවා
- ප්‍රතිපස - විරුද්ධ
- මාත්‍රා - වැගේ

මේ එයින් කීපයකි. මේ අනුව බැවහැරයෙන් තොරවූ කල්හි බසකට සිදුවන අවැඩ මෙයින් පෙන්නුම් කරවයි. අවසන් කරුණ වශයෙන් මා දකින්නේ නවදුරටත් අපගේ නිර්මාණකරුවන්, වින්තකයන් එදා යෙදුම් භාවිතා කිරීමයි. එසේ කිරීම නිසා එයින් දුරස්ත වූ පාඨකයාට එහි නිවැරදි අරුත් සොයා ගැනීමට මෙවැනි ඉණිමං අතිශය ප්‍රයෝජනය. වර්තමානයේ මෙවැනි වදන් යොදා කරන නිර්මාණ අයත් වන්නේ පර්යේෂණ ගණයට ය. එහි අරුත අප එම වදන්වලින් දුරස් වීමයි.

ඒ අනුව මහාදුරු අගලකඩ සිරිසුමන හිමියන්ගේ නව අමාවතුර ගැටපද අකාරාදිය වත්මන් සමාජයේ බස පිළිබදව හදාරන්නකුට මෙන් ම ගවේෂණය කරන්නකුට මාහැකි අත් පොතකි. එමෙන් ම “අමාවතුර” ඉතා ඉක්මනින් කියවා එහි ඇති අමාගුණය විද ගැනීමට ලබාදුන් හිණි පෙළකි.

බස හසුරුවන නිවැරදි මං පාදන බස් දොස්

මහාචාර්ය ජයදේව හිලකසිරි

එක් එක් ගුරුකුලවලට, නිකායයන්ට, පෞද්ගලික ව භාෂාව හසුරුවිය නොහැකි ය. භාෂාවට පොදු සම්මතයක් තිබිය යුතු ය. එක් එක් පුද්ගලයාගේ අභිප්‍රාය මත භාෂාව හසුරුවන්නට නොහැකි ය. එසේ වුවහොත් භාෂාවේ පවත්නා ජීවගුණය හිලිහී යන්නේ ය.

විවිධ භූමිකඩාශ්‍රිත ව නිර්මාණකරණයේ යෙදෙන සමයක භාෂා සම්බන්ධයෙන් නිර්මාණ බිහි නොවන සමයක නිවැරදි භාෂාකරණය අලලා ආචාර්ය රංජිත් ඇල්. අමේවික්‍රම නිර්මාණ විෂයේදී භාෂා විෂයට ඔහුගේ විද්‍යාභාස විනිදවීම අතිශය යුගකාරක අවශ්‍යතාවකි.

ඔහුගේ ‘බස් - දොස් භාෂාව සම්මතය හා සම්ප්‍රදාය’ යන කෘතිය අතිශයින් ම අනවරතයෙන් ම සමාජය යහමග යැවීමට බලපාන කෘතියකි.

විශේෂයෙන් සිංහල භාෂාව නිවැරදි ව හසුරුවන්නට යන්න දරන්නේ කියෙත් කියෙත ද? පුද්ගලයාගේත්, රටින් ප්‍රගමනය රඳා පවතින්නේ නිවැරදි ව භාෂාව හසුරුවීම මත ය. භාෂාව අයාලේ ගියොත් එතැන සමාජ ප්‍රභවයක් ජනිත වන්නේ නැත.

ඉංග්‍රීසි භාෂාව ගන්වහර හා කටවහර එක ම අදියරකට ප්‍රවේශ වන්නකි. එහෙත් සිංහල භාෂාව ගන්වහර හා කටවහර අන්ත දෙකකි. ගන්වහර කිසියම් නිකියක්, සම්මතයක් මත රැඳිය යුතු ය. එසේ නොවුණහොත් භාෂාවේ පවත්නා ගාමිභීරතාව හිලිහී යන්නට පුළුවන.

එක් එක් ගුරුකුලවලට, නිකායයන්ට,

පෞද්ගලික ව භාෂාව හසුරුවිය නොහැකි ය. භාෂාවට පොදු සම්මතයක් තිබිය යුතු ය. එක් එක් පුද්ගලයාගේ අභිප්‍රාය මත භාෂාව හසුරුවන්නට නොහැකි ය. එසේ වුවහොත් භාෂාවේ පවත්නා ජීවගුණය හිලිහී යන්නේ ය.

එකිනෙකාගේ ආකල්ප මත භාෂාව හසුරුවන්නට යෑම මේ ග්‍රන්ථයට විෂ ය මූල වී ඇත. යහපත් සමාජ දෘෂ්ටික පිහිටා අමේවික්‍රම මේ ග්‍රන්ථය නිර්මාණය කිරීම කාලානුරූප ව සිදු වූ කාර්යක් ලෙස මම දකිමි.

සමාජයේ දක්නට ලැබෙන ලේඛනගත වූ කරුණු නිදසුන් වශයෙන් පාදකකොට ගෙන බස් - දොස් ග්‍රන්ථය නිර්මාණය වී ඇත. එක් එක් ගුරුකුල තමන්ට රූපී පරිදි වදන් භාවිත කරන ආකාරය මෙයින් ගම්‍ය වෙයි.

මෙයට නිදසුන් වශයෙන් විද්‍යය ගුරුකුලය ‘පිරිවෙණ’ යන වදන ලියන්නේ මේ ආකාරයෙනි. එහෙත් විදුලකර ‘පිරිවෙන’ යන වදන ලියන්නේ මේ අන්දමිනි. විද්‍යය මුර්ධර ‘ණ’ අක්ෂරය භාවිත කරන අතර විදුලකර ගුරුකුලය දන්නන් ‘න’ අක්ෂරය යොදා ගන්නේ ය. මේ ගුරුකුල ද්වය ම නිවැරදි යැයි තර්ක කරති. මේ තත්ත්වය

මහ අභියාචනා අමාත්‍යවරයාගේ පත්වන්නේ භාෂාව හසුරුවන අය යි. මෙතැනදී නිවැරදි භාෂා වහර කුමක්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් මහත් ගැටලුවකට පත්වන්නාහ. මේ යථාර්ථය ද මේ ග්‍රන්ථයෙන් පැහැදිලි කොට තිබීම විශේෂත්වයකි.

පිරිවෙ(න) යන වදන භාවිතයේදී පරිවෙ(ණ)ධිපති වශයෙන් ලිවීම පරස්පරතාවකි. පිරිවෙ(න) දත්තර නම් පරිවෙ(න)ධිපතින් දත්තර විය යුතු යි. මේ පරස්පරතාව ද මේ ග්‍රන්ථයෙන් කදිමට හෙළිකරයි.

අනවශ්‍ය පරිදි වදන් බෙදීමේ විලාසයක් ද දක්නට ලැබේ. මෙයට නිදසුන් වශයෙන් 'මියගියා', 'කපුරියකරයි', 'අභාවප්‍රාප්තවෙයි' යන වදන එක වදනකි. එහෙත් සමහරු මේ වදන් 'මිය ගියා', 'කපුරිය කරයි', 'අභාවප්‍රාප්ත වෙයි' ආදී වශයෙන් ලියන බව පෙනේ. මේ වහර ද මේ ග්‍රන්ථයෙන් කදිමට හෙළිකරයි.

මේ ග්‍රන්ථය පරිච්ඡේද 55කින් සමන්විත ය. එම පරිච්ඡේද මෙසේයි.

01. සම්මතයට පිටුපෑම 02. සම්මතය හා භාෂා නීතිය 03. නාම සහ සංකල්ප රූප 04. ශබ්ධට ධ්වනිය ශබ්ධාර්ථ 05. අල්ප හා පාලුර අක්ෂර පටලවා ගැනීම 06. භාවිත විකෘති කිරීම 07. සෝෂ අසෝෂ ශබ්ද 08. අවිෂය අශෝචර යෙදුම් 09. සකු අධ්‍යාලම්චලින් බැහැරවීම 10. බස පටලවා ගැනීම
11. අශෝභ හා අසම්භාව්‍ය 12. අක්ෂර භාවිතය ප්‍රයෝගික වීම 13. අර්ථය පහදීමේ භාෂා ප්‍රයෝගය 14. Anti Aunty පටලවීම 15. ප්‍රත්‍යයෙන් බැහැරවීම 16. සිංහල භාෂාවේ අක්ෂර 17. ගුරුකුල මතවාද 18. න් - අන් ප්‍රත්‍ය අවශ්‍ය නැත 19. භාෂා භාවිතයේ අනවබෝධය 20. දිගින් කිරීම ක්‍රියාදාමය 21. වදන් භාවිතයේ අර්ථය විකෘති වීම 22. අර්ථය විකෘති කිරීම 23. ප්‍රවේශය ද? පරිස්සම් ද? 24. පිරිවෙ(න) ද? පරිවෙ(ණ)ධිපති ද? 25. කුප්‍රපා - කුළුණ පටලවා ගැනීම 26. පණ්ඩුකය ද? පණ්ඩිතය ද? 27. හීලු ද? සීලු ද? 28. මවුපියන් ද? දෙමවුපියන් ද? දෙමව්පියන් ද? 29. ආභා(ස)ය ආභා(භ)ය පටලවීම 30. සම්මතය හා සම්ප්‍රදාය ද 31. කොමි(ස) ම ද? කොමි(භ)ම ද? 32. අභිබවා ද? අභිභවා ද? අභිබවා ද? 33. විවිධය - විවිධ මාරුදීමේ ඇයි? 34. ගොනුගනික භාෂා ආකල්ප 35. කොමිටු පටලවීම 36. අක්ෂර ප්‍රයෝගය 37. සෝෂ අසෝෂ වෙනස 38. අශෝභ හා

මේ භාෂා භාවිතය හේතුකොට ගෙන අභියාචනා ගැටලුවලට මුහුණපාන්නේ අපේ සිසුන් - සිසුවියන් පමණක් හොඳ භාෂාව හසුරුවන අය යි. මෙයට නිදසුන් වශයෙන් එක ම තැන 'මිල', 'මිළ' යනුවෙන් බැහැර දක්නට ලැබේ. මෙයින් අභියාචනා දුෂ්කරතාවට පත්වන්නේ කවුරුන්ද, මෙබඳු භාවිතය භාෂාව හොදත්තාකමද? හොඳලකිල්ල ද යන්න ප්‍රශ්නයකි. මිල යනු දත්තර 'ල' භාවිතය විනා මූර්ධර 'ළ' යන්න නොවේ. එක ම තැන දෙවිදියකට භාෂාව භාවිත කළ හොඳකි ය. එයට පොදු සම්මතයක් තිබිය යුතු ය.

අසම්මතය 39. විධික්‍රම භාවිතය 40. එකම ශබ්දෝච්චාරණ වදන් 41. නි(ධ)න් ද? නි(ඳ)න් ද? 42. ව්‍යවහාරය නොදන්නාකම 43. අනවශ්‍ය පද බෙදීම 44. උක්ත - ආබන්ධන නොසැලකිල්ල 45. මාප්පරාණ අල්ප අක්ෂර පටලවා ගැනීම 46. නිවැරදි ලේඛන වහර 47. අක්ෂර පටලවා ගැනීම 48. අර්ථ ප්‍රභේද නොසැලකිල්ල 49. අර්ථ පටලවීම 50. වදන් විකෘති කිරීම 51. සම්මතය නොසැලකිල්ල 52. දත්තර - මූර්ධර පටලවා ගැනීම 53. අනවශ්‍ය පද බෙදීම 54. අක්ෂර රටාවේ ප්‍රභේද 55. නීති රීති සම්මතය හා සම්ප්‍රදාය

මේ භාෂා භාවිතය හේතුකොට ගෙන අභියාචනා ගැටලුවලට මුහුණපාන්නේ අපේ සිසුන් - සිසුවියන් පමණක් නොව භාෂාව හසුරුවන අය යි. මෙයට නිදසුන් වශයෙන් එක ම තැන 'මිල', 'මිළ' යනුවෙන් බැහැර දක්නට ලැබේ. මෙයින් අභියාචනා දුෂ්කරතාවට පත්වන්නේ කවුරුන්ද, මෙබඳු භාවිතය භාෂාව හොදත්තාකමද? නොසැලකිල්ල ද යන්න ප්‍රශ්නයකි. මිල යනු දත්තර 'ල' භාවිතය විනා මූර්ධර 'ළ' යන්න නොවේ. එක ම තැන දෙවිදියකට භාෂාව භාවිත කළ හොඳකි ය. එයට පොදු සම්මතයක් තිබිය යුතු ය.

'ළ' අක්ෂරය භාවිතයේදී 'අල්කිරීමක්' සිදුවන්නේ නැතැයි භාෂා භාවිතය යි. මෙයට

නිදසුන් වශයෙන් 'උළෙල' යන වදන භාවිත කරන්නේ මෙලෙස ය. ඒ භාෂා සම්මතය අනුව 'ඇතුළේ', 'පොළේ', 'උතුළේ', 'පතුළේ' ආදී වශයෙන් භාවිත කරන්නේ එලෙසිනි. එහෙත් සමහරු 'ඇතුළේ', 'පොළේ' ආදී වශයෙන් ලියන ආකාරය ද මේ ග්‍රන්ථයෙන් හෙළි කොට ඇත.

අමාත්‍ය + අංශය > අමාත්‍යාංශය විනා අමාත්‍යාංශය නොවේ. ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවල බෝධි ලැලිටල ද අද දක්නට ලැබෙන්නේ 'අමාත්‍යාංශය' ලෙසිනි. මෙය වැරදි වහරයි. මේ සම්බන්ධයෙන් ද මේ ග්‍රන්ථය හෙළිකරයි.

කව ද කුළ - කුළින් - කුළට - කුළෙ නි යනුවෙන් සිංහල භාෂාවේ වදන් නොමැත. මෙය කර්ණාර්ථයේ, අශෝභ හා අසම්භාව්‍ය වදනකි. අමාත්‍යාංශ කුළ, පාසල කුළ විශ්වවිද්‍යාල කුළ, කාර්යාලය කුළ, නිවෙස කුළ යනුවෙන් යෙදීම් අසම්භාවිත ය. එම වදන අමාත්‍යාංශයේදී, පාසලේදී, විශ්වවිද්‍යාලයේදී, කාර්යාලයේදී, නිවෙසේදී ආදී වශයෙන් ලිවිය යුතු යැයි මේ ග්‍රන්ථයෙන් හෙළි කොට ඇත.

'න්' ප්‍රත්‍යයෙන් යෙදිය යුතු තැන්වල මිසක් අනවශ්‍ය අදාළ නැති වදන්වලට 'න්' ප්‍රත්‍ය භාවිත කළ යුතු නැතැයි මේ ග්‍රන්ථයෙන් හෙළි කොට ඇත. එයට නිදසුන් වශයෙන් අයිති(න්), කෘති(න්), ශක්ති(න්), ප්‍රමිති(න්) යන වදන් ලිවිය යුත්තේ 'අයිතිය', 'කෘති', 'ශක්තිය', 'ප්‍රමිතිය' යනුවෙනි. මෙය ද පෙන්වාදීම අභියාචනා වැදගත් ය.

Anti - Aunty යන වදන් පටලවාගෙන භාවිත කරන ආකාරයන් මෙයින් පෙන්වාදී තිබීම අභියාචනා වැදගත් ය. අපට අසන්නට ලැබෙන වදන් නම් Anti යන භාවිතය. බොහෝ අය සමාජයේ වහරන්නේ Anti කියා ය. ඇන්ටි (Anti) යනු මැඩීම, මර්දනය කිරීම යන අර්ථය විනා 'නැන්දා' සඳහා යන යෙදුම නොවේ. මෙහි නිවැරදි වහර වන්නේ Aunty (ඇන්ටි) යන්න යි. මෙය මේ ග්‍රන්ථයෙන් හෙළිකිරීම අභියාචනා වැදගත් කාර්යකි.

අද්‍යක්‍ය අවදියේ තිබිවන නවකතා, කෙටිකතා හා සෙසු විෂයයන් පිළිබඳ කෘතිවල නිවැරදි ව භාෂාව හසුරුවන බවත් පෙනෙන්නට නැත. නිවැරදි ව භාෂාව හසුරුවන පුද්ගලයාගේ දිවි මඟ නිවැරදි ය. භාෂාව භාවිතය සැලකිල්ලෙන් කළ

මැලේවරුන්ගේ අභිමානයෙන් පෝෂණය වූ සංස්කෘතියක්

■ සුඛ් මිහිඳක

යුතු කාර්යයකි. සමාජයන්, පුද්ගලයන් යන මාර්ගයට යොමු කරන්නේ නිවැරදි භාෂාව යි. මේ යථාර්ථය ද අප හොඳින් දැනගත යුතු කරුණකි.

භාෂාවේ 'කළේය' යනුවෙන් වදනක් නැති බව ද මෙයින් ධ්වනිත කරයි. එය නිවැරදි විය යුත්තේ 'කෙළේය' යන්න බව මේ මුත්ථයෙන් පෙන්වා දී ඇත.

'අලු' - 'කළ' යන වදන් ද පවලවා ගෙන ලියන බව මේ මුත්ථයෙන් පෙන්වා දී ඇත. අලුත්, අලුතමෙහා මනමාලි, අලුයම, අලුත් ගෙදර, අලුත් පොත් - පොත ආදී වදන්වලදී භාවිත කළ යුත්තේ 'ලු' අක්ෂරය වනා 'ළ' අක්ෂරය නොවේ.

අළු, කළු, අළු කෙසෙල්, අළු මෝදන්, කළුපිරි, අළුකම් ආදී වදන් භාවිත කළ යුත්තේ මෙලෙසිනි.

තවත් මතභේදයට බඳුන් වූ වදනක් 'පාණදුර', 'පානදුර' යන වදන. ගලේ දුර(පාණණ) නිසා පාණදුර මිසක් පානදුර නොවේ. මේ ගැන ද භාෂාව භාවිත කරන අයගේ අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

කළුතර, කළු ගඟ මෙසේ ලිවිය යුතු ය. එය කලුතර, කලුගඟ ලෙස ලිවිය යුතු නැත යනුවෙන් ද බස් අදාළ මගින් පෙන්වා දෙයි.

'පරෙස්සමෙන්' යන්න කියනවා මිස 'පුරෙසමෙන්' යන්න කියන්නේ නැත. කටවහරෙන් ගැමි වහරෙන් භාවිත කරන්නේ පරෙස්සමෙන් හෝ පරිස්සමින් යන්න මිස පුරෙසමෙන් යන්න යැයි පවසන්නේ නැත. මෙය ද මේ මුත්ථයෙන් හඳුන්වා දී ඇත.

නම + ඇති > 'නමැති' හෝ 'නැමැති' වනා 'නැමිති' නොවේ. මේ භාවිතය ද මේ මගින් හුවාදක්වයි. බොහෝ අය මෙය ද පවලවාගෙන ලියන බවක් පෙනේ.

මේ මුත්ථයේ 'පෙරවදනෙහිලා' මෙසේ සඳහන් වෙයි. "බස නිවැරදි ව නැත්නම් එතැන භාෂාවක් නැත. භාෂාව හා සම්මතය අතර පවත්නේ දැඩි අපේක්ෂාවක් බවකි. භාෂාවට සම්මතයක් නැත්නම් එතැන භාෂාවක් නැත. බසට යම්කිසි සම්ප්‍රදායයන් ඇත යන හැකි ය. එම සම්ප්‍රදායයන් මගින් බසට සිදුවන්නේ බරපතළ හානියකි. එමෙන් ම බස හසුරුවන අය මහත් අසිරිතාවට නිතැතින් ම පත්වන්නේ ය."

සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බර්ගර් මෙන් ම මැලේ ප්‍රජාවන් ලංකාවේ අවුරුදු ගණනාවක සිට ම පදිංචි ව සිටිනවා. ඒ අර්ථයෙන් ගත් කල අපේ රට බහුවාර්ගික, බහු ආගමික රටක් ලෙස හැඳින්වුවාට වරදක් නැහැ. මැලේවරුන් යනුවෙන් හැඳින්වෙන ජන ප්‍රජාව සිංහල සමාජයේ, සංස්කෘතියේ කොටස්කාරයන් වශයෙන් සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කරනවා. ඔවුන්ගේ ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය ලන්දේසි යුගය කරා දිවෙන බව ඓතිහාසික ලේඛනවලින් පෙනී යනවා. ඒ අතින් පුරාවෘත්තයන් මැලේවරුන්ගේ ජීවන ගමනත් විවරණය කර දැක්වෙන මාහැකි ශාස්ත්‍රීය මුත්ථයක් ලෙස එඩ්වඩ් චන්ද්‍රසිරි ලියා ඇති 'මැලේවරුන්ගේ අභිමානය' කෘතිය හඳුන්වා දෙන්නට පුළුවන්.

වර්තමාන ශ්‍රී ලාංකික මැලේ ජනතාවගේ මුතුන් මිත්තන්ගේ මුල් ආගමනය සිදු වූයේ දහහත් වැනි සියවසේ අගභාගයේදී පමණ බව කියන මෙහි කතුවරයා මෙරට මුහුදුබඩ පෙදෙස්වල ලන්දේසි පාලන බලය පිහිටුවා ගැනීමෙන් පසු ව ඔවුන්ගේ පාලන කාලයේදී ඉන්දුනීසියානු දූපත් කලාපයට අයත් රටවලින් එහි ස්වදේශිකයන් මෙහි ගෙන්වා ගනු ලැබූ බව ලන්දේසි ලේඛනවල සඳහන් වන බව කතුවරුන් කියා සිටිනවා.

ලන්දේසි සමයේ මෙරටට ගෙන්වා ගනු ලැබූ මැලේවරු කාණ්ඩ දෙකක් ලෙස බෙදා වෙන් කර දැක්විය හැකි යි. ඉන් එක් කාණ්ඩයක් ඉන්දුනීසියාවෙන් පිටුවහල් කළ දේශපාලන සිරකරුවන්, ලන්දේසි යුද බල ඇණිවල සේවය සඳහා ගෙන්වනු ලැබූ සෙබළුන් හා ඔවුන්ගේ විවිධ සේවා උදෙසා යොදාගනු ලැබූ සේවකයන් මෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය වෙනවා.

මුතානස යුගයේදී මැලේවරුන්ගෙන් සමන්විත වූ රයිගල් රෙජිමේන්තුවක් පවා පිහිටුවා ගනු ලබනවා. සුර සරදියෙල් ඇල්ලීමට ගොස් වෙහි කා මිය ගිය කොස්තාපල් තුවාන් සාබන් මැලේ ජාතිකයෙක් ලෙස ප්‍රකට යි. මැලේවරුන් ඉස්ලාම් ලබ්ධිය වැළඳගත් ජන කොටසක්. ඔවුන්ගේ ආගමික කාර්යයන් උදෙසා ඉදි කරන ලද දේවස්ථාන රැසක් කොළඹත්

දිවයිනේ විවිධ ගම් නගරවලත් තිබෙනවා. මැලේවරුන් මුල් අවදියේ භාවිතා කළේ තමන්ට ම ආවේණික මැලේ භාෂාව. එතෙක් අනුක්‍රමයෙන් වෙනත් භාෂා සමඟ සම්පර්ක වීම නිසා එය මිශ්‍ර භාෂාවක් බවට පත්ව තිබෙනවා.

මැලේවරුන්ගෙන් අපේ සංස්කෘතියට ලැබුණු දායාද බොහෝම යි. අපේ ආහාර වර්ග කිහිපයක් ම මැලේ. 'නාසිගෝරො' යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ මැලේ ආහාර වර්ගයක්. 'නාසි' යනුවෙන් අදහස් වන්නේ බත්. 'ගෝරො' යනු 'ග්‍රයිඩ් රයිස්' යැයි කිව හැකි යි. වටලප්පන් ද මැලේ අතුරුපසක්. ඉඳියාපප, පිට්ටු, ආප්ප, බාබන්, දොදොල්, පස්ගෝල් (පැටිස්), ලැවරියා, (ලංචරියා) සිනක්කු, (සිනක්කුච්චි) කිකික්කන් මැලේ ආහාරවලට තවත් නිදසුන්.

රඹුවන් හා දුරියන් අපට මැලේවරුන්ගෙන් ලැබුණු පලතුරු දෙකක්. එපමණක් නොව ජා-ඇල, හම්බන්තොට ජාවත්ත යන ප්‍රදේශ නාම, රබාන වැනි තුරය හාණ්ඩ, ඔරුව, පාරුව වැනි යාත්‍රා නාම අපට ලැබුණේ මැලේ ජාතිකයන්ගෙන් බව ඉහත පොතට පසුවදනක් ලියන මහාචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න කියා සිටිනවා. එමෙන් ම 'බහික්' කලාව ද මැලේවරුන්ගේ අභිමානය කියාපාන්නක්. මැලේ ජාතිකයන් රැසක් විසින් සිංහල කලාව හා සංස්කෘතිය පෝෂණය කරනු ලැබ තිබෙනවා. හරුන් ලන්ත්‍රා, ටී. එල්. ලනිල්, ජී. එස්. ඩී. රාණි පෙරේරා, ස්ටැන්ලි ඔමාර්, ෆර්නා ලායි, චන්ද්‍රකලා, ඒ. ටී. කමුර්, එම්. එස්. අලිමාන්, ටෝනි හසන්, සරලා බායි, නෝනා සුබේශ්‍යා, රෙමිණි කාන්තා, ඩී. ඩී. කේ. සල්සින් ඊට මනා නිදසුන්. එසේ ම ටී. ඩී. ජයා වැනි දේශපාලනඥයන් ද මැලේ සම්භවයකින් යුක්ත වූණ.

එඩ්වඩ් චන්ද්‍රසිරිගේ 'මැලේවරුන්ගේ අභිමානය' ශ්‍රී ලාංකික මැලේ ජනයාගේ ජීවිතයේ අභිමානය විදහාපාන්නක්. වාර්ගික සහජීවනය සඳහා මෙබඳු පර්යේෂණාත්මක කෘති ඉටු කරන සේවයන් සුවිශාල යි.

OSCAR

ඔස්කාර් සම්මාන උළෙල

■ තුසිත ජයසුන්දර

සුප්‍රකට ඔස්කාර් සම්මාන උළෙල මෙවර පැවැත්වූයේ 89 වැනි වරට ය. ඒ, උදේමහකර හා විවාදාත්මක පසුබිමක් මධ්‍යයේ යි. ප්‍රමුඛ කාරණා ද්විත්වයක් නිසාවෙනි. ඇත්ත වශයෙන් ම ඉන් කියැවෙන්නේ සිනමාව යනු සිනමාව ම නොවන්නට ද ඉඩ ඇති බව ය. සිනමාවට පරිබාහිර ව හා ඒ වටා ඇති නොයෙක් දෑ විසින් එල්ල කරනු ලබන බලපෑම නිර්ණාත්මක විය හැකි බව ය.

පළමු කාරණාව හොඳ ම විදේශ භාෂා සිනමාපටය සේ සම්මානිත ඉරාන සිනමාකරු අස්ගාර් ගර්හාදිගේ 'THE SALESMAN' හා බැඳේ. වර්තමාන අමෙරිකානු ජනාධිපතිවරයාගේ විදේශ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි තමන් තුළ ඇති නො සතුව පළ කරන්නට අස්ගාර් ගර්හාදිගේ රාජ්‍ය භේෂ් අතීතය නිෂේෂ උපක්‍රමයකි. හේ සිය සම්මානය පිළිගනු පිණිස උළෙල පැවැත් වූ ලොස් ඇන්ජලීස්හි ඩොල්බි රහහලට නො පැමිණියේ ය. එහි ප්‍රතිඵල සැහවිය යුතු නොවේ. එක අතකින් වර්තමාන ඇමෙරිකානු විදේශ ප්‍රතිපත්තිය විවේචන ආදියට ලක් කෙරිණි. එසේ ම වර්තමාන ඉරාන සිනමාවේ නිර්මාණශීලී පිවිසුම් ලොව පුරා වෙසෙන ප්‍රබුද්ධ සිනමා රසිකයන්ගේ අවධානයට ලක් කළ හැකි පරිසරයක් ද නිර්මාණය කෙරිණි.

දෙවැනි කාරණාව මුල් පෙළේ සම්මාන උළෙලකදී කිසි විටෙකත් සිදු නොවිය යුත්තකි. උළෙල මෙහෙයවමින් සිටි WARREN BEATTY හා FAYE DUNAWAY පළමුව ප්‍රකාශ කළේ හොඳ ම සිනමාපටය 'LA LA LAND' බව ය. නමුත් පසුව

එය වැරදීමක් සේ ප්‍රකාශ වූයේ ලොව පුරා ම ප්‍රබුද්ධ - විවික්ෂණශීලී හා හැගීම්බර ප්‍රේක්ෂකයන් අන්දමන්ද කරමිනි. අන්තිමේදී හොඳ ම විනුපටය සේ නම් කරනු ලැබුවේ 'MOON LIGHT' ය.

කෙසේ වෙතත් මේ බරපතළ අත් වැරදීම ඔස්කාර් සම්මාන උළෙලේ ඉතිහාසයට කළු පැල්ලමක් එක් කළේ ද, නො එසේ නම් ලොව පුරා සිනමා රසිකයන්ට කතා බහ කරන්නට මාතෘකාවක් සපයා දුන්නේ ද යන්න පිළිබඳ නිශ්චිත අදහසක් සරි කර ගත හැක්කේ අනාගතයේදී ය.

'MOON LIGHT' එහි අධ්‍යක්ෂ බැරී ජෙන්කින්ස් (BARRY JENKINS) ගේ දෙවැනි වෘත්තාන්තය සිනමාපටය යි. පළමු වෘත්තාන්ත සිනමාපටය වූ 'MEDICINE FOR MELANCHOLY' (2008) ද සම්මානයට හා ගෞරවයට පාත්‍ර වූ අවස්ථා ගණනාවකි. විශේෂයෙන් ම ඒ අමෙරිකානු සිනමා උළෙල කිහිපයකදී ය.

බැරී ජෙන්කින්ස් අමෙරිකානු එක්සත් ජනපදයේ ෆ්ලොරිඩා හි උපත ලබන්නේ වර්ෂ 1979 දී යි. සිනමාව හදාරන්නට ඔහු අවස්ථාව සලසා ගන්නේ ෆ්ලොරිඩා රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාලයෙනි. ඔහුගේ ළමා කාලය සුන්දර නොවූවකි. එන අතකට 'MOON LIGHT' එහි එක්සරා පිළිබිඹුවක් බඳු ය.

'MOON LIGHT' හි දෘශ්‍යමාන තලය සුවිශේෂත්වයක් පෙන්නුම් නො කරයි. ඒකාකාර රූප රචනය ප්‍රේක්ෂකයාට ගෙන දෙන්නේ වෙහෙසකි. තවමත් 'MOON

LIGHT' ලාංකේය සිනමා ප්‍රේක්ෂකාගාරය වෙත සිනමා ශාලා ඔස්සේ පැමිණි නැත. පවත්නා වාතාවරණය මධ්‍යයේ එහි සිනමා ශාලා ආගමනයක් ලාංකේය සිනමා කලාපය තුළ සිදුවේ දැයි යන්න සැක සහිතය. ප්‍රාසය - හීනිය කැට්ටුණු අලුත් ම අමෙරිකානු ක්‍රියාශූම් සිනමාපට නම් වරින්වර හෝ සිනමා ශාලා තුළ දී හැරුණිමට ලාංකේය සිනමා ප්‍රේක්ෂකයන් සමත්වන අවස්ථා පවතී. විදේශීය සිනමාපට වැඩිපුර ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන සිනමා ශාලා අත් අඩංගුවට ගෙන සිටින්නේ එබඳු සිනමාපට හා ඉන්ද්‍රියානු හින්දි - දෙමළ භාෂීය සිනමාපට යි.

ලෝකයේ වෙනත් කලාප ඔස්සේ දහ හැකි විශිෂ්ටතා සහිත සිනමාපට ලාංකේය සිනමා ශාලා කරා නො එන තරම් ය. නමුත් 1950 හා 1960 දශක තුළ ලෝකයේ විශිෂ්ටතම සිනමාපට නරඹනු පිණිස බොහෝ විචාරකයන් ද ප්‍රබුද්ධ රසිකයන් ද පැමිණියේ සිනමා ශාලා කරා යි. ඒ, විශේෂ සිනමා උත්සව ආදියට අතිරේකව ය. අද එබඳු අවස්ථා උදාවන්නේ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන මැදිහත්වීම් විසින් තානාපති කාර්යාල හෝ මහ කොමසාරිස් කාර්යාල හරහා සංවිධානය කරනු ලබන විදේශීය සිනමා උළෙල හරහා පමණි.

විරොන් (CHIRON) නමැති පුද්ගලයාගේ ජීවිතයේ අවදි තුනක් 'MOON LIGHT' ට පාදක කොට ගෙන ඇත්තේ ක්‍රමික ව සියල්ල දිග හැරෙන රිතියකිනි. පළමු කොට ම විරොන්ගේ ළමා අවදිය යි. එවක ඔහු පාසල් සිසුවෙකි. දෙවැනි වර ඔහුගේ ගැටවර අවදිය යි. එවකට ද ඔහු සිසුවෙකි. තෙවැනි වර නම් ඔහු වැඩුණු තරුණයෙකි.

අධ්‍යක්ෂ බැරී ජෙක්කින්ස්, විරෝධයේ මේ කාලාන්තරය හරහා නිසොල්මයෙන් ගමන් කරයි. එක අතකින් ඔහු තුළින් සමකාලීන අමෙරිකානු සමාජය පිළිබඳ යම් කියැවීමකට බැරී ජෙක්කින්ස් උනන්දුවෙන් යැයි සිතේ. කිසිදු තැනක පුදු අමෙරිකානුවකු නො පෙන්වන්නට ඔහු කල්පනාකාරී වෙයි. ඒ අනුව 'MOON LIGHT' හසුකර ගත හැක්කේ එක අතකට අමෙරිකානු මහා සමාජය විසින් අඳුරට හා අහුමුළුවලට තල්ලු කර දැමුණු පිරිසකගේ ජීවිත ය. විරෝධය එහි නියෝජිතයා යි. කෙසේ නමුදු 'MOON LIGHT' කථා අමෙරිකානු සිනමාපටයක් සේ අනියෝජිතයන් හඳුන්වා නොදීමට ප්‍රවේශම් විය යුතු යි.

මේ කරුණ පසක් කර ගන්නට ආරම්භක රූප රාමු සමුච්චය ම ප්‍රමාණවත් වේ. ගැටවරයන් අතර මත් උච්ච භාවිතය පැතිර ඇත්තේ, තව දුරටත් එය ආගන්තුක ලක්ෂණයක් නොවන අන්දමිනි. සමකාලී සබඳතා ද එසේ ම ය. වැඩිහිටි සමාජය ද ඉන් බැහැර නොවේ. විරෝධයේ මව පවුලා (PAULA) ද මත් උච්ච භාවිත කරන්නියකි. විරෝධය ද එය දැනි. එසේ ම ඇ කායික ඇසුරක් පවත්වන්නේ විරෝධයේ පියා සමඟ නොවේ. අතරින් පතර පවුලා, විරෝධය කෙරෙහි දක්වන සෙනෙහස හසු කර ගන්නට ද සිනමාකරු බැරී ජෙක්කින්ස් අමතක නොකරයි. අපිරිසිදු හා ව්‍යාකූල ජීවන රටාවක ඇති මානුෂික ගුණාංග හැඟීමට නොවෙමින් ප්‍රකට කිරීම යම් අනියෝජිතයකි. සිනමාකරු කියා සිටින්නේ විරෝධය, ඔහු වෙසෙන පරිසරයට අනුගත නොවන්නකු ද විය හැකි බව ය. ගැටවර

විරෝධ (CHIRON) හමැති පුද්ගලයාගේ ජීවිතයේ අවදි තුනක් 'MOON LIGHT' ට පාදක කොට ගෙන ඇත්තේ ක්‍රමික ව සියල්ල දිග හැරෙන රිතියකිනි. පළමු කොට ම විරෝධගේ ළමා අවදිය යි. එවක ඔහු පාසල් සිසුවෙකි. දෙවැනි වර ඔහුගේ ගැටවර අවදිය යි. එවකට ද ඔහු සිසුවෙකි. තෙවැනි වර නම් ඔහු වැඩුණු තරුණයෙකි.

වියදී ඔහු ඇතැම් නො හික්මුණු සිසුගේ අධ්‍යයනවටම් ආදියටද ලක් වෙයි. කෙසේ වෙතත් ප්‍රතිප්‍රහාර දී පොලිස් කුඩුවේ ලගින්නට වුව ඔහු සුදානම් ය. තරුණ වියේ ඔහු වඩා අරපරෙස්සම් ජීවිතයකට ඇති අගය වටහා ගන්නකු සේ නිරූපිත ය. ඒ සිය දුක්ඛිත අතීතය මුළුමනින් ම අහැර නො දමමිනි. නමුත් අර මත්උච්ච සබඳතා ඔහු සමඟම යි.

සිනමාපටය පුරාවට ම ඇති ඒකාකාර රිද්මය අවස්ථාවෝචිත ව හෝ කිඳ දමන්නට සිනමාකරු බැරී ජෙක්කින්ස් අදහස් නොකිරීම ධීවනිත කරන්නේ සිනමාපටයක සිනමාකරුවාගේ භූමිකාව පළමු තැනට ම රැගෙන ආ යුතු බව ය. 'MOON LIGHT'

දැවැන්ත පසුතල සහිත උදවේගකර ජවනිකා පෙළ ගැස් වූ සිනමාපටයක් නොවේ.

එහෙත් යම්කුගේ ජීවිතය පිළිබඳ ලෙන්ගතු කියැවීමකට උචිත පිළිවෙත කුමක්දැයි යන පැනයට සිනමාකරු බැරී ජෙක්කින්ස් ලබා දෙන පිළිතුර උද්දීපනය කරන්නේ වරෙක කැමරා ශිල්පියා ය. තවත් වරෙක සංස්කරණ ශිල්පියා ය. එසේ ම තීර රචකයා ය. තීර නාටකය රචනා කොට ඇත්තේ සිනමාකරුවා විසින් ම වීම සිනමා පටයට ආලෝකයකි.

අන්තර්ජාතික හා අමෙරිකානු සිනමා සම්මාන ගණනාවක් ම 'MOON LIGHT' ට පිරිනැමෙන්නේ එහි විශිෂ්ටත්වය හා අඳුරුවත්වය අවධාරණය කරමිනි. හොඳ ම තීරනාටකයට අදාළ ඔස්කාර සම්මානය ද ඒ අතර ය.

'MOON LIGHT' හෝ අන්තර් ජාතික සම්මානයට බඳුන් වන වෙනත් සිනමාපට අනුකරණය අනුමත කරන තැනකට යාම එ පමණ සුදුසු නොවේ. ස්වයන්තර සිනමාකරුවකුගේ සාර්ථකත්වයට මුල් වූ සාධකයක් වීම ඊට එක් හේතුවකි. එ නමුදු 'MOON LIGHT' සේ ම මැනදී හොඳ ම සිනමාපටය වෙනුවෙන් ඔස්කාර සම්මාන දිනූ 'SLUMDOG MILLIONAIRE', 'ARGO' වැනි සිනමාපට ඉගිකරන්නේ යම් සිනමාපටයක් සම්මානනීය වන්නට නොයෙක් මං විවරව තිබෙන බව ය.

නැගී සිටිය නැක එක්සත් වී බෙදී ගියොත් රට යයි සුන් වී

සිංහල මනෝකාගේ රටට දුන් සංහිඳියාවේ සන්දේශය

ඒ. ඩී. රත්පිත් කුමාර

ප්‍රථම සිංහල කතානාද චිත්‍රපටය වූ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' චිත්‍රපටය නිපදවීමට පෙර ගඬියා සහිත චිත්‍රපටයක් නිර්මාණය කිරීමට ගත් උත්සාහ කිහිපයක් ව්‍යර්ථව ගිය බව ඉතිහාසයෙන් හෙළිවෙයි. කතානාද යුගය ඇරඹුණු පසු සිංහල චිත්‍රපට නිපදවීමට මෙරට චිත්‍රපට ගැන උනන්දු වූ උසස් කලා රසිකත්වයක් ඇති නිදෙනකු ගත් උත්සාහයක් ගැන අපේ පැරැණි සිනමා ඉතිහාසඥයකු වූ ඩී. ඩී. පෙරේරා විරන්ත මහතා පවසා තිබුණා. කලා රසිකයන් නිදෙනකු වූ විල්මට් ජේ. පෙරේරා, රෙජ් පෙරේරා හා ඩී. ජී. විලියම් (මේ නිදෙනා ම වාමාංශියන් ය) එක්ව 'ලෝක දෙකක්' චිත්‍රපටය නිපදවීමට 1940 වසරේ උත්සාහ ගත්ත ද එය එකල ඇරඹුණු ජපන් යුද්ධය නිසා නැවතී ඇත. මුල්වරට කතානාද චිත්‍රපටයක් නිපදවීමට ඉන්දියාවට ගොස් ඇත්තේ ඇත්. කුරෙහිසිංහම් නම් ද්‍රවිඩ මහතෙකි. ඒ, 1945 වසරේ ය. සිලෝන් නියට්ස් සමාගමේ චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශන කටයුතු භාරව සිටි ඔහු නිපදවීමට ගිය 'දිව්‍ය ප්‍රේමය' නම් චිත්‍රපටය සඳහා නළු නිලියන් ද සමඟ ඉන්දියාවට ගිය ද ඔහුගේ උත්සාහය නිෂ්ඵල වී ඇත. ඉම්පීරියල් සංචාරක චිත්‍රපට සමාගමේ ප්‍රචාරක නිලධාරී ඇම්. ඇස්. සකි 'ප්‍රේමවතී' නමින් ද චිත්‍රපට සංගමයක් මගින් නිපදවීමට ගිය 'බැන්ක් මැනේජර්' චිත්‍රපට ද උපන් ගෙයි ම මිය ගියහ. ලාංකික වෙළෙඳ ව්‍යාපාරිකයකු වූ ඇස්. ඇම්. නායගම් කතානාද චිත්‍රපටයක් මුල්වරට නිපදවීමට පිහුරුවත් සකස් කළේ 1945 පමණ වකවානුවේ ය. ද්‍රවිඩ ජාතික මහකකු වූ ඔහු චිත්‍ර කලාගුරු ජේ. ඒ. ඩී. පෙරේරා හා නර්ථන ශිල්පී ශාන්ති කුමාර සෙනෙවිරත්න හා සංගීතඥ යූ. ඩී. පෙරේරා යන කලා සහඥයන් සමඟ එක් වී සිංහල කතානාද චිත්‍රපටයක් නිෂ්පාදනය කිරීම හිමි තැන ලොස් වී ගියේ ය. මේ චිත්‍රපටයේ නම 'අශෝකමාලා' ය. නායගම් මහතා උත්සාහ ආන නොහැර එවකට 800 වාරයක් රඳක්වා තිබූ ජනප්‍රිය ම වේදිකා නාට්‍ය වූ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' නිෂ්පාදනය කළ අතර තම අභිමතාර්ථ සඵල කර ගැනීමට සිලෝන්

නියට්ස් අධිපති විත්තම්පලම් ඒ. ගාචන්ර මහතාගේ පිහිට ලැබුවේ ය. 'කඩවුණු පොරොන්දුව' හා 'අශෝකමාලා' චිත්‍රපට කරග මැදින් ප්‍රථම සිංහල කතානාද චිත්‍රපටය බිහි කිරීමට ගත් උත්සාහයෙන් 'කඩවුණු පොරොන්දුවට' ජය ලැබිණි.

මේ අනුව දේශීය සිනමාවක් බිහි කිරීමට එවකට මෙරට සිටි ලාංකික ද්‍රවිඩ ව්‍යාපාරිකයන් ගත් උත්සාහය, අප්‍රතිහත ප්‍රයත්නය, කැපවීම අපට අමතක කළ නොහැක. 1947 සිට 1956 මුල් දසකයේ නිෂ්පාදිත සිංහල චිත්‍රපට සඳහා මෙරට ද්‍රවිඩ ජාතික නිෂ්පාදකයෝ දකුණු ඉන්දියානු අධ්‍යක්ෂවරුන් හා විනාශාරවල පිහිට සෙවූහ. එබැවින් මුල් සිංහල චිත්‍රපටවල දකුණු ඉන්දියානු චිත්‍රපටවල ආභාසය, රංගන ක්‍රම, සංගීතය වැනි අංගෝපාංග බහුලව දක්නට ලැබීම වැළැක්විය නොහැකි කරුණක් විය. සිහින ලෝකයේ මායාවන්, අභව කථා සහිත අධිරංගනයක් අපේ චිත්‍රපටවලින් විද්‍යමාන විය.

1947 ජනවාරි 21 වැනි දින මුල්ම කතානාද සිංහල චිත්‍රපටය වන 'කඩවුණු පොරොන්දුව' පෙන් වූ පසු එතෙක් භාෂා 12ක් කතාකරමින් සිටි ඉන්දියානු සිනමාවට තවත් භාෂාවක් එකතු වූ බව ජයවිලාල් විලේගොඩ නම් චිත්‍රපට විචාරකයා ඉංග්‍රීසි පුවත් පතකට ලියා තිබුණි.

"On January 21, 1947, when the first Sinhala Film 'Broken Promise' was shown, the Indian Cinema then speaking in about 12 different Language, found another tongue" Jayavilal Wilegoda, Ceylon Daily News.

ශ්‍රී ලාංකික ද්‍රවිඩ චිත්‍රපට අධ්‍යක්ෂවරයකු මදුරාසියේ චිත්‍රාගාරයක (මදුරෙහි චිත්‍රකලා) බෙංගාලි අධ්‍යක්ෂවරයකු (ජේෂ්විල සිංහා) යටතේ තැනුණ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' ප්‍රථම ද්‍රවිඩ - සිංහල චිත්‍රපට ලෙස විචාරකයන් හඳුන්වා ඇත. මුල් යුගයේ බොහෝ චිත්‍රපට

අධ්‍යක්ෂණය කර ඇත්තේ ඉන්දියානුවන් ය. ජේ. සිංහා, 'කඩවුණු පොරොන්දුව', 'කපටි ආරක්ෂකයා' (සම අධ්‍යක්ෂ) 'වැරදුණු කුරුමානම්' 'පෙරළෙන ඉරණම්' වී. ආර්. ගෝපු (සම අධ්‍යක්ෂ 'අශෝකමාලා') සේ. සුබ්‍රමානියම් (සම අධ්‍යක්ෂ - 'දිව්‍ය ප්‍රේමය'), රාජා වඩාබි කාශ්මීර්, ඒ. ඩී. රාජ් (සම අධ්‍යක්ෂ - බණ්ඩා නගරයට පැමිණීම, ඒ. ඩී. රාජ් - (අධ්‍යක්ෂ 'ප්‍රේම නරගය', 'රමයලතා', 'පෙරකදෝරු බැණා') වී. ආර්. සුන්දරම්, ඩී. ඩී. වාර් (සම අධ්‍යක්ෂ - 'සුඛතා') ඒ. ඇස් නගරාජන් (අධ්‍යක්ෂ - 'පුදුම ලේලි') වී. ආර්. සුන්දරම්, ඒ. ආර්. රාවෝ (සම අධ්‍යක්ෂ - 'වරද කාණේද'), වී. ආර්. සුන්දරම් (අධ්‍යක්ෂ - 'රඳුල පිළිරුව') වී. සෝමසේකරන් (අධ්‍යක්ෂ - 'සැටියුළු'), සේ. නාගරාජන් අධ්‍යක්ෂ - 'මාකල්', සේ. ශාකර්, වෙන්කටරාමන්, (සම අධ්‍යක්ෂ - 'දොස්තර') ඒ. එස්. ඒ. සාම් (අධ්‍යක්ෂ - 'සිංහිරි මැණිකා'), සේ. මිත්‍රදාසන් (අධ්‍යක්ෂ - 'දුප්පතාගේ දුක') මුල් දසකයේ සිංහල චිත්‍රපට අධ්‍යක්ෂණය කළ ඉන්දීය අධ්‍යක්ෂවරුන් ය.

ප්‍රථම සිංහල කතානාද විනුපටිය හිපද වූ නායගම් මහතා සිනමාවට හිඬු ආදරය හිසා ලංකාවේ ප්‍රථම විනුගාරයක් කඳානේ ඉදි කළේ ය. කඳානේ සුන්දර සවුන්ඩ් විනුගාරයේ ඔහු මුලින් ම හිපදවූයේ 'බණ්ඩා නගරයට පැමිණීම' විනුපටිය යි.

ද්‍රවිඩ ජාතිකයන් වුව ද සිංහල විනුපටිවලින් සිංහලකම නිදහස්, නිවහල් අදහස් මතු වන ජාතික හැඟීම් මතු වන, ගීත ඉදිරිපත් කිරීමට රුකුල් දී ඇත. ප්‍රථම සිංහල කතානාද විනුපටි නාමාවලියේ එන 'ශ්‍රී ජය විජය' ගීතය තුළින් මේ බව සනාථ වෙයි.

ශ්‍රී ජය විජය සිරිත් සිරි
අප සිරි ලංකා මාතා ලෝකුණේ
සිංහල ජාතිය කීර්ති ධරා
නංවා දිනෙවා නිතරා

කේ. හිටපු ප්‍රනාන්දු රචනා කළ මේ ගීතය ගයා ඇත්තේ මිනර්වා ගායක කණ්ඩායම ය. සංගීත අධ්‍යක්ෂණය මලයාලම් ජාතික නාරායන අයියර් ගෙනී. මේ ගීතය ගැසෙන විට ලංකාවට නිදහස ලැබී නැත. ලංකාවට නිදහස ලැබී දින 19කින් පසු නිරගත වූ "කපටි ආරක්ෂකයා" විනුපටියට මෙවැනි ගීතයක් ඇතුළත් ව තිබිණ. විනුපටිය නිමා කරන විට අපට නිදහස ලැබී නොතිබිණ. ගීත රචනය පී. ඇල්. ජේ. නන්දන කීර්ති ය.

සංගීත අධ්‍යක්ෂණය සී. එන්. පණ්ඩුරංගන් ය. නාමාවලියේ පසුබිමින් ඇසෙන මිනර්වා නාට්‍ය කණ්ඩායම (රුක්මණිදේවී ඇතුළු) ගැයූ ගීතයකි.

"සුධවල සුන්දර ශ්‍රී යශ ගෝඨා රංජන අපි ගරුමාතා සමය - ගෝත්‍ර - කුල හේද තරංගා සුන්කර ශ්‍රී ධර ලංකා බොද්ධ මුස්ලිම් ක්‍රිස්තු සමාධි ද්‍රවිඩ නින්ද අවිවාදී සමගිය ඇති කර රමණි කරුණා සාගර ජනනී ජාතෘන්තර ලක් මවුනී"

ඉන්දියානු විනුපටි ඇසුර, ජනප්‍රියත්වය මනාව සංකල්පනය කළ ජනප්‍රිය අංග, අයුත් නළු නිලියන් රඟ පෑ සුභාසා (1953) විනුපටියේ ඉන්දිය ගායිකා කේ. රාණී සහ පිරිස ගැයූ (ජාතික රැකුම් ගීය) "මනරංජන දර්ශනීය ලංකා" ගීතය ආනන්ද සමරකෝන් රචනා කළ අතර ඇස්. දක්ෂිණ මූර්ති සංගීතවත් කර තිබුණි.

මනරංජන දර්ශනීය ලංකා මාතා අති රමණී
කිත් පැසසුම් ලැබ දස දෙස පුජන සුන්දර අප ශ්‍රී ලක් මැණි
සැරදේ සැරදේ ලක් මවුනී

පෙම්බර ලක් මව අද දින නිදහස් සුවයෙන් නැළවෙන්නී
සුවැදැනි මල් පිබිදී කෙත් ගොයමින බර වී සුළඟේ රහදෙන්නී

ප්‍රථම වරට භාරතීය ගීත කෝකිලාව ලෙස විරුදාවලිය ලැබූ ලතා මංගේෂ්කාර් සිංහල ගීතයක් ගයා ඇත්තේ "සැඩ සුළං" (1955) විනුපටිය සඳහා ය. ගීත රචක ආනන්ද සමරකෝන් ඇයට සිංහල උච්චාරණය පුහුණු කළ බව පැවසේ. මේ ගීතය ඇතුළු මෙහි එන විනුපටි ගීතවල වචන උපුටා ගත්තේ මහාචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න ලියූ සිංහල විනුපටි ගීතාවලිය (1947 - 1957) කෘතියෙනි.

සංහිදියාව, ජාතික සම්ගිය ගැන කතාකරන අද වැනි නිරසර දැක්මක් සහිත යුගයක, 1956 නිරගත වූ පියදාස සිරිසේන සූරිත්තේ "සිංහිරි මැණිකා" නම් ජනප්‍රිය නවකතාව පදනම් කොට ඉන්දිය අධ්‍යක්ෂවරයකු අධ්‍යක්ෂණය කළ "සිංහිරි මැණිකා" විනුපටියේ නාමාවලි ගීතය තරම් සංහිදියාව ගැන ලියැවුණු සිංහල විනුපටියක් නැති තරම් ය. කරුණාරත්න අබේසේකරයන් රචනා කොට ලතා විල්පොල සහ පිරිස ගැයූ මේ ගීතයේ සංගීත අධ්‍යක්ෂණය එස්. එස්. වේදා හා ජී. එල්. ඒ. සෝමපාලගෙනී.

පෙරදිග මුතු ඇටයයි මේ ලෝකේ - සිරිබර සිරි ලංකා නැගී සිටිය හැක එක්සත් වී බෙදී ගියොත් රට යයි සුන් වී පිබිදෙවු පිබිදෙවු පිබිදෙවු"

ප්‍රථම සිංහල කතානාද විනුපටිය නිපද වූ නායගම් මහතා සිනමාවට හිඬු ආදරය නිසා ලංකාවේ ප්‍රථම විනුගාරයක් කඳානේ ඉදි කළේ ය. කඳානේ සුන්දර සවුන්ඩ් විනුගාරයේ ඔහු මුලින් ම නිපද වූයේ "බණ්ඩා නගරයට පැමිණීම" විනුපටිය යි.

එහෙත් ලාංකික සිනමාවේ සිංහල ලකුණ සොයා ගියේ සිරිසේන විමලවීරයන් ය. විමලවීර මාස්ටර් ගැන නොසිත සිංහල සිනමාවක් ගැන කතා කිරීමට අපහසු ය. 1930 සිට 1940 දක්වා 'අම්මා' - 'රොඩී කෙල්ල', 'ගංවතුර', 'පිටිසර කෙල්ල' ආදී වේදිකා නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කළ විමලවීර මාස්ටර් 1945 වසරේ කතානාද විනුපටියක් හැදීමට සැලසුම් කළ බව සී. ඩී. සෙනෙවිරත්න 1959 "වනිතා වික්ති" පත්‍රයට ලියා තිබුණි. එකල විමලවීර මාස්ටර් හා සෙනෙවිරත්න මරදානේ ටවර් රඟහලේ සේවය කොට ඇත. මදුරාසියේ විනුගාර කිහිපයකට ලියුම් ලියා විමලවීර මාස්ටර්ට දැනගන්නට ලැබී ඇත්තේ විනුපටියක් අරපිරිමැස්මෙන් කිරීමට රු:75000/-ක් පමණ වැය වන බව ය. එහෙත් ඔහුට නිෂ්පාදකයකු

නොලැබුණේ ය. උත්සාහ අත නොහැරී විමලවීර මාස්ටර් 1948 වසරේ “අම්මා” වික්‍රමය මදුරාසියේ නැප්වූන් වික්‍රාගාරයේ නිපදවූයේ ය. එළමනාක නොව තනිව ම වික්‍රමයක් අධ්‍යක්ෂණය කළ ප්‍රථම සිංහල ශිල්පියා ලෙස ද සැලකේ. මාස 8 කින් වැඩ නිම කළ “අම්මා” වික්‍රමය සඳහා රුපියල් 68,000/=ක් වැය වූ බව පැවසේ.

විමලවීර මාස්ටර් තම වික්‍රමය නිපදවීමට නව ජීවන වික්‍රම සමාගම පිහිටුවා ගත්තේ ය. ඔහුගේ මූලික පරමාර්ථය වී ඇත්තේ ලංකාවේ වික්‍රාගාරයක් විවෘත කර වික්‍රම නිපදවීමට ය. ඔහු ඒ සඳහා නොවිදිනා දුක් වින්දේ ය. ගැරහුම් ලැබුවේ ය. අවදා ලැබුවේ ය. පැදුරක නිදා ගත්තේ ය. ඔහු සංචාරක කුඩාරම් ඇති කොට වික්‍රම පෙන්වුවේ ය. ඔහු තම මුල් වික්‍රමය නිපද වූ මදුරාසියේ නැප්වූන් වික්‍රාගාරයේ දිග පළල රහසිගත ව මැන්තේ ය. කිරිබත්ගොඩින් අක්කර දෙකක ඉඩමක් මිල දී ගත් හෙතෙම වික්‍රාගාරයක් නගා ‘නවජීවන’ යයි නම් කැබීය. 1952 විවෘත කළ නව ජීවන වික්‍රාගාරයේ මූලිකවම නිපද වූයේ ‘පිරිසර කෙල්ල’ වික්‍රමය යි. ‘පොඩි පුතා’ ඔහුගේ විශිෂ්ටතම වික්‍රමය යයි විචාරකයෝ හැඳින් වූහ. හොඳ ම වික්‍රමය ලෙස ‘පොඩි පුතා’ දිපශිඛා සම්මාන දිනුවේ ය. සිංහල සිනමාවේ නව ඇරඹුම පොඩි පුතා බව දුටු ලංකාදීප පත්‍රය ඔහුට හැම අනුග්‍රහයක් ම ප්‍රචාරයක් ම ලබා දෙන ලදී.

“තනිව හිස ඔසවන්න අපිට පුළුවන්” ගැයි විමලවීර මාස්ටර් පුවත්පත්වල ලිව්වේ ය.

“අපේ වික්‍රම එනම්, ලංකාවේ නිපදවන වික්‍රමට කාර්මික අංශයෙන් ද නව බොහෝ දියුණු කළ යුතුව නිබන්ධ බව මම පිළිගනිමි. වික්‍රම නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ජාතික ධනය ඉන්දියාවට ඇදී ගැම බලා සිටිනු බැරි ව මා නව ජීවන වික්‍රාගාරය ආරම්භ කළේ නොයෙකුත් අඩුපාඩු හා දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ ය. මට ලැබුණු හැම සහයක් ම කැප කළේ මේ වික්‍රාගාරය දියුණු කිරීමට ය. මුදල් ලැබෙන ලැබෙන හැටියෙන් ගොඩනැගිලි ඉදිකරමින් යන්ත්‍රෝපකරණ එකින් එක ගනිමින් අද මේ තත්ත්වයට ගෙනවිත් සිටිමි.” (1957 ජනවාරි 28 දිනමිණ)

ලංකාවට පැමිණ වික්‍රම අධ්‍යක්ෂණය කළ ඉන්දීය ප්‍රකට වික්‍රම අධ්‍යක්ෂ වරුන්ගෙන් අපේ භාෂාව, සංස්කෘතිය ඉගෙනීමට උත්සාහ කළ ප්‍රථම අධ්‍යක්ෂ වරයා ඒ. බී. රාජ් ය. ඔහු සම අධ්‍යක්ෂණය කළ ‘බණ්ඩා නගරයට පැමිණීම’ 1952 වික්‍රම තනිව කිරීමට අවස්ථාව පැදැනුණේ අනික් සම අධ්‍යක්ෂ රාජා වහාබ් කාශ්මීර්ට කාර්මික දැනුම නොමැති වීම බව පැවසේ. ඒ. බී. රාජ් සිංහල ජාතීන්ගේ මිත්‍රයෙක් විය. කැඩිච්ච සිංහල කතා කළ ඔහු පසු ව ප්‍රේම නරගය (1953) තනිව ම අධ්‍යක්ෂණය කර දී ඒ වික්‍රමයේ දෙබස් ලියූ හියුගෝ ප්‍රනාන්දුගෙන් සිංහල භාෂාව ඉගෙන ගත්තේ ය. රාජ්ට තිබුණ මේ වාසිය ඔහු අධ්‍යක්ෂණය කළ ‘අභංකාර ස්ත්‍රී’, ‘වනමෝහිනී’, ‘පෙරකදෝරු බැණ’ වික්‍රම සඳහා වාසියක් කර ගත්තේ ය. ඔහු නළු නිළියන් සමඟ කතා කළේ ද සිංහල භාෂාවෙනි. කලකට ඉහත අප වෙන්නායි නගරයේ ද, පසු ව නිස්ස අමේසේකර මහතා වික්‍රමට සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ නිවසේ තිබූ සාදායේ ද රාජ් කතා කළේ ‘හොඳ සිංහලයෙනි’. ඔහු 1961 වසරේ ‘ගංතොර’ වික්‍රමය අධ්‍යක්ෂණය කිරීමෙන් පසු සිංහල සිනමාවෙන් සමූහ ගත්තත් ඔහුට වසර හතළිහකට පමණ පසුව ද හියුගෝ ප්‍රනාන්දු ඉගැන් වූ සිංහල මතක තිබුණි.

සිංහල සිනමාවේ ගැමි උරුව, ගැමි ජීවන සුවඳ වහනය වූ “කුරුලු බැද්ද”, “සිකුරු නරුව” වික්‍රම අධ්‍යක්ෂණය කළ එල්. එස්. රාමවන්දන මේ වික්‍රම දෙක තුළින් ඔහු මතු කළ කුසලතා ජයවිලාල් හා කරුණාසේන ජලදත් යන විචාරකයන්ගේ ප්‍රශංසාවට ලක් විය. ඔහුගේ හොඳ ම වික්‍රමය මේ වික්‍රමට දෙක ය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ කතා රචක පී. ජේ. සෙනෙවිරත්න හා නිෂ්පාදක ජේන් අමරතුංග මේ වික්‍රම දෙක පිටුපස දැවැන්ත සෙවනැලි වූ නිසා ය. අපේකම, අව්‍යාජත්වය, ගැමි ජීවන සුවඳ මේ වික්‍රම තුළ වහනය විය.

ටී. සෝමසේකරන් සිංහල ජාතියට පටු ජාතිකත්වයෙන් තොරව ආදරය කළ අධ්‍යක්ෂවරයෙකි. ‘සැඩ සුළං’ වික්‍රමයේ එන දේශානුරාග ගීතය ම මෙයට සාක්ෂියකි. මේ අනුව සිංහල සිනමාවේ මුල් යුගයේ ද්‍රවිඩ වික්‍රම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගෙන් සිනමාවට වූ මෙහෙය සුළු පටු නොවේ.

තරඹාරුව මට්ටු කරන්න ක්‍රමෝ කරමු ජාතික ශූර වම්ල කරවිට

ටී.එච්.ජේ. ප්‍රේමවන්ද

සුමේ ක්‍රීඩාව ශ්‍රී ලංකාවට ආගන්තුක ක්‍රීඩාවක්. පළමු වරට එහි ජාතික ශූරතා තරඟවලියක් පැවැත්වූණේ ඉතා මෑතකදීයි. ඒ පළමු සුමේ ජාතික තරඟවලියේ ශූරයා වූයේ වම්ල කරවිට. මේ වම්ල සමඟ දෙසතිය කළ කෙටි සාකච්ඡාවයි.

මම ඉගෙන ගත්තේ මතුගම ආනන්ද ශාස්ත්‍රාලයේ. පාසල් කාලයේ වඩාත් ලැදිව ක්‍රීඩාවක් වශයෙන් කරන්නේ ක්‍රිකට්. ඊට අමතරව යගුලිය දැමීම, කවපෙන්ත සහ හෙල්ල දැමීමටත් දක්ෂතා දැක්වූවා. සුමේ ක්‍රීඩාවට පිරිසිඹ ගැන පාසල් කාලයේ හෝ ඊට පසුව වත් හිතකවත් තිබුණේ නැහැ. නමත් අහමු සිදුවීමකින් මාව සුමේ ක්‍රීඩාවට යොමු කරනවා.

දවසක් මම මරිස් යන්න බස් හෝල්ට් එකේ සිටිද්දී පුද්ගලයෙක් මගෙන් විස්තර අහන්න ගත්තා. මට ඒක එච්චර ඇල්ලුවේ නැහැ. නමුත් අහන ප්‍රශ්නවලට උත්තර නොදී ඉන්න බැරි ගතියකුත් තිබුණ නිසා මම උත්තර දුන්නා. ඒ නුරුස්සනා ආකාරයෙන්. මම එහෙම උත්තර දුන් මේ පුද්ගලයා සුමේ සංගමයේ සභාපති කින්සිරි ද සොයිසා මහතා. ඒ හමුවීම තමයි මාව සුමේ ක්‍රීඩාවට පිරිසෙවන තැන.

ඇත්තට ම සුමේ සංගමයේ සභාපතිවරයා මා ගැන කිසිවක් ම නොදැන මට මේ

ක්‍රීඩාවට ආරාධනා කළේ මගේ බාහිර පෙනුමට. විශේෂයෙන් ම තරබාරු කම. නමුත් මගේ එතරම් ප්‍රසාදයක් තිබුණේ නැහැ සුමේ ක්‍රීඩාවට. ඒ සුමේ ක්‍රීඩාව කරද්දී අදින අමුඩ ඇඳුම ගැන. නමුත් මා වෙත කරන ඇවිටිලිවල අවසානයක් තිබුණේ නැහැ. දවසක් කම්මැලි කමටත් එක්ක වයි. එම්.පී.ඒ. එකට ගියා. එතැන සිටි සියල්ලෝ ම උස මහන අය. ඔවුන් ක්‍රීඩා කරන ආකාරය බලාගෙන සිටිද්දී ඊකක් ගේම අල්ලල ගියා. අනිත් අය කරන විදිහ බලාගෙන ඉඳලා කාලෙ ඇල්ලුවා.

ඒ ගමනේ ප්‍රතිඵලයක් තමයි මේ. අපි ක්‍රීඩාව කළත් අපිට මෙරට තරග තිබුණේ නැහැ. සියල්ල තිබුණේ විදෙස් තරග. අඩුම තරමින් අපිට හරි හමන් සංචිතයක් තිබුණේ නැහැ. අපි පුහුණු වුණේ ලංකාවේ උස මහන අය එකතු කර ගනිමින්. ඒ විදහට අපි එක්ව පුහුණු වුණා. ඒ සඳහා සහායකි කින්සිරි සොයිසා වගේ ම ලේකම් ලසන්ත ගුණවර්ධන වෙතෙස වුණා.

මගේ පළමු තරගය වුණේ ජපානයේ පැවැති 2015 ලෝක ශූරතා කුසලාන තරගාවලිය. එහිදී මම ලෝකයේ 8 වැනියා වුණා. ඊට පස්සේ අමෙරිකානු විවෘත තරගාවලියේදී 5 වැනියා වුණා. 2016 වසරේ පැවැති ලෝක ශූරතා කුසලාන තරගාවලියට සහභාගි වුණා. ඒ තරගාවලියේදී මගේ මුල්

ම තරගය වුණේ ලෝකයේ අංක එකට ශ්‍රේණිගත ක්‍රීඩකයා සමඟ පැවැති තරගය. එහිදී ඇති වූ ආබාධිත තත්ත්වය හේතුවෙන් එම තරගයේදී මට ස්ථානයක් අහිමි වුණා.

ඊට පස්සෙ තමයි ජාතික ශූරතා වුණේ. පළමු තරගාවලියේ ම ජාතික ශූරතා වීම ගැන ප්‍රංශි ආධිමිතරයක් තිබෙනවා. මුලින් ම මගේ ලෝකෙ තිබුණේ ක්‍රිකට්. පළමු පෙළ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයෙක් වුණා. ජාත්‍යන්තර මට්ටමට එන්න තරම් ක්‍රිකට්වලින් යමක් කරන්න බැරි වුණා. එතැනින් සුමේ ක්‍රීඩකයෙක් සේ පරිවර්තනය වෙලා ශ්‍රී ලංකාවේ අංක එක වුණා. ඇත්තටම හරි සතුටුයි. මේ සතුව පිටපස්සෙ සංගමයේ සහායකි කින්සිරි ද සොයිසා සහ සංගමයේ ලේකම්, ජාතික පුහුණුකරු ලසන්ත ඉදිරියෙන් ම ඉන්නවා. ඊට පස්සෙ බිරිඳ, දෙමාපියන් සහ ආදරණීය දියණිය සිටිනවා. ඒ වගේ ම උදව් කළ හැම කෙනෙක් ම. අහම්බෙන් පැමිණි ක්‍රීඩාවේ ජාතික ශූරතා වීමෙන් පසු මේක මගේ ඇඟට ජීවමි වුණා. දැන් මගේ කාලයෙන් වැඩි කාලයක් වැය වෙන්නේ මේ ක්‍රීඩාව වෙනුවෙන්. විශේෂයෙන් ම ඉදිරි කාලයේ පැවැත්වීමට නියමිත ලෝක ශූරතා තරග කිහිපයක් ම තිබෙනවා. ඒවට සහභාගි වෙමින් රටට කීරතියක් ලබා දීම මගේ ලොකුම බලාපොරොත්තුවයි. ඒ වගේ ම ලෝකයේ සෑම සුමේ ක්‍රීඩකයකුගේ ම බලාපොරොත්තුව වී තිබෙන්නේ 2020

වසරේ පැවැත්වෙන ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා උළෙලට සුමේ ක්‍රීඩාව ඇතුළත් වෙව් කියලයි. එහෙම වුණොත් අපිටත් අවස්ථාවක් ලැබෙයි කියන විශ්වාසය තිබෙනවා. එහෙම නැති වුණත් අපි ඒක වාගේ කරගෙන පුහුණුවීම් දිගට ම කරගෙන යනවා.

ඒ වගේ ම සුමේ ජාතික ශූරතා ලෙස මේ ක්‍රීඩාව රටපුරා ව්‍යාප්ත කරන්න මටත් වගකීමක් පැවැරී තිබෙනවා. අපි මේ වන විට ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරමින් ඉන්නේ. සුමේ ක්‍රීඩාව ඕන ම කෙනෙකට කරන්න පුළුවන් ක්‍රීඩාවක්. බොහෝ දෙනෙක්ගේ වැරදි වැටහීමක් තිබෙනවා සුමේ කියන්නේ සටන් කලාවක් කියලා. නැහැ. මේක ජවය හා ඇදෙන පාල්ලු කිරීමේ කලාවක්. කුඩා ළමයකුට වුණත් මේ ක්‍රීඩාවට පිරිසිමේ අවදානමක් නැහැ. කායවර්ධන ශක්තිය තමයි ප්‍රමුඛ වෙන්නේ.

පාසල් වයසේ තරබාරු අය බොහෝ විට ඉන්නෙ පංතියක මුළු ගැන්විලා. ඒත් දැන් එහෙම ඉන්න අවශ්‍ය නැහැ. ඔවුන්ට එළියට ඇවිත් අපිත් සමඟ එකතු වෙන්න පුළුවන්. විශේෂයෙන් ම තරබාරුකම මට්ටු කරන්න වුණත් මේ ක්‍රීඩාව උපයෝගී කරගන්න පුළුවන්. සංගමය වෙනුවෙන් මම ඔවුන්ට ආරාධනා කරනවා ඇවිත් අපත් සමඟ එකතු වෙන්න කියලා.

ජගත් ප්‍රචිත රටා

දේමා පාඨ - ධර්මදාස ගමගේ

ඉන්දියාවේ ජාතික ගුවන් සේවය වන "එයාර් ඉන්ඩියා" ගිය මාර්තු 8 වැනි දාට යෙදුණු ජගත් කාන්තා දිනය සැමරුවේ අයුත් ම අයුරකින්.

ප්‍රමිතිර් සමානත්වය සහතික කරමින් ලොව වටා ගුවන් ගමනක් තනිකර ම කාන්තා කාර්ය මණ්ඩලයක් විසින් මෙහෙය

වීම යි. ඒ එය ලෝක වාර්තාවක්. බෝඩිං 777 වර්ගයේ ගුවන් යානයක් මගින් 250ක් සහිත ව පෙබරවාරි 28 වැනි දා දිල්ලි නුවර සිට අමෙරිකාවේ සැන්ප්‍රැන්සිස්කෝ ගුවන් පොට වෙත ධාවනය කැරුණේ පැයකින් සාගරයට උඩින් පැයට කි. මී. 1000ක වේගයෙන් කි. මී. 13300ක් මග පැය 15කුත් විනාඩි 10ක කාලයක් ගෙවමින්. පෘථිවිය පැදකුණු කරමින් එය ආපසු පියාසර කළේ අන්ලන්කින් සාගරය ඔස්සේ. ගුවන් යානය දිල්ලි වෙත ගොඩ බැස්සවීමේ කටයුතු ගුවන් පාලක මැදිරියේ සිට මෙහෙයවන ලද්දේ ද කාන්තා ගුවන් ගමන් පාලිකාවන් විසින් ම. ජගත් කාන්තා දිනයේ කාන්තා අභිමානය ඉහළ ව ම ඔසොවා තැබීමට ගත් "එයාර් ඉන්ඩියා" මේ පියවර ප්‍රශංසාත්මක ව අගය කළ යුත්තක්.

මේ වන විට ලොව හැඩින් හැන යළි මතු වෙමින් එන්නේ යුද අවදානමක ස්වරූපය. ඉරානය විලිබද්ධ ඩොනල්ඩ් ට්‍රම්ප්ගේ ආකල්පය ද සුබදායක නො වන ව්‍යාධිවරණය යටතේ ඉරානය පියවර ගන්නේ කම් රටේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් රුසියා එස් - 300 ප්‍රතිමිසයිල පද්ධති ස්ථාපිත කිරීමට. සති කිහිපයකට පෙර ඒවා අත්හදා බලන ලද අතර දැන් ඒවා ක්‍රියාත්මක බව යි ඉරාන බලධාරීන් ප්‍රකාශ කළේ.

රුසියානු ජනාධිපති ව්ලැඩ්මීර් පූටින් පුවත් මැවීමට සම්මතය. රාජ්‍යනාන්ත්‍රික සංසිද්ධිවලින් පමණක් නො ව පොදු මාධ්‍ය හැසිරීම් ද මගින්.

හිය පෙබරවාරි අග සතිගේ සයිබීරියාවේ අන්තර් විශ්වවිද්‍යාල සිත සතු ක්‍රීඩා හරහා අවස්ථාවකට සහභාගි වුණේ රාජකාරිමය කාර්යයකට ගිය ගමන්. ලොව බලවතු ම රාජ්‍ය නායකයා ලෙස ලෝකීය සඟරාව විසින් 2013 සිට 2016 දක්වා එක දිගට ම නම් කැරුණු කම් නායකයා සමඟ සෙල්ලියක් ගැනීමට මේ සරසවි ශ්‍රවණියගේ සිත පෙලැඹීම අරුමයක් ද?

දෛසනිය
 පුවත් සඟරාව **50/-**

එජාගේ ප්‍රමාණිති දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයක්

උතුරු කොරියාවෙන් මිසයිල හරිපන එල්ල වන විට දකුණු කොරියාවේ ආණ්ඩුවේ අර්බුද දුණේ වෝද්‍යා එල්ල වූ ජනාධිපතිවරයාගේ සහයට සිදු වුණේ කහතුර හැර යාමට. ඇයට එරෙහි ව පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත කළ දෝෂාභියෝගය, එරට ව්‍යවස්ථා අධිකරණයෙන් ද අනුමත වීම නිසා. දකුණු කොරියාවේ දෝෂාභියෝගයකින් පදවිය අහිමි වූ ප්‍රථම ජනාධිපති වන්නේ ඇය. ඒ අනුව නව ජනාධිපතිවරයකු පත් කර ගැනීම පිණිස දින 60ක් ඇතුළත ජනාධිපතිවරණයක් පැවැත්වීමට යි සිදු වන්නේ.